

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 ביוני 2017

Q2

תוכן העניינים

5	א. דוח הדירקטוריון וההנהלה
10	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
14	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
37	3. סקירת הסיכונים
76	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורת ונהלים
77	ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי
81	ג. תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2017
85	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
94	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
205	ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
209	5. ממשל תאגידי
210	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
227	7. נספחים
241	מילון מונחים
243	אינדקס

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 30 ביוני 2017

Q2

תוכן העניינים

10	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
10	1.1. מידע הצופה פני עתיד
11	1.2. מידע כספי תמציתי עיקרי
13	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
13	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
14	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
14	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
16	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
21	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
30	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
35	2.5. חברות מוחזקות עיקריות
37	3. סקירת הסיכונים
37	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
37	3.2. סיכון אשראי
60	3.3. סיכון שוק
71	3.4. סיכון נזילות ומימון
72	3.5. סיכון תפעולי
72	3.6. סיכון ציות
72	3.7. סיכון משפטי
72	3.8. סיכון מוניטין
73	3.9. סיכון רגולציה וחקיקה
73	3.10. סיכון כלכלי
73	3.11. סיכון אסטרטגי
73	3.12. סיכון סביבתי
74	3.13. הליכים משפטיים ואחרים
75	3.14. יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח
76	4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
76	4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
76	4.2. בקרות ונהלים

רשימת הטבלאות

11	טבלה 1-1: נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
15	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין
16	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
16	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
17	טבלה 2-4: התפתחות של סך הרווח המימוני, נטו
17	טבלה 2-5: נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
18	טבלה 2-6: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
19	טבלה 2-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות
19	טבלה 2-8: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
20	טבלה 2-9: רווח כולל
21	טבלה 2-10: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
21	טבלה 2-11: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי ענפי משק עיקריים
22	טבלה 2-12: סיכון אשראי בעייתי
22	טבלה 2-13: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
23	טבלה 2-14: יתרות ניירות-ערך
23	טבלה 2-15: פירוט אגרות-חוב קונצרני לפי ענפי משק
24	טבלה 2-16: התפתחות ביתרות הפיקדונות
24	טבלה 2-17: ההתפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ
24	טבלה 2-18: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
25	טבלה 2-19: מכשירים נגזרים
26	טבלה 2-20: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
27	טבלה 2-21: חישוב יחס הלימות ההון
28	טבלה 2-22: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון
29	טבלה 2-23: רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי
29	טבלה 2-24: יחס מינוף
30	טבלה 2-25: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
37	טבלה 3-1: סיכון אשראי בעייתי
38	טבלה 3-2: נכסים שאינם מבצעים
38	טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית
39	טבלה 3-4: מדדי סיכון אשראי
40	טבלה 3-5: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
41	טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק
47	טבלה 3-7: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים
47	טבלה 3-8: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני כלולים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
48	טבלה 3-9: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ל-6 הלוואים הגדולים לפי ענפי משק
49	טבלה 3-10: חשיפות עיקריות למדינות זרות
52	טבלה 3-11: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות
54	טבלה 3-12: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
55	טבלה 3-13: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל
56	טבלה 3-14: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל
56	טבלה 3-15: סיכונים בתיק הלוואות לדיור
57	טבלה 3-16: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
57	טבלה 3-17: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
57	טבלה 3-18: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים
58	טבלה 3-19: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק
59	טבלה 3-20: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלוואה
60	טבלה 3-21: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה
61	טבלה 3-22: השפעת שינויים הפוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

62	טבלה 3-23: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית לא-צמוד
64	טבלה 3-24: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית צמוד למדד
66	טבלה 3-25: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית מטבע-חוץ
68	טבלה 3-26: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית
70	טבלה 3-27: נתונים אודות רגישות הון הבנק כולל חברות בנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כולל מודלים פנימיים)
71	טבלה 3-28: יחס כיסוי הנזילות
71	טבלה 3-29: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 14 באוגוסט 2017, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-יוני 2017.

1.1 מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתעדים", "עשוי להשתנות", "צרר", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחול, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסיבבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתמשו בכלל, או יתמשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

1.2. מידע כספי תמציתי עיקרי
טבלה 1-1: נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.06.2016	30.06.2017	31.03.2017	30.06.2016	30.06.2017	
מדדי ביצוע עיקריים					
11.00%	9.26%	9.22%	13.91%	9.51%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
0.41%	0.35%	0.17%	0.25%	0.18%	תשואה לנכסים
59.65%	60.40%	61.55%	57.41%	59.28%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.12%	2.15%	2.07%	2.23%	2.24%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽²⁾
		128%	113%	127%	יחס כיסוי נזילות ⁽¹⁾⁽³⁾

ליום					
30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016	31.03.2017	30.06.2017	
10.20%	10.81%	11.01%	11.21%	11.35%	יחס הון עצמי חובד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁴⁾
14.43%	15.02%	15.11%	14.90%	14.99%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁴⁾
7.27%	7.40%	7.25%	7.30%	7.36%	יחס מינוף ⁽⁴⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.06.2016	30.06.2017	31.03.2017	30.06.2016	30.06.2017	
מדדי איכות אשראי עיקריים					
1.48%	1.40%	1.45%	1.48%	1.40%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.96%	1.48%	1.55%	1.96%	1.48%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.14%	0.38%	0.39%	0.14%	0.36%	שיעור מחיקות חשבוניות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
(0.06%)	0.20%	0.16%	(0.18%)	0.24%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור ⁽¹⁾

במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
1,791	1,579	767	1,117	812	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
4,053	4,306	2,073	2,122	2,233	הכנסות ריבית, נטו
(82)	274	107	(128)	167	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,795	4,624	2,255	2,586	2,369	רווח מימוני, נטו*
3,397	2,982	1,529	1,783	1,453	הכנסות שאינן מריבית
2,584	2,556	1,302	1,277	1,254	מזה - עמלות
4,444	4,402	2,217	2,242	2,185	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,432	2,451	1,250	1,209	1,201	מזה - משכורות והוצאות נילוות
7,450	7,288	3,602	3,905	3,686	סך הכנסות

רווח נקי למניה רגילה (בש"ח)					
1.35	1.18	0.58	0.84	0.60	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיס

* רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.
 (1) מחושב על בסיס שנתי.
 (2) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה דוח דירקטוריון פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
 (3) למידע נוסף, ראה פרק "סיכון נזילות ומימון" להלן.
 (4) למידע נוסף, ראה פרק "הון הלימות הון ומינוף" להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

כיום 30 ביוני 2017

טבלה 1-1: נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

כיום					
30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016	31.03.2017	30.06.2017	
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מהמאזן					
440,856	440,188	448,105	445,847	449,734	סך-כל הנכסים
68,483	71,759	80,378	77,088	81,959	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים
67,720	65,215	71,449	74,894	70,499	ניירות-ערך
278,271	277,539	271,957	269,982	272,949	אשראי לציבור, נטו
8,232	7,676	7,600	8,018	7,469	סיכון אשראי בעייתי, נטו
3,745	3,526	3,110	2,749	2,522	חובות פגומים מאזניים, נטו
406,322	405,879	413,880	410,769	414,105	סך-כל ההתחייבויות
4,213	3,508	4,377	4,199	4,329	מזה - פיקדונות מבנקים
327,500	326,244	338,502	337,518	340,768	פיקדונות הציבור
36,081	35,836	33,560	31,171	30,736	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
34,342	34,119	34,047	34,909	35,458	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
4,263	3,866	3,507	2,997	2,601	יתרות נכסים לא מבצעים (NPL)
נתונים נוספים					
19.4	21.3	22.9	22.1	23.5	מחיר מניה לסוף תקופה (בש"ח)
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016	31.03.2017	30.06.2017	
10.12	16.77	15.75	3.10	22.98	סך-הכל דיבידנד למניה (באגרות)*
0.29%	0.31%	0.29%	0.29%	0.28%	יחס עמלות לסך נכסים

* על-פי מועד התשלום בפועל.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח: הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1,579 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי של 1,791 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-9.3%, בהשוואה ל-11.0% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי הושפעה בעיקר מהירידה בהכנסות ריבית נטו, לאחר הפסדי אשראי שקוזה כתוצאה מגידול בהוצאות להפסדי אשראי וירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית ומרישום הוצאת מס במחצית הראשונה של שנת 2016 עקב השפעת ירידת מס חברות על יתרות המסים הנדחים, בסך של 114 מיליון ש"ח. יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2017 הסתכם לשיעור של 11.35%, בהשוואה לשיעור של 11.01% ביום 31 בדצמבר 2016. יחס זה, גבוה מיעדי ההון הנדרשים על-ידי בנק ישראל לשנת 2017.

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים הפיננסיים הבאים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון הנזילות. סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכון התפעולי לרבות סיכוני טכנולוגיה ומחשוב וסיכוני סייבר. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון אסטרטגי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי.

להרחבה ראה [סעיף 4.3 בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#).

למידע על הסיכונים ראה [פרק סקירת הסיכונים להלן](#), [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2017](#).

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2016 אישרו הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק תוכנית אסטרטגית תלת-שנתית (לשנים 2017-2019), המתעדכנת מדי שנה על בסיס התייחסות לשינויים בכלכלה הגלובלית, שינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה ושינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק על כלל תחומי פעילותו. מכלול גורמים משפיעים על המערכת הבנקאית בעולם ובישראל ובראשם שינויים בהרגלי הלקוחות, התהדקות של הרגולציה, והשפעה הולכת וגוברת של אמצעים טכנולוגיים. תמורות אלו מובילות להתגברות התחרות מצד שחקנים מסורתיים ושחקנים חדשים רבים ומגוונים והן מחייבות את הבנק להיערך לעתיד במטרה להעניק ללקוחותיו חוויית שירות איכותית ומתקדמת וליצר ערך ללקוחותיו וליתר מחזיקי העניין.

בנוסף, הבנק ממשיך ליישם את הוראות בנק ישראל לעמידה ביעדי הלימות ההון, והן היוו שיקול בגיבוש התוכנית האסטרטגית.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזוהרות המתחייבת מהסיכונים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. מטרת התוכנית האסטרטגית היא לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה והמשך ביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאית בישראל, תוך השאת ערך למחזיקי המניות וכלל מחזיקי העניין.

תוכנית אסטרטגית זו נבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק, והיא מתמקדת בחמש תימות מרכזיות אשר עודכנו ואושרו בסוף שנת 2016:

- 1. מובילות יוצרת ערך בישראל בפלחי לקוחות ופעילויות במיקוד** – העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים ואופטימיזציה בערוצי הפעילות, העמקת הערך המוסף, יצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוחות השונים וחיזוק המיקוד העסקי בפעילויות בעלות פוטנציאל.
- 2. העצמת הערך ללקוח תוך שילוב קשר אישי, אנושי וטכנולוגי** – שירות בנקאי פשוט, נגיש ואינטואיטיבי המשלב שירותים דיגיטליים מתקדמים עם שירות ויעוץ אנושי בפעילויות מורכבות וצמתי החלטה.
- 3. בונים את המחר: בניית תשתיות, חדשנות וצמיחה בינלאומית ממוקדת** – חיזוק התשתיות לצמיחה עתידית, פיתוח יכולות טכנולוגיות מתקדמות תוך שיתופי פעולה עם הסביבה העסקית ופיתוח הפעילות המסחרית הבינלאומית, בדגש על ארצות-הברית.
- 4. ערך משותף בר קיימא עם מחזיקי העניין** – קידום מהלכים עסקיים המייצרים ערך משותף לציבור ולבנק תוך הגברת השקיפות וקידום השיח עם כלל מחזיקי העניין.
- 5. פישוט ומצוינות תפעולית מתמשכת** – אופטימיזציה של כלל המשאבים, תוך פישוט ועיצוב מחדש של תהליכים מקצה לקצה ויישום תוכנית התייעלות רב שנתית.

הבנק ימשיך לשים דגש על טיפוח וניהול המשאב האנושי ויצירת תשתית ארגונית תומכת וגמישה (Agile).

הבנק יפעל לקידום מצוינות בניהול פיננסי וניהול הון דינמי ומתקדם.

הפעילות תתבצע תוך ניהול סיכונים קפדני, ההולם את מתווה פעילות הבנק.

הבנק ימשיך לפעול בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

לפרטים נוספים בדבר אסטרטגיית הבנק וביטוייה בתחומי פעילותו השונים, ראה [פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח התקופתי לשנת 2016](#).

התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכנית לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין, כי סיכויי הצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת הצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולשינויים הרגולטוריים.

תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

צמיחת הכלכלה העולמית ברבעון השני של שנת 2017 הייתה גבוהה והשיפור ניכר בעיקר בכלכלות המפותחות. ההאצה בצמיחה העולמית לוותה בירידה בסיכונים הגיאופוליטיים באירופה ובשווקים המתעוררים. בארצות-הברית המשיך ממשל טראמפ להיתקל בקשיים פוליטיים רבים בדרכו ליישם את משנתו הכלכלית. קרן המטבע הבינלאומית הותירה את תחזיות הצמיחה לשנים 2017 ו-2018 ברמה של 3.5% ו-3.6% בהתאמה, תוך הפחתת תחזיות הצמיחה לכלכלת ארצות-הברית והעלאת תחזיות הצמיחה למדינות גוש האירו וסין. האינפלציה שעלתה בעולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 התמתנה במהלך הרבעון השני, זאת חרף ההאצה בפעילות הכלכלית. הבנקים המרכזיים בעולם מכינים את הקרקע לתהליך של נירמול המדיניות המוניטרית. בהיעדר אינפלציה גבוהה תהליך זה צפוי להיות הדרגתי מאוד, ולא אחיד. ארצות-הברית וקנדה בחרו לא להמתין לאינפלציה והחלו לעלות ריבית. באירופה לעומת זאת, הבנק המרכזי צמצם בשלב זה את רכישות אגרות-החוב בלבד.

הצמיחה בארצות-הברית עמדה ברבעון השני של שנת 2017 על שיעור שנתי של 2.6%. מדדי אמון הצרכנים הוסיפו לעלות והם קרובים לרמת השיא של 16 השנים האחרונות. גם מדד מנהלי הרכש הגיע לרמה גבוהה של 57.8 נקודות בחודש יוני, אם כי בתעשיית הרכב מסתמנת חולשה בחודשים האחרונים. בשוק הנדל"ן נרשמת מגמה מעורבת עם המשך עלייה במכירות הבתים והתמתנות בהתחלות הבנייה. נתוני שוק העבודה ברבעון השני היו מעורבים. למשק האמריקני נוספו כ-200 אלף משרות בממוצע בחודש, יותר מהרבעון הראשון. עם זאת, עליית השכר ממשיכה לאכזב במתינותה, כשבינוי היא התמתנה ל-2.5% ברמה שנתי.

בגוש האירו הפעילות הכלכלית מוסיפה לרשום שיפור ונרשמה ירידה משמעותית בסיכונים הפוליטיים. הרמה הממוצעת של שיעור האבטלה בגוש האירו ירדה ל-9.1% בחודש יוני, מדדי אמון הצרכנים והעסקים נמצאים ברמה גבוהה והצמיחה ברבעון השני של שנת 2017 עמדה על שיעור שנתי של 2.3%. הסיכונים לציבות גוש האירו פחתו לאחר היוודע תוצאות הבחירות בצרפת, אחרי שאיטליה הזרימה הון לבנקים שהיו בסיכון ואחרי שיוון קיבלה אישור מותנה להלוואה מקרן המטבע הבינלאומית. עם זאת, בבריטניה אי-הוודאות הפוליטית והכלכלית צפויה להימשך, בייחוד לאחר שהמפלגה השמרנית בבריטניה נותרה המפלגה הגדולה בפרלמנט אך היא איבדה את הרוב שהיה לה מה שיקשה עלייה במשא ומתן על הברקזיט.

בשווקים המתעוררים נרשמה מגמה מעורבת. הצמיחה בסין עמדה על 7.0% במונחים שנתיים ברבעון השני של שנת 2017, אך ברקע הצמיחה הגבוהה נותר החשש מהתנפצות בועת הנדל"ן במדינה. בברזיל פרשת שחיתות חדשה בה היה מעורב הנשיא פגעה במומנטום ההתאוששות במדינה.

האינפלציה במדינות המפותחות החלה לעלות, אך היא עדיין ברמה שלא מהווה סיכון מבחינת הבנקים המרכזיים, וברבעון השני גם נרשמה בה התמתנות. בארצות-הברית קצב האינפלציה השנתי (ללא אנרגיה ומזון) הואט ל-1.7% בחודש יוני 2017, ובגוש האירו נרשמה גם כן האטה במדד הליבה לרמה של 1.1%. השיפור המתמשך בפעילות הכלכלית בארצות-הברית הביא את הבנק המרכזי בארצות-הברית להעלות את הריבית בחודש יוני 2017 לרמה של 1.25%-1.0% והערכות הן שהריבית תוסיף לעלות באופן מתון. הבנק המרכזי האירופאי הותיר את ריבית הפיקדונות (של הבנקים המסחריים בבנק המרכזי) ברמה של -0.4%, אך הפחית בחודש אפריל את רכישת אגרות-החוב מ-80 מיליארד אירו בחודש ל-60 מיליארד אירו. הבנק המרכזי האירופאי הוציא מכלל אפשרות הפחתות ריבית נוספות בעתיד אך ציין שהריבית תישאר ברמתה נמוכה לאורך זמן וההערכות שרכישות אגרות-החוב יצמצמו בהדרגתיות החל מהמחצית הראשונה של 2018.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

צמיחת המשק הואצה במהלך שנת 2016 לקצב שנתי של כ-4.0%. אם מנטרלים את השפעת יבוא כלי-הרכב על הצמיחה אז גם הרבעון הראשון אופיין בצמיחה גבוהה של כ-3.5%. האינדיקטורים לפעילות הכלכלית ברבעון השני הם עדיין חיוביים, אם כי נראה שקצב הצמיחה הואט ביחס לרבעונים הקודמים. השיפור בתנאי הרקע הגלובליים תומך בגידול של היצוא בכלל ובפרט יצוא השירותים שהוא פחות רגיש לייסוף בשער החליפין של השקל. הצריכה הפרטית מוסיפה להיות קטר הצמיחה העיקרי של המשק, והיא מושפעת מהעלייה בשכר ומהריבית הנמוכה. נראה כי הרכב הצמיחה במחצית הראשונה של שנת 2017 היה מאוזן יותר מזה של שנה שעברה, הגידול המהיר בצריכה הפרטית התמתן מעט ומנגד היצוא גדל בקצב מהיר יותר. שיעור האבטלה התייצב ברבעון השני ברמה דומה לזה של הרבעון הקודם - 4.4%. בענף הבנייה למגורים, נצפתה ירידה נוספת ברכישת דירות חדשות של כ-12% בחודשים אפריל-מאי 2017 לעומת ממוצע הרבעון הראשון של שנת 2017. היקף המכירות נמוך בכ-30% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. צעדי הממשלה בתחום הדיור, וביניהם הגדלת המיסוי על משקיעים ושיווק דירות במסגרת מחיר למשתכן, הפחיתו במידה ניכרת את הביקושים. סקר מחירי הדירות שמפרסמת הלמ"ס מצביע על התייצבות של המחירים במחצית השנה האחרונה.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי של הממשלה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-9 מיליארד ש"ח, לעומת עודף של 3.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה ב-2016. הגירעון התקציבי ב-12 החודשים שהסתיימו ברבעון השני של שנת 2017 הגיע ל-2.5% מהתמ"ג, שיעור נמוך מהיעד של 2.9% מהתמ"ג שנקבע לשנת 2017. ההכנסות ממסים המשיכו לגדול בשיעור גבוה של כ-4.5% לעומת המחצית הראשונה של 2016. בחודש אפריל הודיעה הממשלה על שורה של צעדים הכוללים הפחתות מכסים על מספר מוצרים, הגדלת נקודות הזיכוי להורים וסבסוד צהרונים. עלות התוכנית נאמדת בכ-4 מיליארד ש"ח לשנה. ריבית בנק ישראל נותרה ברמה של 0.1%. המדיניות המוניטרית הייתה מרחיבה על רקע האינפלציה הנמוכה והייסוף המתמשך בשער השקל. פער הריביות מול ארצות-הברית המשיך להתרחב, לאור עליית ריבית הפד בחודש יוני 2017 לרמה של 1.25%. נכון לחודש יוני 2017, שוק ההון מגלם צפי לאי שינוי ריבית בנק ישראל במהלך שנת 2017.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן (המדד הידוע) עלה ברבעון השני בשיעור של 0.9%. מדד המחירים בחודש יולי רשם ירידה חדה של 0.7%, והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים ירדה לשיעור שלילי של 0.2%. האינפלציה הנמוכה היא תוצאה של הייסוף בשער השקל, מדיניות הממשלה להפחתת יוקר המחייב ותחרות גוברת בעקבות התרחבות הרכישות המקוונות. האינפלציה הגלומה לשנה הקרובה משוק ההון עומדת נכון לסוף חודש יולי על שיעור של כ-0.3%, כלומר השווקים מעריכים כי האינפלציה לא תשוב ליעד בזמן הקרוב. אינפלציה נמוכה מאפיינת בעת זו את המדינות המפותחות, אם כי במרביתן האינפלציה איננה בטריטוריה שלילית כמו בישראל.

השקל יוסף ברבעון השני של שנת 2017 בשיעור של 3.7% מול הדולר ומול האירו רשם פחות של 2.7%. בנק ישראל רכש ברבעון הראשון מטבע-חוץ בהיקף מוערך של כ-2.9 מיליארד דולר, מהם כ-0.64 מיליארד כחלק מהתוכנית לקזז את השפעת הגז הטבעי על שער החליפין. בחודש יולי פוחת השקל בשיעור של 1.8% מול הדולר ו-4.7% מול האירו.

שוקי הכספים וההון

בשוקי המניות בעולם נרשמה מגמה מעורבת ברבעון השני של שנת 2017. ברבעון השני עלה מדד ה-S&P500 בשיעור של 2.6% והשלים עלייה של 8.2% במחצית הראשונה של שנת 2017 ומדד השווקים המתעוררים (EEM) עלה בשיעור של 5.1% והשלים עלייה של 18.2%. מדד המניות האירופי ה-STOXXEUROPE600 שינה מגמה וירד ברבעון השני ב-0.5% ובסיכום המחצית הראשונה עלה ב-5.0%. לאחר ירידות שערים שנרשמו ברבעון הראשון מדד ת"א עלה ברבעון השני ב-3.0% במונחים שקליים וסיכם את המחצית הראשונה בעלייה מתונה של 0.5%. מחזורי המסחר היומיים במניות והמירום בתל-אביב ירדו ברבעון השני של שנת 2017 לרמה של 1,410 מיליון ש"ח לעומת 1,639 מיליון ש"ח ברבעון הקודם.

שוק אגרות-החוב בישראל התאפיין במגמת עליות שערים על רקע הירידה בציפיות להעלאת ריבית. מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות עלה בשיעור של 0.7%. תשואת אגרות-החוב השקליות בריבית קבועה של ממשלת ישראל לעשר שנים ירדה מרמה של 2.17% בסוף מרץ 2017 לרמה של 2.08% בסוף יוני 2017. התשואה הוסיפה לרדת גם במהלך חודש יולי בדומה למגמה בעולם. מדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות עלה ב-0.8%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות תל-בונד 60 עלה ברבעון השני של שנת 2017 ב-1.6%, ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות הוסיפו לרדת עד לרמה של 1.2% בסוף חודש יוני 2017.

בשוק הקונצרני הלא פיננסי נרשם גיוס של כ-32.1 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017, סכום גבוה בהרבה מזה שגויס בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 1-2: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין

לשנת 2016	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
(0.3%)	(0.4%)	0.7%	0.5%	0.9%	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים הידוע
(1.5%)	(1.4%)	(9.1%)	2.1%	(3.7%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
(18.3%)	(10.6%)	(3.9%)	(4.7%)	0.4%	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
(4.0%)	0.3%	(3.2%)	0.5%	0.5%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השווייצרי
(4.8%)	0.9%	(1.4%)	(0.0%)	2.7%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(18.7%)	(0.5%)	(8.8%)	(0.2%)	(0.6%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה התורכית

נתונים על ריבית בנק ישראל:

30.06.16	30.06.2016	30.09.16	31.12.16	30.06.17	
0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	שיעור הריבית בסוף התקופה

2.1.2. גילוי בדבר הפניות תשומת לב רואי החשבון המבקרים

לעיתים, מוצא רואה החשבון המבקר לנכון לכלול שינוי מהנוסח האחיד על-ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים.

רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב. בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור 10.ג. בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10.ד. בדבר החקירה בנושא FIFA.

בעניין חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, נאמר בביאור 10.ג. כי "אין ביכולתו של הבנק, בהתבסס על חוות הדעת של יועציו המשפטיים, להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה, או את טווח החשיפה של קבוצת הבנק בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות ואפשר שבסופו של דבר התוצאות יהיו שונות, כך שהסכומים שתשלם במסגרת הסדרים עם הרשויות האמריקאיות (אם יושגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום הפרשה". נוכח אי ודאות זו כללו רואי החשבון המבקרים הפניית תשומת לב בדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-1,579 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,791 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה בכ-9.3% בהשוואה לשיעור של כ-11.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.16	30.06.17		30.06.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
(3.6%)	4,795	4,624	(8.4%)	2,586	2,369	רווח מימוני, נטו*
	(82)	274	(230.5%)	(128)	167	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(10.8%)	4,877	4,350	(18.9%)	2,714	2,202	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
0.3%	2,655	2,664	(0.2%)	1,319	1,317	עמלות והכנסות אחרות*
(0.9%)	4,444	4,402	(2.5%)	2,242	2,185	הוצאות תפעוליות ואחרות
(15.4%)	3,088	2,612	(25.5%)	1,791	1,334	רווח לפני מסים
(19.7%)	1,302	1,046	(21.9%)	671	524	הפרשה למסים על הרווח
14.3%	7	8	100.0%	2	4	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כוללות לאחר מסים
						רווח נקי:
(12.2%)	1,793	1,574	(27.5%)	1,122	814	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
	(2)	5	(60.0%)	(5)	(2)	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(11.8%)	1,791	1,579	(27.3%)	1,117	812	המיוחס לבעלי מניות הבנק
(15.8%)	11.0%	9.3%	(31.6%)	13.9%	9.5%	תשואת הרווח הנקי

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים, בין היתר הפרשי שער ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההונג של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי במדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.16	30.06.17		30.06.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
11.29%	4,970	5,531	7.53%	2,802	3,013	הכנסות ריבית
33.59%	(917)	(1,225)	14.71%	(680)	(780)	הוצאות ריבית
6.24%	4,053	4,306	5.23%	2,122	2,233	הכנסות ריבית, נטו
(57.14%)	742	318	(70.69%)	464	136	הכנסות מימון שאינן מריבית
(3.57%)	4,795	4,624	(8.39%)	2,586	2,369	סך הרווח המימוני, נטו

טבלה 4-2: התפתחות של סך הרווח המימוני, נטו

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.16	30.06.17		30.06.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾	4,294	4,434	2,274	2,313	1.7%	3.3%
הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב	201	98	37	49	32.4%	(51.2%)
רווח (הפסד) מהשקעות במניות ⁽²⁾	139	97	151	32	(78.8%)	(30.2%)
רווחים בגין הלוואות שנמכרו	112	4	108	-		
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽³⁾	35	(50)	20	(37)	(285.0%)	(242.9%)
הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל ⁽⁴⁾	14	41	(4)	12	(400.0%)	192.9%
רווח מימוני, נטו	4,795	4,624	2,586	2,369	(8.4%)	(3.6%)

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי. מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 114 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017, בהשוואה להכנסה של 69 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2016. הכנסה בסך 90 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה להוצאה של 77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- (2) ברבעון השני של שנת 2016 נכלל רווח בסך 109 מיליון ש"ח הנובע מעסקת מיזוג יזיה אירופה.
- (3) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- (4) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

הרווח המימוני, נטו הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-4,624 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,795 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח המימוני נובעת מירידה ברווחים מאגרות-חוב וממניות וכן בשל ירידה ברווחים בגין הלוואות שנמכרו בעיקר בשל רווח ממכירת הלוואות בסך 112 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2016 הנובע ברובו ממכירת חוב שסווג כפגום. הירידה ברווח קוזזה בשל עלייה ברווח מפעילות שוטפת הנובעת ברובה בשל עלייה במדד בשיעור של 0.7% במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לירידה של 0.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 5-2: נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2016	30.06.2017		30.06.2016	30.06.2017	
שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית	2.61%	2.83%	2.92%	3.09%		
שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית	0.73%	0.99%	1.08%	1.27%		
פער הריבית הכולל	1.88%	1.84%	1.84%	1.82%		
יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית	2.13%	2.20%	2.20%	2.28%		

העלייה בשיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית וכן בשיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית במחצית הראשונה של שנת 2017 לעומת התקופה המקבילה אשתקד נבעה מהשפעת שינויים במדד.

מניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית בין המחצית הראשונה של שנת 2017 לבין התקופה המקבילה אשתקד עולה כי השינויים בשיעורי הריבית גרמו לגידול בסך של כ-314 מיליון ש"ח והשינויים בהיקף היתרות המאזניות הממוצעות גרמו לקיטון בסך של כ-61 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית נטו.

ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 בהוצאה בסך של 274 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בהפרשה הפרטנית, נטו נרשמה במחצית הראשונה של שנת 2017 הכנסה בסך של 137 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 124 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית הסתכמה ל-411 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017, בהשוואה להוצאה בסך של 42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהוצאה הקבוצתית במחצית הראשונה של שנת 2017 ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, נבע מהשפעת ירידה בהקפי האשראי, בעיקר העסקי, במחצית הראשונה של שנת 2016 ומגידול במחיקות האוטומטיות בין התקופות.

למידע נוסף בדבר התפתחות יתרות האשראי לציבור ראה **פרק "המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון"** בדוח הדירקטוריון.

למידע נוסף בדבר התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה **ביאור 6** בדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-2: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים**

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.16	30.06.17	30.06.16	30.06.17	
במיליוני ש"ח				
395	372	155	202	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(519)	(509)	(261)	(258)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(124)	(137)	(106)	(56)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
42	411	(22)	223	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
(82)	274	(128)	167	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:				
(318)	(24)	(260)	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(9)	(5)	(4)	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
241	303	136	167	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
4	-	-	-	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
(82)	274	(128)	167	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור הוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור:				
0.56%	0.27%	0.22%	0.29%	שיעור הוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.62%	0.57%	0.19%	0.62%	שיעור הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור***
(0.06%)	0.20%	(0.18%)	0.24%	שיעור הוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14%	0.38%	0.14%	0.36%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
9.44%	26.70%	9.58%	25.83%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-2,664 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,655 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מזה העמלות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-2,556 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,584 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מחד חלה עלייה בעמלות מכרטיסי אשראי, מנגד נרשם קיטון בהכנסות מעמלות משוק ההון ומטיפול אשראי. תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-942 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-888 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-6.1%. בהכנסות האחרות נכללה הכנסה ממכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של סניף מיאמי, בסך של כ-48 מיליון ש"ח, לפרטים נוספים ראה [ביאור 17](#) לתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 7-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.16	30.06.17		30.06.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
						עמלות
(0.6%)	481	478	(3.7%)	244	235	דמי ניהול חשבונות
(9.4%)	426	386	(10.7%)	205	183	פעילות בניירות-ערך
6.1%	888	942	5.5%	456	481	כרטיסי אשראי, נטו
(13.4%)	149	129	(9.3%)	54	49	טיפול באשראי
1.1%	284	287	2.9%	139	143	עמלות מעסקי מימון
(6.2%)	356	334	(8.9%)	179	163	עמלות אחרות
(1.1%)	2,584	2,556	(1.8%)	1,277	1,254	סך-הכל עמלות
52.1%	71	108	50.0%	42	63	הכנסות אחרות
0.3%	2,655	2,664	(0.2%)	1,319	1,317	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות אחרות

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-4,402 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,444 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-0.9%.

טבלה 8-2: פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.16	30.06.17		30.06.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
						הוצאות שכר
2.0%	2,197	2,242	1.9%	1,083	1,104	שכר
(11.1%)	235	209	(23.0%)	126	97	מענקים ותגמול מבוסס מניות
0.8%	2,432	2,451	(0.7%)	1,209	1,201	סך-הכל שכר
(3.7%)	763	735	(5.1%)	394	374	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(2.6%)	1,249	1,216	(4.5%)	639	610	הוצאות אחרות
(0.9%)	4,444	4,402	(2.5%)	2,242	2,185	סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות השכר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-2,451 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,432 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.8%.

הגידול בשכר נבע מהשפעת ההפחתה של הפסדים אקטואריים שנזקפו בתקופות קודמות לרווח כולל אחר ומנגד המשך החיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מתהליכי התייעלות קיזז עלייה זו.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1,216 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,249 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 2.6%. מחד חל קיטון בהוצאות נזקי לקוחות (בעיקר עקב קיטון בהפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בשל ירידת שער הדולר, לצד קיטון בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה) ושיווק ופרסום. מנגד חל גידול בהוצאות ביטוח כתוצאה מרכישת ביטוח ערבויות חוק מכר ששימשו להקטנת רכיבי הסיכון ותרמו לשיפור יחס הלימות ההון.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2017 בסך של 1,046 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,302 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד שכללה הוצאה בסך 114 מיליון ש"ח עקב השלכת הורדת שיעור מס החברות על יתרות המסים הנדחים.

שיעור המס האפקטיבי של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 הגיע ל-40.0% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 35.04% וזאת בשל הוצאות לא מוכרות ומסים בגין שנים קודמות עקב גביית חובות שנמחקו בעבר ומרישום עתודה למס על רווחי חברות מוחזקות.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 בחלקם בהפסד בסך של 5 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד נובע משינויים שליליים בשערי החליפין.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 בסך של 1,579 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,791 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1.18 ש"ח, בהשוואה ל-1.35 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 9-2: רווח כולל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשישה חודשים שהסתיימו ביום	
30.06.16	30.06.17	30.06.16	30.06.17
במיליוני ש"ח			
1,793	1,574	1,122	814
(2)	5	(5)	(2)
1,791	1,579	1,117	812
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:			
(33)	231	60	37
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו			
1	-	-	(2)
התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**			
(314)	93	(46)	82
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***			
3	1	1	-
רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים			
(343)	325	15	117
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים			
106	(106)	1	(34)
השפעת המס המתניח			
(237)	219	16	83
רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים			
(2)	(1)	-	-
בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(239)	218	16	83
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים			
1,556	1,793	1,138	897
הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(4)	4	(5)	(2)
ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
1,552	1,797	1,133	895
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק			

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 בסך של 1,797 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,552 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל נבע בעיקר, מעבר לשינוי ברווח הנקי, מגידול ביתרת התאמות ניירות-ערך זמינים למכירה, כתוצאה מעלייה במחירי הבורסה בהשוואה לירידה בתקופה המקבילה אשתקד, וירידה ביתרת התחייבויות בגין הטבות לעובדים שנמדדות על בסיס אקטוארי בהשוואה לגידול בתקופה המקבילה אשתקד, שחל בעיקר עקב עלייה בהתחייבויות כתוצאה מאומדן השלכות חקיקת חוק שכר בכירים במערכת הבנקאית.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-449.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-448.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

טבלה 10-2: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

שינוי מיום	יתרה ליום		31.12.16	31.03.17	30.06.17	
	31.12.16	31.03.17				
	במיליוני ש"ח					
(0.5%)	0.9%	448,105	445,847	449,734		סך-כל הנכסים
(0.7%)	1.1%	271,957	269,982	272,949		אשראי לציבור, נטו
(4.1%)	6.3%	80,378	77,088	81,959		מזומנים ופיקדונות בבנקים
4.8%	(5.9%)	71,449	74,894	70,499		ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
(0.3%)	1.0%	338,502	337,518	340,768		פיקדונות הציבור
(7.1%)	(1.4%)	33,560	31,171	30,736		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.5%	1.6%	34,047	34,909	35,458		הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 5.15](#).
 (2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

2.3.1 מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 11-2: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי ענפי משק עיקריים

השינוי	ליום		31.12.16	30.06.17	
	31.12.16	30.06.17			
	במיליוני ש"ח				
3.2%	61,376	63,334			אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1.9%	53,662	54,674			אנשים פרטיים - אחר
(1.0%)	44,069	43,627			בינו ונדל"ן
(4.6%)	27,593	26,318			מסחר
(0.5%)	18,144	18,055			תעשייה
(3.0%)	18,474	17,913			שירותים פיננסיים
0.8%	48,639	49,028			אחר
0.4%	271,957	272,949			סך-הכל

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [פרק "סיכון אשראי"](#) בסקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

חבויות בעייתיות טבלה 12-2: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.16			30.06.17			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,625	621	4,004	3,722	597	3,125	סיכון אשראי פגום
1,595	165	1,430	1,696	221	1,475	סיכון אשראי נחות
2,989	747	2,242	3,417	585	2,832	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
9,209	1,533	7,676	8,835	1,403	7,432	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,600	1,378	6,222	7,469	1,232	6,237	סיכון אשראי בעייתי נטו
884	-	884	973	-	973	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
(2) לרבות בגין הלוואות לדיר שביגן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיר שביגן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

במחצית הראשונה של שנת 2017 חלה ירידה בסך החבויות הבעייתיות בשיעור של 4% שנבעה בעיקר מהמשך הירידה בסיכון אשראי פגום, ומנגד חל גידול בסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת.

למידע נוסף על ניתוח הסיכון האשראי וסיכון אשראי בעייתי ראה [פרק "סיכון אשראי"](#) בסקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון והנהלה.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 13-2: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.16	30.06.17		
				מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים
21.3%	861	1,044		אשראי תעודות
(0.9%)	52,451	51,980		ערבויות והתחייבויות אחרות**
8.3%	24,628	26,674		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
(5.1%)	10,759	10,205		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
1.8%	35,540	36,186		מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
(0.5%)	45,304	45,092		התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות

* כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 297 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 451 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 289 מיליוני ש"ח).
** כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של 13,889 מיליוני ש"ח בינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר (ליום 31.12.16: 13,430 מיליוני ש"ח).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות ושיאין סחירות בפיזור נרחב. ניירות הערך הסתכמו ביום 30 ביוני 2017 ב-70.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-71.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016, ירידה בשיעור של כ-1.3%.

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 14-2: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		מוחזק לפדיון		זמין למכירה		תיק למסחר		
מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	
ליום 30 ביוני 2017								
69.1%	48,694	-	-	58.0%	40,882	11.1%	7,812	אגרות-חוב ממשלת ישראל
11.9%	8,392	-	-	11.8%	8,322	0.1%	70	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.7%	1,183	-	-	1.7%	1,178	0.0%	5	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
82.7%	58,269	-	-	71.5%	50,382	11.2%	7,887	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
1.4%	993	0.6%	413	0.8%	578	0.0%	2	אגרות-חוב קונצרני - בישראל
12.7%	8,941	-	-	12.7%	8,932	0.0%	9	אגרות-חוב קונצרני - מדינות זרות
14.1%	9,934	0.6%	413	13.5%	9,510	0.0%	11	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני
3.3%	2,296	-	-	3.2%	2,243	0.1%	53	מניות
100.0%	70,499	0.6%	413	88.1%	62,135	11.3%	7,951	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2016								
71.2%	50,844	-	-	59.4%	42,424	11.8%	8,420	אגרות-חוב ממשלת ישראל
9.5%	6,806	-	-	9.4%	6,729	0.1%	77	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
2.0%	1,450	-	-	2.0%	1,443	0.0%	7	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
82.7%	59,100	-	-	70.8%	50,596	11.9%	8,504	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
2.1%	1,493	0.6%	413	1.5%	1,077	0.0%	3	אגרות-חוב קונצרני - בישראל
12.0%	8,600	-	-	12.0%	8,593	0.0%	7	אגרות-חוב קונצרני - מדינות זרות
14.1%	10,093	0.6%	413	13.5%	9,670	0.0%	10	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני
3.2%	2,256	-	-	3.1%	2,202	0.1%	54	מניות
100.0%	71,449	0.6%	413	87.4%	62,468	12.0%	8,568	סך-הכל ניירות-ערך

טבלה 15-2: פירוט אגרות-חוב קונצרני לפי ענפי משק

31.12.16		30.06.17		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרני	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרני	הערך במאזן	
7.2%	731	4.6%	460	כרייה וחציבה
12.4%	1,251	11.6%	1,151	תעשייה
3.5%	353	2.5%	246	מידע ותקשורת
2.2%	220	2.8%	277	שירותים פיננסיים
62.6%	6,316	69.9%	6,947	בנקים ומוסדות פיננסיים
12.1%	1,222	8.6%	853	אחרים
100.0%	10,093	100.0%	9,934	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני

לפרטים בדבר ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה, ראה [ביאור 5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

פיקדונות

טבלה 16-2: התפתחות ביתרות הפיקדונות

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		
0.7%	338,502	340,768	פיקדונות הציבור
(1.1%)	4,377	4,329	פיקדונות מבנקים
19.1%	345	411	פיקדונות הממשלה
0.7%	343,224	345,508	סך-הכל

יתרת הפיקדונות ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה בסך של כ-346 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-343 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 17-2: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.16	30.06.17	
	במיליוני ש"ח		
1.7%	868,863	883,870	ניירות-ערך ⁽¹⁾
(18.1%)	118,078	96,737	נכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול ⁽²⁾
8.3%	72,286	78,316	נכסי קרנות נאמנות ⁽³⁾
11.1%	37,251	41,398	יתרות פנסיוניות נועצות ⁽⁴⁾

- (1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת.
- (2) הבנק החליט להפסיק את פעילות מתן שירותי תפעול קופות-גמל וקרנות השתלמות לחברות המנהלות להן הוא מעמיד שירותי תפעול. הפסקת הפעילות לא תבצע באופן מיידי אלא בתהליך הדרגתי מול כל הגורמים הרלוונטיים. לפרטים נוספים ראה [מגזר ניהול פיננסי](#), בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי.
- (3) שווי הנכסים של קרנות הנאמנות המקבלות שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.
- (4) יתרות מוצרים פנסיוניים וקרנות השתלמות שניתן לגביהן ייעוץ פנסיוני.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו ב-30.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-33.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016, קיטון בשיעור של כ-8.4%, שנבע מפירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים.

טבלה 18-2: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2017		
מזה: סחיר	הערך במאזן	מזה: סחיר	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח				
14,007	17,520	12,591	16,127	כתבי התחייבות נדחים
15,468	16,040	14,207	14,609	אגרות-חוב
29,475	33,560	26,798	30,736	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

31.12.16		30.06.17			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי
במיליוני ש"ח					
571,828	8,015	7,542	714,742	7,291	6,932
268,755	3,938	3,715	246,229	5,297	5,003
26,613	632	638	39,801	807	819
862	23	28	489	9	12
868,058	12,608	11,923	1,001,261	13,404	12,766
חוזי ריבית					
חוזי מטבע					
חוזים בגין מניות					
חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)					
סך-הכל					

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניות

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2017 הינו 1,333,235,159 ש"ח ע.ב. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ב. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 4,141,952 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק (להלן: "מניות באוצר"), כפי שיפורט להלן. להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניות:

דיבידנדים

ביום 24 באפריל 2017 החליט דירקטוריון הבנק לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, כך שהמדיניות המעודכנת היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות החל מהרבעון הראשון של 2017. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאור הלימות ההון הגבוהה אליה הגיע הבנק, ולאחר שהתקבל אישור הפיקוח על הבנקים להגדיל את שיעור חלוקת הדיבידנד לעד 40% מהרווח הנקי החל מהרבעון הראשון של 2017. מדובר במדיניות חלוקה של דיבידנד וכל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה. בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק (בניכוי הפרשים בחובה, שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר) על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד או על הפסד כולל; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגבי; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של הפיקוח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור. לפרטים בדבר יעד הלימות ההון של הבנק ראה [פרק הלימות הון להלן](#).

על-פי תנאי שטר הון נדחה היה והושעו תשלומי הריבית בגין שטר הון זה, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור. בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק על-ידי קבוצת אריסון נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן הפיקוח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב.

יתרת העודפים של הבנק ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-27,898 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד כאמור.

להלן פרטים על חלוקת דיבידנד בשנת 2017 שטרם שולם:

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד המעודכנת של הבנק ולאישור הפיקוח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט 2017 על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מרווחי הרבעון השני של שנת 2017 בסך של כ-325 מיליון ש"ח המהווה 24.365 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ב. הדירקטוריון קבע את יום 23 באוגוסט 2017 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 31 באוגוסט 2017 כיום התשלום.

טבלה 20-2: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
23.05.2017	13.06.2017	22.980	307
29.03.2017	18.04.2017	3.105	41
16.11.2016	06.12.2016	15.745	210
10.08.2016	31.08.2016	16.770	223
18.05.2016	08.06.2016	10.116	135

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 ו-3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 2 מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכוני האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכוני נזילות, סיכוני סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 60%. בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%. החל מיום 1 בינואר 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי יעמוד על 100%.

יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מינימליים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על-ידי הפיקוח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2% ו-13.7%, בהתאמה.

על-פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 מיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.75%.

למידע נוסף ראה [דוח על הסיכונים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

התייעלות תפעולית

בחודש ינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: "המכתב"). בהתאם למכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תוכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית לתקופה של עד חמש שנים בקו ישר לעניין חישוב יחסי הלימות ההון ויחס המינוף. בחודש אוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שעלותה המוערכת בסך של 762 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת המס, נזקפה להון. השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחסי הלימות ההון, המוערכת בכ-0.24% למועד הדיווח, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

בהמשך למכתב האמור, בחודש יוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה והנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן). במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות ההון. בהתאם למכתב הנוסף, יוארך תוקפו של המכתב המקורי עד ליום 30 ביוני 2018.

טבלה 2-21: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
(1)35,045	34,654	(1)36,245	הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף
(1)36,510	36,119	(1)37,466	סך-הכל הון רובד 1
11,609	12,886	10,373	הון רובד 2
(1)48,119	49,005	(1)47,839	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
(2)290,139	312,541	(2)290,746	סיכון אשראי
4,866	4,047	4,913	סיכונים שוק
23,374	23,091	23,566	סיכון תפעולי
(2)318,379	339,679	(2)319,225	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	10.20%	11.35%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.47%	10.63%	11.74%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.11%	14.43%	14.99%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(3)9.17%	(3)9.11%	(3)10.20%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
(3)12.67%	(3)12.61%	(3)13.70%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 958 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017 ו-1,065 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 בשל התאמות בגין תוכנית התייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9%-12.5% ו-10%-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 22-2: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
הון רובד 1			
8,146	8,116	8,129	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
26,665	26,261	27,897	עודפים
116	125	79	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
355	415	523	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(200)	(234)	(339)	מכשירים הוניים אחרים
(37)	(29)	(44)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
35,045	34,654	36,245	סך-הכל הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	מכשירים מורכבים חדשניים
36,510	36,119	37,466	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2			
264	1,065	209	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים
3,627	3,733	3,634	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המת"ח
7,718	8,088	6,530	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
-	-	-	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
11,609	12,886	10,373	סך-הכל הון רובד 2
48,119	49,005	47,839	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 2-23: רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי

31 בדצמבר 2016		30 ביוני 2016		30 ביוני 2017		
דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח						
סיכון אשראי						
209	1,649	233	1,846	182	1,331	חובות של ריבוניות
363	2,863	411	3,258	388	2,835	חובות של ישויות סקטור ציבורי
805	6,357	722	5,725	843	6,152	חובות של תאגידים בנקאיים
15,029	118,620	15,426	122,328	15,859	115,758	חובות של תאגידים
5,854	46,207	7,916	62,773	6,463	47,173	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
5,956	47,005	5,956	47,231	6,663	48,635	חשיפות קמעונאיות ליחידים
928	7,323	954	7,565	1,087	7,935	הלוואות לעסקים קטנים
4,851	38,288	4,771	37,834	5,405	39,456	הלוואות לדור
12	96	12	96	12	87	איגוח
2,303	18,180	2,416	19,160	2,365	17,262	נכסים אחרים
450	3,551	596	4,725	565	4,122	סיכון CVA
36,760	290,139	39,413	312,541	39,832	290,746	סך-הכל בגין סיכון אשראי
617	4,866	510	4,047	673	4,913	סיכוי שוק
2,961	23,374	2,912	23,091	3,229	23,566	סיכון תפעולי
40,338	318,379	42,835	339,679	43,734	319,225	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	35,045		34,654		36,245	הון עצמי רובד 1
	36,510		36,119		37,466	הון רובד 1
	48,119		49,005		47,839	הון כולל

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים בשיעור של 13.7% ליום 30 ביוני 2017, 12.67% ליום 31 בדצמבר 2016 ו-12.61% ליום 30 ביוני 2016. הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי הן: הגישה הסטנדרטית (מיושם בסיכויי אשראי, סיכויי שוק, סיכון תפעולי וסיכון איגוח) גישה החשיפה הנוכחית (סיכון אשראי צד נגדי) וחישוב על-פי משקולות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין (משמש לחישוב בנכסים אחרים).

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

טבלה 2-24: יחס מינוף

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
במיליוני ש"ח			
בנתוני המאוחד			
*36,510	36,119	*37,466	הון רובד 1
*503,875	496,608	*509,345	סך החשיפות
באחוזים			
7.25%	7.27%	7.36%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף למועד הדיווח, המוערכת בכ-0.14% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 6.1 בדוח הממשל התאגידי וביאור 12 א בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרת המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

טבלה 2-25: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017							
רווח מימוני, נטו	עמלות והכנסות אחרות	סך הכנסות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
במיליוני ש"ח							
פעילות ישראל							
משקי בית	756	433	140	1,189	17	111,580	124,054
מזה: הלוואות לדיור	120	15	-	135	48	62,888	-
מזה: כרטיסי אשראי	44	159	(16)	203	44	9,263	-
בנקאות פרטית	29	40	-	69	(3)	1,873	30,871
עסקים קטנים וזעירים	557	269	141	826	162	64,247	48,403
עסקים בינוניים	155	76	(131)	231	169	27,391	20,148
עסקים גדולים	256	158	12	414	183	48,496	38,682
גופים מוסדיים	26	46	-	72	12	1,906	56,486
ניהול פיננסי	446	8	-	454	222	-	-
אחר	7	197	-	204	25	5,281	-
סך-הכל פעילות ישראל	2,232	1,227	162	3,459	787	260,774	318,644
פעילות חו"ל							
סך-הכל פעילות חו"ל	137	90	5	227	25	16,062	22,124
סך-הכל	2,369	1,317	167	3,686	812	276,836	340,768

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 25-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*							
רווח מימוני, נטו	עמלות והכנסות אחרות	סך הכנסות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לטוף תקופת הדיווח	יתרת פיקדונות הציבור לטוף תקופת הדיווח
במיליוני ש"ח							
פעילות ישראל							
מסקי בית	727	445	1,172	102	1,034	109,098	123,851
מזה: הלוואות לדיור	93	15	108	-	71	61,136	-
מזה: כרטיסי אשראי	41	141	182	(13)	120	9,203	-
בנקאות פרטית	26	32	58	1	71	3,061	33,193
עסקים קטנים וזעירים	492	238	730	46	410	59,489	41,324
עסקים בינוניים	154	91	245	(86)	87	28,437	17,791
עסקים גדולים	385	162	547	(206)	110	54,335	34,456
גופים מוסדיים	26	42	68	-	50	1,387	40,483
ניהול פיננסי	592	14	606	3	93	-	-
אחר	5	209	214	-	183	4,966	-
סך-הכל פעילות ישראל	2,407	1,233	3,640	(140)	2,038	260,773	291,098
פעילות חו"ל							
סך-הכל פעילות חו"ל	179	86	265	12	204	21,672	36,402
סך-הכל	2,586	1,319	3,905	(128)	2,242	282,445	327,500

* סווג מחדש.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 25-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017							
רווח מימוני, נטו	עמלות והכנסות אחרות	סך הכנסות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לטוף תקופת הדיווח	יתרת פיקדונות הציבור לטוף תקופת הדיווח
במיליוני ש"ח							
פעילות ישראל							
מסקי בית	1,517	867	2,384	253	2,113	25	124,054
מזה: הלוואות לדיוור	226	31	257	(5)	113	89	62,888
מזה: כרטיסי אשראי	88	310	398	31	264	75	9,263
בנקאות פרטית	58	85	143	-	146	(2)	1,873
עסקים קטנים וזעירים	1,126	534	1,660	267	842	337	64,247
עסקים בינוניים	313	168	481	(176)	165	294	27,391
עסקים גדולים	517	333	850	(69)	207	429	48,496
גופים מוסדיים	51	83	134	(4)	104	21	1,906
ניהול פיננסי	758	36	794	-	140	388	-
אחר	1	409	410	-	317	54	5,281
סך-הכל פעילות ישראל	4,341	2,515	6,856	271	4,034	1,546	260,774
פעילות חו"ל							
סך-הכל פעילות חו"ל	283	149	432	3	368	33	16,062
סך-הכל	4,624	2,664	7,288	274	4,402	1,579	276,836
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*							
במיליוני ש"ח							
פעילות ישראל							
מסקי בית	1,430	863	2,293	187	2,052	38	123,851
מזה: הלוואות לדיוור	178	32	210	-	144	39	61,136
מזה: כרטיסי אשראי	76	281	357	21	236	64	9,203
בנקאות פרטית	53	83	136	-	142	(3)	3,061
עסקים קטנים וזעירים	976	470	1,446	126	813	301	59,489
עסקים בינוניים	310	202	512	(107)	170	265	28,437
עסקים גדולים	681	333	1,014	(309)	212	653	54,335
גופים מוסדיים	47	88	135	-	100	20	1,387
ניהול פיננסי	928	39	967	7	150	472	-
אחר	-	415	415	-	383	(9)	4,966
סך-הכל פעילות ישראל	4,425	2,493	6,918	(96)	4,022	1,737	260,773
פעילות חו"ל							
סך-הכל פעילות חו"ל	370	162	532	14	422	54	21,672
סך-הכל	4,795	2,655	7,450	(82)	4,444	1,791	282,445

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר משקי בית במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-25 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ובהוצאות התפעוליות שקוזה על-ידי עלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-1,517 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,430 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי הצרכני והאשראי לדיור הממוצעות בין התקופות לצד עלייה במרווחים הפיננסיים על אשראים אלה. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-867 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-863 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי וקוזה בחלקו על-ידי ירידה בהכנסות מפעילות ניירות-ערך. ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-253 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 187 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית כתוצאה מגידול במחיקות האוטומטיות וכן מעלייה בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-2,113 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,052 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בפעילות כרטיסי האשראי, עקב עלייה בפעילות. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-111.6 מיליארד ש"ח (מזה: אשראי צרכני בסך של כ-39.4 מיליארד ש"ח ואשראי לדיור - כ-62.9 מיליארד ש"ח), בהשוואה לכ-108.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 (מזה: אשראי צרכני בסך של כ-38.2 מיליארד ש"ח ואשראי לדיור - כ-61.0 מיליארד ש"ח). פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-124.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-125.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר בנקאות פרטית

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר בנקאות פרטית במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-2 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-58 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-85 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-146 מיליון ש"ח בהשוואה ל-142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-1.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-30.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-32.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים קטנים וזעירים במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-337 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-301 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו ובהכנסות מעמלות. עלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי קיזה גידול זה. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-1,126 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-976 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקפי האשראי לצד עלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-534 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-470 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות מפעילות סליקת כרטיסי אשראי, מעמלות דמי ניהול חשבונות ומעמלות מעסקי מימון. ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-267 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-126 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה שנרשמה על בסיס קבוצתי כתוצאה מגידול ביתרות האשראי הבעייתית ובמחיקות האוטומטיות. מנגד, ירידה בהפרשה שנרשמה על בסיס פרטני קיזה גידול זה. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-842 מיליון ש"ח בהשוואה ל-813 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מפעילות סליקת כרטיסי אשראי המיוחסת למגזר. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-64.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-63.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-48.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים בינוניים במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-294 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-265 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות בגין הפסדי אשראי שקוזה על-ידי ירידה בהכנסות מעמלות. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-313 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-310 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-168 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות מעסקי מימון ובעמלות מטיפול באשראי. ההכנסות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-176 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 107 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות נבע מירידה בהפרשה הפרטנית בעיקר עקב גביית חובות שנמחקו חשבונאית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-165 מיליון ש"ח בהשוואה ל-170 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-27.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-28.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-20.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים גדולים במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-429 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-653 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות בגין הפסדי אשראי ומירידה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-517 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-681 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות ריבית, נטו בעיקר כתוצאה מירידה ביתרות האשראי הממוצעות וכן מירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית כתוצאה מרישום רווח במחצית הראשונה של שנת 2016 ממכירת הלוואות בסך 102 מיליון ש"ח הנובע ברובו ממכירת חוב שסווג כפגום. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-333 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ל-69 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017, בהשוואה להכנסות בסך של 309 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות נבעה מרישום הכנסה בהפרשה הקבוצתית במחצית הראשונה של שנת 2016 כתוצאה מירידה משמעותית בהיקפי האשראי. כמו-כן, חלה ירידה בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-207 מיליון ש"ח בהשוואה ל-212 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-48.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-48.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 ויתרה בסך 54.3 ליום 30 ביוני 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-38.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר גופים מוסדיים במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-21 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-51 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-83 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מפעילות בניירות-ערך. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-104 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-100 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-1.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-2.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-56.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע מעלייה בהפקדות של משקיעים מוסדיים גדולים.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-388 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-472 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-758 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-928 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווחים מניירות-ערך ומירידה בהכנסות מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד חלה עלייה עקב השפעת השינויים במדד בשל עלייה של 0.7% במדד המחירים לצרכן במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לירידה של 0.4% בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-36 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-140 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-150 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר בפעילות ישראל במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם בסך של 54 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בין התקופות נבע מירידה בהפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בשל ירידת שער הדולר, לצד קיטון בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה כמו-כן, במחצית הראשונה של שנת 2017 רשם הבנק רווח ממכירת בניינים וציווד בסך 24 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה ירידה בסך 21 מיליון ש"ח בהכנסות משירותי מחשוב לחברת בת שאוחדה בעבר. הרווח הנקי מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתיירות נכנסת הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-32 מיליון ש"ח בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק ושאינם התקשרה קבוצת ישראל כהסדר הסתכם ליום 30 ביוני 2017 בכ-5.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-5.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-33 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווחיות בנק הפועלים שוויץ, ומירידה בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק, שקוזז בחלקו על-ידי הכנסה חד פעמית בסך כ-48 מיליון ש"ח (כ-14 מיליון דולר) ממכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- ההפסד של בנק הפועלים שוויץ הסתכם בכ-10 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווחיות נבעה מקיטון בהיקפי הפעילות, וזאת עקב צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל כחלק מאסטרטגיית הבנק, והתאמתה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.

- הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-39 מיליוני ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של 36 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. פעילות זו רשמה במחצית הראשונה של שנת 2017 גידול בהכנסות, עקב גידול בהיקף הפעילות שהתבטא בעלייה ביותר האשראי הממוצעות בין התקופות.
- הרווח הנקי של סניף מיאמי הסתכם בכ-7 מיליוני ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה להפסד בסך של כ-7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח במחצית הראשונה של שנת 2017 נבע מהכנסה חד פעמית בסך כ-48 מיליון ש"ח (כ-14 מיליון דולר) ממכירת תיק נכסי לקוחות של סניף זה וקוזה על-ידי עלויות המימוש לסגירת הפעילות הבנקאית בסניף. לפרטים נוספים הנוגעים למכירת תיק נכסי הלקוחות של הסניף, ראה [מגזר פעילות בינלאומית בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי](#).
- הרווח הנקי של קבוצת בנק פוזיטיף הסתכם בכ-1 מיליוני ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-16.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 בבנק הפועלים שווה הסתכם בכ-2.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. ירידה שנובעת מצמצום פעילות הבנקאות הפרטית של בנק הפועלים שוויץ.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-9.2 מיליארד ש"ח (כ-2.6 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-9.1 מיליארד ש"ח (כ-2.4 מיליארד דולר) בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-0.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור בבנק פוזיטיף בתורכיה הסתכם בכ-1.1 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2017 בהשוואה לכ-1.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון נובע מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לצמצם בהדרגה את תיק האשראי של בנק פוזיטיף.
- סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-22.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.0 מיליארד ש"ח ליום בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 בבנק הפועלים שווה הסתכמה בכ-6.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון מקורו בהחלטה על צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל, כאמור לעיל.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-6.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 מסוג Brokered CD's בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-6.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

2.5 חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובחו"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של חברות הבנות בחו"ל במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-275 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-256 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-17.0 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2016.

2.5.1 חברות בת ישראל

קבוצת ישראל

הקבוצה כוללת את החברות: ישראל כרטיס בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראל כרטיס מימון בע"מ, ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי, הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים). תרומת קבוצת ישראל לרווח הנקי של הבנק, במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-178 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך השקעת הבנק בקבוצת ישראל הסתכמה ביום 30 ביוני 2017 ב-2,938 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,991 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016. הירידה נבעה כתוצאה מחלוקת דיבידנד, שקוזה על-ידי הרווח לתקופה. לפרטים נוספים הנוגעים לקבוצת ישראל ראה [מגזר קבוצת ישראל בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי של שנת 2016](#) ולהלן. לפרטים בנוגע לתביעות משפטיות, ראה [ביאור 10](#) בתמצית הדוחות הכספיים. בהמשך לאמור בסעיף 5.5.1 לדוח הדירקטוריון והנהלה של הבנק לשנת 2016 וביאור 36 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016 הנהלת הבנק ממשיכה להעריך בהנחיית הדירקטוריון לקראת הפרדה של קבוצת ישראל מהבנק כנדרש בחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017. במסגרת זו, בוחנים דירקטוריון והנהלת הבנק מספר חלופות להעברת החזקות הבנק בקבוצת ישראל לרבות: (א) מכירת החזקות בקבוצת ישראל למשקיע או קבוצת משקיעים. (ב) הצעת מכר לציבור של החזקות בקבוצת ישראל. (ג) חלוקת דיבידנד בעין של החזקות בקבוצת ישראל לבעלי המניות של הבנק; או שילוב של איזה מהחלופות שלעיל.

בהתחשב בחלופות הנשקלות כאמור, ובהנחיית הדירקטוריון החליטה הנהלת הבנק ביום 5 לאפריל 2017 להתחיל בהכנת תשקיף בקשר עם קבוצת ישראלכרט וכן, לאחר סדרת פגישות ראשוניות עם בנקי השקעות מובילים בעולם, לשקול להתקשר עם בנק השקעות שסייע בתהליך מכירה אפשרי. למועד זה מדובר בבחינה של החלופות ואין ודאות בקשר לביצוע של איזו מהן.

במסגרת בחינת החלופות על-ידי הבנק הודיעה לבנק בעלת השליטה, אריסון חזקות (1998) בע"מ ("אריסון"), כי אם וככל שהבנק יחליט לנקוט במתווה של חלוקה בעין של מניות ישראלכרט ("המתווה"), תתחייב אריסון לפעול בהתאם לכללים ומגבלות שיחולו בקשר להחזקתה במניות ישראלכרט כמפורט להלן: א. אריסון תפעל למכירתן של המניות שיתקבלו בידה במסגרת המתווה בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב או מחוצה לה, כך שעם השלמת המכירות כאמור לא יותרו בידיה מניות של ישראלכרט בשיעור של למעלה מ-5% ("תקופת המעבר"). ב. במהלך תקופת המעבר, אריסון לא תרכוש מניות נוספות של ישראלכרט, למעט קבלתן בדרך של חלוקה בעין מהבנק. ג. החל ממועד קבלת מניות ישראלכרט בידי אריסון במסגרת המתווה, בכל מקרה, אריסון לא תצביע במניות ישראלכרט בשיעור של למעלה מ-5% מזכויות ההצבעה בישראלכרט. ד. אריסון לא תציע ולא תמנה דירקטור מטעמה לכהונה בדירקטוריון ישראלכרט. כל עוד ישראלכרט תישלט על-ידי הבנק, הרי שכל ההחלטות בקשר לאופן הפעלת השליטה בישראלכרט ומינוי דירקטורים בישראלכרט מטעם הבנק ייעשו רק על-ידי האורגנים המוסמכים של הבנק. ה. במקרה שבו אריסון תבצע עסקת מכירה (מחוץ לבורסה) במחיר למניה המשקף פרמיה על מחיר המניה בבורסה במועד הרלוונטי ובאופן שלא יתאפשר ליתר בעלי המניות בבנק ליהנות מפרמיה כאמור, אזי אריסון תנקוט בצעדים שיבטיחו כי גם יתר בעלי המניות מן הציבור בישראלכרט ייהנו מהפרמיה. הודעה כאמור נמסרה גם לפיקוח על הבנקים ולרשות ניירות-ערך.

הבנק פנה לרשות לניירות-ערך בבקשה להנחיה מקדמית, שלפיה אין ליחס לבעלת השליטה בבנק ולנציגיה בדירקטוריון עניין אישי בחלוקתן של מניות ישראלכרט כדיבידנד בעין לבעלי המניות של הבנק. הרשות הודיעה כי לא תתערב בעמדה זו וזאת בעיקר לאור התחייבות בעלת השליטה ליטול על עצמה את הכללים והמגבלות שפורטו לעיל.

בחודש יולי 2017 מונה מר איל דשא כ"י"ר דירקטוריון ישראלכרט בע"מ וחברות נוספות בקבוצת ישראלכרט והחליף בתפקיד את מר רונן שטיין, משנה למנכ"ל בבנק וממונה על החטיבה הקמעונאית. חברי הנהלה, נושאי משרה בבנק ועובדי הבנק הקשורים לאסטרטגיה או לניהול פעילות עסקית בבנק אינם מכהנים עוד בדירקטוריונים של חברות קבוצת ישראלכרט, עובדי הבנק לא יהיו רוב בדירקטוריונים של חברות הקבוצה וישנן מגבלות על הדירקטורים עובדי הבנק המכהנים בדירקטוריון ישראלכרט בהעברת מידע מדירקטוריון ישראלכרט להנהלת הבנק.

השינויים האמורים נעשו בהתאם לבקשת הפיקוח על הבנקים בקשר עם החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, תהליך ההפרדות מקבוצת ישראלכרט המתחייב ממנו ועל-מנת לצמצם פוטנציאל לניגודי עניינים.

2.5.2. פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

לפרטים אודות חברות נוספות ומידע נוסף הנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה [מגזר פעילות בינלאומית בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה"](#) [דוח ממשל תאגידי של שנת 2016](#) ולהלן.

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שוויץ")

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשוויץ העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. כמו-כן, פועל באמצעות חברה לייצוא השקעות בישראל ונציגות בישראל.

בנק הפועלים-שוויץ, מבצע עדכון לתמהיל מדינות היעד המרכזיות שלו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, ומתמקד בשוויץ יעד בישראל ובאיחוד האירופי. פעילות בנק הפועלים-שוויץ עם לקוחות מאמריקה הלטינית ומרוסיה תצומצם במידה מהותית. סניף זינבה של הבנק נסגר לפעילות לקוחות בסוף אפריל 2017 ויסגר רשמית בסוף שנת 2017. כמו-כן, הנציגות של בנק הפועלים שוויץ במוסקבה נסגרה בסוף פברואר 2017.

הרווח במחצית הראשונה של שנת 2017 בבנק הפועלים שוויץ הסתכם בסך של 2 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לרווח בסך של 6.8 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. כתוצאה מההחלטה על צמצום הפעילות מול לקוחות אמריקה הלטינית ורוסיה, חלה ירידה בהיקף האשראי, פיקדונות הציבור ונכסי הלקוחות, שתרמו לירידה בהכנסות במחצית הראשונה של שנת 2017.

תרומת הפועלים שוויץ, בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל, הסתכמה בסך של 6 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה הנובעת מירידה בהכנסות, כאמור לעיל וגידול בהוצאות הקשורות לצמצום הפעילות.

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר חקירה בנושא ארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכייה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית ובנקאות להשקעות. לבנק פוזיטיף אין היתר פיקדונות מהרגולטור התורכי.

במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט על הקטנה הדרגתית של תיק האשראי בבנק פוזיטיף. במסגרת מימוש ההחלטה, מרבית תיק האשראי הקמעונאי של הבנק נמכר בחודש ינואר 2017.

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם בכ-2.1 מיליון לירות תורכיות לעומת רווח של כ-5.6 מיליון לירות תורכיות בתקופה המקבילה אשתקד.

תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה בתרומה שלילית של כ-1 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה חיובית של כ-6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-271 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-290 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הבנק "דוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים" ליום 30 ביוני 2017 להלן "הדוח על הסיכונים". יש לעיין בסקירה זו ביחד עם הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 והדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם.

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים הפיננסיים הבאים: סיכוני אשראי (לרבות סיכון ריכוזיות וסיכון צד נגדי), סיכוני שוק (לרבות סיכון שער חליפין וסיכון ריבית בתיק הבנקאי), סיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) וסיכון הנזילות (לרבות סיכון המימון). סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי וסיכון סביבתי.

הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון ציות, סיכון תפעולי, סיכון ריכוזיות, סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וסיכון רגולציה וחקיקה.

בחודש פברואר 2017 שונה מבנה צוותי הנהלה וצוותי המשנה באופן המשפר את תהליכי העבודה והפיקוח של צוותי הנהלה על הסיכונים וניהולם. השינוי אינו משפיע באופן מהותי על אופן ניהול הסיכונים.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות הגורמים האחראים, ועדות הדירקטוריון וצוותי הנהלה ביקרה ראה "הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים" ליום 31 במרץ 2017.

3.2 סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

להרחבה על סיכון האשראי ואופן ניהולו ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2017.

3.2.1 חבובות בעייתיות

טבלה 1-3: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.16			30.06.17			
מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	
במיליוני ש"ח						
4,625	621	4,004	3,722	597	3,125	סיכון אשראי פגום
1,595	165	1,430	1,696	221	1,475	סיכון אשראי נחות
2,989	747	2,242	3,417	585	2,832	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
9,209	1,533	7,676	8,835	1,403	7,432	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,600	1,378	6,222	7,469	1,232	6,237	סיכון אשראי בעייתי נטו
884	-	884	973	-	973	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 2-3: נכסים שאינם מבצעים*

יתרה ליום		
31.12.16	30.06.17	
במיליוני ש"ח		
3,507	2,601	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)
126	126	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
3,633	2,727	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים
1.27%	0.94%	שיעור NPL מסך האשראי לציבור

* נכסים שאינם מבצעים כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
מסחרי	פרטי	סך-הכל	במיליוני ש"ח
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור			
3,229	746	3,975	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
334	217	551	חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה
(51)	(10)	(61)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(421)	(115)	(536)	חובות פגומים שנמחקו
(737)	(71)	(808)	חובות פגומים שנפרעו
2,354	767	3,121	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש			
1,333	615	1,948	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
160	229	389	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(54)	(91)	(145)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(544)	(124)	(668)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
895	629	1,524	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
תנועה ביתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים			
749	145	894	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת השנה
223	143	366	הוצאות בגין הפסדי אשראי - הגדלת הפרשה
(96)	(25)	(121)	הוצאות בגין הפסדי אשראי - הקטנת הפרשה
(333)	(55)	(388)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(206)	63	(143)	נזקף לרוויה - הפרשה להפסדי אשראי
(421)	(115)	(536)	מחיקת חשבונאית שבוצעה בתקופה
333	55	388	גביית חובות שנמחקו חשבונאית
455	148	603	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה

טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
4,640	696	5,336
489	214	703
(216)	(8)	(224)
(285)	(74)	(359)
(637)	(112)	(749)
3,991	716	4,707
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
1,852	585	2,437
161	226	387
(364)	(94)	(458)
(161)	(123)	(284)
1,488	594	2,082
תנועה ביתרת הפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים		
985	111	1,096
286	99	385
(141)	(15)	(156)
(303)	(60)	(363)
(158)	24	(134)
(247)	(89)	(336)
303	60	363
883	106	989

טבלה 3-4: מדדי סיכון אשראי

ליום		
31.12.16	30.06.17	
1.44%	1.13%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור*
0.32%	0.35%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.49%	1.40%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
1.22%	1.25%	שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור*
103.82%	124.54%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
84.94%	94.94%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר*
2.16%	2.05%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*
0.10%	0.20%	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.19%	0.38%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
13.16%	26.70%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

מספר מדדים לאיכות התיק מצביעים על שיפור איכות התיק גם ברבעון השני של 2017:

1. המשך ירידה בשיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור.
2. המשך ירידה בשיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור.
3. נרשמה ירידה בשיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור.

יחד עם זאת שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור דומה לרבעון קודם וגבוה מנתוני דצמבר 2016 ומביא גם לעלייה בשיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור. כמו-כן נרשמה עלייה בשיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור.

טבלה 5-3: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי		על בסיס פרטני
	לפי עומק פיגור	אחר*	
במיליוני ש"ח			
הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 ביוני 2017:			
3,887	2,892	392	603
בגין אשראי לציבור			
7	7	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
672	549	-	123
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,566	3,448	392	726
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017			
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2016:			
4,127	2,801	432	894
בגין אשראי לציבור			
7	7	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
677	560	-	117
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,811	3,368	432	1,011
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

מדי רבעון מבוצע תהליך איתור של לקוחות בעלי פוטנציאל לבעייתיות לפי קריטריונים מוגדרים ונסקרים כל הלווים הכלולים ברשימת הפיקוח ו/או עם סיווג בעייתי. לגבי לקוחות אלו נבחנים נאותות הסיווג וההפרשה בגינם. במקרים בהם חל שינוי במצב הלקוח, חלו שינויים בביטחונות ו/או בוצעה גביה, מעודכן הסיווג בהתאם וללקוחות פגומים מעודכנת יתרת הסכום הניתן לגביה וההפרשה.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ירדה במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-245 מיליון ש"ח, בגין אשראי הנבחן פרטנית. שיעור יתרת ההפרשה בגין אשראי לציבור מתוך יתרות האשראי לציבור ירד ב-0.09% לעומת שנת 2016.

העלייה של כ-1.1% ביתרת ההפרשה קבוצתית במחצית הראשונה של שנת 2017 נבעה בעיקר מעלייה ביתרות האשראי.

ביום 20 בפברואר 2017 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בין היתר כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני. בהתאם לאמור בחוזר, מקור החזר ראשוני הוא מקור מזומנים יציב לאורך זמן, אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב, ואשר חייב להיות מופרד, במפורש או במהות, לכיסוי החוב.

ככלל, כדי שמקור החזר יוכל להיות ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם. לצד מקור החזר ראשוני מצופה שכמעט לכל עסקות האשראי יהיה מקור החזר שני ואף שלישוני (בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על-ידי צד שלישי וכו'). למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישוניים, קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה, ככלל מתבססת על יכולת התשלום של החייב. כלומר - החוזק הצפוי של מקור החזר ראשוני. שינויים אלה חלו מיום 1 ביוני 2017 ואילך.

מבחינה ראשונית שערך הבנק נראה כי לא צפויה השפעה מהותית מיידית על הרווח הנקי של הבנק.

3.2.2. מיון וניתוח סיכון אשראי לפי ענפי משק

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 30 ביוני 2017										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.17 ⁽⁴⁾			פגום	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתיות ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	בעייתיות ⁽⁶⁾	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
18	1	2	10	28	2,144	2,824	28	2,584	2,832	חקלאות
25	(42)	(100)	30	41	2,041	2,820	41	3,066	3,124	כרייה וחציבה
365	21	17	372	1,139	15,579	32,610	1,147	31,809	33,471	תעשייה
559	12	(25)	731	1,277	20,091	56,508	1,277	54,509	56,560	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
346	(38)	(89)	408	556	19,059	22,984	556	22,131	23,085	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
112	1	65	5	705	5,309	7,488	724	9,261	9,356	אספקת שמחל ומים
985	305	148	395	1,546	25,691	36,931	1,563	33,888	37,252	מסחר
90	26	40	218	407	9,433	11,097	407	10,137	11,185	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
44	9	9	66	112	6,534	8,445	112	7,856	8,568	תחבורה ואחסנה
199	3	27	466	530	3,273	5,429	530	4,678	5,495	מידע ותקשורת
179	(132)	(120)	52	271	13,878	24,769	271	29,076	29,712	שירותים פיננסיים
108	31	25	81	132	9,942	13,706	132	12,598	13,766	שירותים עסקיים אחרים
51	(3)	(7)	21	47	5,924	7,649	47	7,357	7,655	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,081	194	(8)	2,855	6,791	138,898	233,260	6,835	228,950	242,061	סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
338	21	(5)	-	568	63,172	65,919	568	64,887	65,919	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
961	249	304	743	1,058	54,930	87,059	1,058	81,679	87,083	אנשים פרטיים - אחר
4,380	464	291	3,598	8,417	257,000	386,238	8,461	375,516	395,063	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	40	412	-	3,905	3,905	בנקים בישראל ⁽⁹⁾
-	-	-	-	-	902	1,040	-	49,913	49,913	ממשלת ישראל
4,380	464	291	3,598	8,417	257,942	387,690	8,461	429,334	448,881	סך-הכל פעילות בישראל ⁽¹⁾

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 257,942, 49,687, 429, 6,197 ו-134,626 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,205 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-648 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-230 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,889 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר.
- יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-7,739 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2017									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.17 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתיות ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתיות ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל
הוצאות (הכנסות)	מחיקות	יתרת							
בגין הפסדי אשראי	נטו	ההפרשה להפסדי אשראי							
במיליוני ש"ח									
בגין פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחר									
	2	1	-	-	120	311	-	310	311
חקלאות									
כרייה וחציבה	-	-	-	87	58	200	87	323	434
תעשייה	15	1	3	8	2,759	4,517	8	5,344	5,400
בינו ובדל"ן	60	(4)	(17)	16	5,138	7,653	37	7,711	7,881
אספקת חשמל ומים	2	-	-	-	397	780	-	991	991
מסחר	11	(4)	(3)	6	1,508	2,072	56	2,156	2,238
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	15	1	6	35	2,171	2,331	37	2,214	2,331
תחבורה ואחסנה	3	-	-	2	62	342	62	421	517
מידע ותקשורת	4	-	-	-	466	935	-	1,156	1,181
שירותים פיננסיים	18	59	(2)	10	4,197	5,890	31	10,265	10,291
שירותים עסקיים אחרים	3	-	(1)	1	740	937	1	1,056	1,056
שירותים ציבוריים וקהילתיים	13	-	(2)	11	765	978	11	1,099	1,110
סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾	146	54	(16)	89	18,661	26,976	330	33,046	33,741
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	2	-	-	-	10	502	10	486	509
אנשים פרטיים - אחר	31	1	(1)	30	673	917	34	870	917
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	179	55	(17)	119	19,836	28,402	374	34,402	35,167
בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾	4	-	-	-	19,952	20,576	-	33,852	33,852
ממשלות חו"ל	3	-	-	-	1,344	1,344	-	10,919	10,919
סך-הכל פעילות בחו"ל	186	55	(17)	119	41,132	50,322	374	79,173	79,938 ⁽¹⁾
סך-הכל בישראל ובחו"ל	4,566	519	274	3,717	8,791	299,074	438,012	508,507	528,819

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 13,722 ו-6,568, 0,18,516, 41,132 בסך של 13,722 ו-6,568, 0,18,516, 41,132 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-49 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.16 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
			23	(6)	(9)	21	34	2,110	2,841	2,848
חקלאות			6	-	1	-	18	2,029	2,725	3,138
כרייה וחציבה			387	(70)	(146)	616	1,519	16,643	35,321	36,581
תעשייה			556	12	(68)	570	1,124	20,398	56,335	56,430
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾			430	(56)	(141)	518	651	19,800	23,950	24,183
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			64	-	3	2	2	5,912	9,196	10,459
אספקת חשמל ומים			1,255	74	155	1,301	2,624	28,080	36,861	37,242
מסחר			70	22	16	235	267	9,341	10,762	10,827
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל			42	7	3	72	130	6,618	8,613	8,982
תחבורה ואחסנה			193	13	(33)	623	804	3,843	5,813	6,193
מידע ותקשורת			139	(37)	(107)	308	312	12,763	19,131	23,563
שירותים פיננסיים			108	18	19	75	139	8,552	12,532	12,582
שירותים עסקיים אחרים			51	3	1	44	54	5,883	7,736	7,743
שירותים ציבוריים וקהילתיים			3,324	(20)	(306)	4,385	7,678	141,972	231,816	240,771
סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾			382	-	(9)	-	591	61,636	64,047	64,047
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			858	192	244	689	1,005	53,547	91,881	88,598
אנשים פרטיים - אחר			4,564	172	(71)	5,074	9,274	257,155	387,744	396,869
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל			-	-	-	-	-	124	1,397	4,551
בנקים בישראל ⁽⁹⁾			-	-	-	-	-	989	1,238	50,402
ממשלת ישראל			4,564	172	(71)	5,074	9,274	258,268	390,379	451,822
סך-הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 258,268, 50,733, 217, 5,829 ו-136,775 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-11,332 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-925 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-569 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-6,362 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (9) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.16 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות)	מחיקות	יתרת								
בגין הפסדי אשראי	נטו	ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
					142	463	-	463	463	חקלאות
				85	146	328	85	919	919	כרייה וחציבה
		(2)	11	27	3,287	5,286	27	6,420	6,582	תעשייה
	8	14	53	78	6,666	9,445	78	9,288	9,892	בינוי ונדל"ן
	(2)	(1)	-	-	574	1,403	-	1,537	1,595	אספקת חשמל ומים
	9	4	6	108	1,964	2,616	108	2,627	2,720	מסחר
		6	50	51	1,210	1,573	51	1,156	1,573	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
		1	7	13	391	467	13	636	648	תחבורה ואחסנה
		(27)	-	44	394	815	44	1,101	1,180	מידע ותקשורת
	8	(8)	17	132	7,147	10,902	132	15,205	15,367	שירותים פיננסיים
		2	1	1	747	1,056	1	1,083	1,221	שירותים עסקיים אחרים
		(2)	15	15	306	556	15	655	711	שירותים ציבוריים וקהילתיים
	23	(12)	160	554	22,974	34,910	554	41,090	42,871	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
				12	555	565	12	543	565	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
	2	(3)	33	39	1,761	2,937	39	2,906	2,968	אנשים פרטיים - אחר
	25	(15)	193	605	25,290	38,412	605	44,539	46,404	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
		1	-	-	22,962	24,300	-	37,136	37,136	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
		3	-	-	1,763	1,813	-	8,310	8,310	ממשלות חו"ל
	25	(11)	193	605	50,015	64,525	605	89,985	91,850 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
	197	(82)	5,267	9,879	308,283	454,904	9,930	522,258	543,672	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 14,585, 50,015, 8,217 ו-19,033 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-49 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.16 ⁽⁴⁾			פגום	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
20	(8)	(13)	16	26	2,149	2,815	26	2,544	2,821	חקלאות
83	-	20	156	171	2,291	2,958	171	3,124	3,317	כרייה וחציבה
383	(21)	(115)	592	1,404	15,721	34,490	1,421	33,290	35,314	תעשייה
594	(129)	(163)	687	1,188	18,577	54,392	1,212	52,338	54,470	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
392	(138)	(264)	445	590	20,254	23,779	590	22,855	23,907	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
47	-	(14)	2	5	4,754	7,554	5	8,723	8,820	אספקת חשמל ומים
1,114	322	337	647	1,862	26,729	37,396	1,871	33,837	37,831	מסחר
78	35	37	231	269	9,540	10,826	269	9,766	10,887	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
42	17	15	72	118	6,491	8,333	118	7,822	8,578	תחבורה ואחסנה
174	64	(3)	514	588	3,662	5,907	588	5,100	6,013	מידע ותקשורת
183	(91)	(121)	179	397	13,901	24,320	397	27,405	28,275	שירותים פיננסיים
116	33	41	74	128	9,543	13,237	128	12,091	13,287	שירותים עסקיים אחרים
57	5	7	27	64	6,096	7,901	64	7,622	7,908	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,283	89	(236)	3,642	6,810	139,708	233,908	6,860	226,517	241,428	סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
364	21	(5)	-	598	61,205	63,301	598	62,220	63,301	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
906	381	481	720	1,048	53,459	84,043	1,048	78,541	84,056	אנשים פרטיים - אחר
4,553	491	240	4,362	8,456	254,372	381,252	8,506	367,278	388,785	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	125	1,402	-	4,336	4,336	בנקים בישראל ⁽⁹⁾
-	-	-	-	-	948	1,109	-	52,406	52,406	ממשלת ישראל
4,553	491	240	4,362	8,456	255,445	383,763	8,506	424,020	445,527 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בישראל

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 375,523,337 ו-132,633 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,759 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-838 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-459 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,430 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתק ערבויות חוק מכר.
- יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-7,452 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.16 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות)	מחיקות	יתרת								
בגין הפסדי אשראי	נטו	ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
										ציבור - מסחרי
					166	379	-	378	379	חקלאות
					54	220	-	665	665	כרייה וחציבה
				105	2,705	4,558	105	5,476	5,629	תעשייה
			53	98	5,981	8,836	98	9,017	9,106	בינוי ונדל"ן
			-	-	501	1,042	-	1,233	1,233	אספקת חשמל ומים
			7	131	1,888	2,534	131	2,616	2,651	מסחר
			39	77	1,714	1,946	77	1,869	1,946	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
			5	86	417	469	86	556	642	תחבורה ואחסנה
			-	-	504	957	-	1,242	1,263	מידע ותקשורת
			74	134	4,801	6,074	134	10,175	10,317	שירותים פיננסיים
			1	1	854	1,129	1	1,275	1,278	שירותים עסקיים אחרים
			13	13	499	663	13	788	802	שירותים ציבוריים וקהילתיים
			201	645	20,084	28,807	645	35,290	35,911	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
			-	17	537	550	17	518	550	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
			32	41	1,091	1,495	41	1,454	1,515	אנשים פרטיים - אחר
			233	703	21,712	30,852	703	37,262	37,976	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
			-	-	27,194	27,966	-	41,148	41,148	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
			-	-	1,616	1,616	-	9,872	9,872	ממשלות חו"ל
			233	703	50,522	60,434	703	88,282	88,996 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
			4,595	9,159	305,967	444,197	9,209	512,302	534,523	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 16,856, 50,522, 7,178 ו-14,440 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-60 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

3.2.3. בינוי ונדל"ן

ליום 30 ביוני 2017 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם בכ-88 מיליארד ש"ח.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה ליום 30 ביוני 2017			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,158	1,150	3,008	3,625	830	2,795	בנייה למסחר ושירותים
658	169	489	672	151	521	בנייה לתעשייה
39,885	*29,028	10,857	41,953	*30,059	11,894	בנייה לדיוור
27,513	5,248	22,265	26,527	5,707	20,820	נכסים מניבים
15,269	6,904	8,365	14,749	6,388	8,361	אחר
87,483	42,499	44,984	87,526	43,135	44,391	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,889 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מבר (ליום 31.12.16: 13,430 מיליוני ש"ח).

3.2.4. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 8-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

31 בדצמבר 2016				30 ביוני 2017				
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לוויים	סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לוויים	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
6,672	5,800	872	3	4,888	4,683	205	2	ענף משק תעשייה
1,574	1,438	136	1	1,203	1,025	178	1	בינוי ונדל"ן - בינוי
2,723	1,091	1,632	2	1,347	399	948	1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2,641	1,968	673	1	3,107	1,219	1,888	1	אספקת חשמל ומים
-	-	-	-	1,202	210	992	1	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
7,414	2,152	5,262	4	7,786	2,969	4,817	4	שירותים פיננסיים
21,024	12,449	8,575	11	19,533	10,505	9,028	10	סך-הכל

טבלה 9-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ל-6 הלווים הגדולים לפי ענפי משק

30 ביוני 2017		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח		
58	3,246	3,304
1,888	1,219	3,107
2,187	891	3,078
1,329	659	1,988
147	1,437	1,584
168	1,255	1,423
5,777	8,707	14,484

ענף משק

תעשייה	58	3,246	3,304
אספקת חשמל ומים	1,888	1,219	3,107
שירותים פיננסיים	2,187	891	3,078
שירותים פיננסיים	1,329	659	1,988
תעשייה	147	1,437	1,584
שירותים פיננסיים	168	1,255	1,423
סיכון-הכל	5,777	8,707	14,484

31 בדצמבר 2016

סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח		
150	3,518	3,668
2,787	429	3,216
673	1,968	2,641
927	717	1,644
136	1,438	1,574
-	1,519	1,519
4,673	9,589	14,262

ענף משק

תעשייה	150	3,518	3,668
שירותים פיננסיים	2,787	429	3,216
אספקת חשמל ומים	673	1,968	2,641
שירותים פיננסיים	927	717	1,644
בינוי ונדל"ן - בינוי	136	1,438	1,574
תעשייה	-	1,519	1,519
סיכון-הכל	4,673	9,589	14,262

3.2.5. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 30 ביוני 2017 לא קיימת קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" ("הוראה 313"), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). לעניין הגדרת ההון יחול כדלקמן - הון רוברד 1 כאמור בהגדרת ההון, בתוספת הון רוברד 2 כפי שפורסם בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015. תוספת זו תופחת בשיעורים שווים, על פני 12 רבעונים, עד לאיפוסה ביום 31 בדצמבר 2018. הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות.

3.2.6. חשיפת אשראי למדינות זרות

חשיפת אשראי למדינות זרות מבטאת את הסיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים לסווגיהם (ממשלה, בנקים ואחרים), לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק או יפגע בשווי נכסי הקבוצה. ובכלל זה, שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים אל מחוץ למדינה (Transfer Risk). ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P-I Fitch, Moody's. סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. הבנק מבצע בקרה ומעקב שוטפים אחרי המצב המקרו כלכלי של המדינות מולן קיימת פעילות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:
טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 30 ביוני 2017													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾				חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾							
		מזה: סיכון	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית נטו	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות					
במיליוני ש"ח													
המדינה													
10,511	2,080	94	7,680	12	133	23,449	10,858	10,575	21,433	2,465	2,147	7,979	ארצות-הברית
449	300	-	3,975	-	-	4,638	3,889	-	3,889	23	726	-	שוויץ
6,745	1,663	-	3,573	-	-	8,452	44	1	45	3,584	4,726	98	אנגליה
824	839	-	4,142	-	1	1,663	-	-	-	712	759	192	גרמניה
1,978	225	-	4,257	-	1	2,203	-	-	-	523	1,631	49	צרפת
7,232	5,277	-	2,615	124	157	13,019	510	691	1,201	5,353	5,946	1,210	אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
27,739	10,384	94	26,242	136	292	53,424	15,301	11,267	26,568	12,660	15,935	9,528	
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד													
197	59	-	345	-	-	256	-	-	-	99	157	-	
מזה: סך החשיפות למדינות LDC													
817	271	-	810	65	75	1,560	472	691	1,163	681	340	67	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(5) יתרת החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות כוללת סך של 13,889 מיליוני ש"ח בגין רכישת ביטוח לתיק ערבויות מכח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

ליום 30 ביוני 2016													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעיית ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות זרה לתושבים מקומיים ⁽⁴⁾			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
		מזה: סיכון חוץ-מאזני בעיית ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית				חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה												
במיליוני ש"ח													
המדינה													
6,687	2,876	112	7,387	22	242	21,221	11,658	13,014	24,672	2,854	2,749	3,960	ארצות-הברית
431	404	-	170	-	-	8,164	7,329	-	7,329	66	769	-	שוויץ
6,912	2,513	-	2,695	-	-	9,481	56	-	56	4,530	4,767	128	אנגליה
937	916	-	96	-	-	1,853	-	-	-	544	1,051	258	גרמניה
2,288	852	-	1,167	26	34	3,140	-	-	-	823	2,204	113	צרפת
6,615	4,844	9	3,681	183	200	12,577	1,118	776	1,894	6,925	3,114	1,420	אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
23,870	12,405	121	15,196	231	476	56,436	20,161	13,790	33,951	15,742	14,654	5,879	
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiIGS-פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד													
203	261	-	332	-	-	464	-	-	-	230	232	2	
מזה: סך החשיפות למדינות LDC													
731	362	-	1,338	101	102	2,160	1,067	775	1,842	948	121	24	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעיית וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016													
חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾			חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		מזה: סיכון	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעיית ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	חוץ-מאזני בעיית ⁽⁴⁾					חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות				
במיליוני ש"ח													
9,789	1,244	207	7,836	81	230	27,079	16,046	10,623	26,669	2,366	2,703	5,964	ארצות-הברית
434	478	-	3,879	-	-	7,712	6,800	-	6,800	45	867	-	שוויץ
6,793	1,179	-	3,242	-	26	8,020	48	10	58	3,027	4,818	127	אנגליה
932	373	-	4,005	-	-	1,305	-	-	-	633	422	250	גרמניה
1,998	305	-	4,219	26	27	2,303	-	-	-	682	1,509	112	צרפת
7,176	6,109	-	3,119	163	238	14,252	967	672	1,639	6,409	5,555	1,321	אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
27,122	9,688	207	26,300	270	521	60,671	23,861	11,305	35,166	13,162	15,874	7,774	
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד													
243	107	-	387	-	-	350	-	-	-	143	205	2	
מזה: סך החשיפות למדינות LDC													
712	375	-	1,073	88	159	2,009	922	671	1,593	814	252	21	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(5) יתרת החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות כוללת סך של 13,430 מיליוני ש"ח בגין רכישת ביטוח לתיק ערבויות מכח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 11-3: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות⁽¹⁾

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30.06.2017				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
55	-	37	191	283
(3)	-	(4)	(1)	(8)
4	2	5	1	12
-	-	-	2	2
-	-	-	(33)	(33)
56	2	38	160	256

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30.06.2017				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
85	-	39	226	350
(32)	-	(4)	(12)	(48)
4	2	6	1	13
-	-	-	3	3
(1)	-	(3)	(58)	(62)
56	2	38	160	256

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30.06.2016				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
153	11	162	210	536
(20)	(9)	(2)	(22)	(53)
-	-	1	1	2
-	-	-	1	1
(1)	(1)	(1)	(19)	(22)
132	1	160	171	464

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

טבלה 11-3: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות⁽¹⁾ (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30.06.2016				
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד
במיליוני ש"ח				
444	223	53	13	155
51	(14)	104	(11)	(28)
13	2	5	-	6
2	2	-	-	-
(46)	(42)	(2)	(1)	(1)
464	171	160	1	132
סכום החשיפה בתחילת התקופה				
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר				
שינויים ביתר החשיפות:				
חשיפות שהתווספו				
הכנסת ריבית שנצברה				
סכומים שנגבו				
סכום חשיפה בסוף התקופה				
לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2016				
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד
במיליוני ש"ח				
444	223	53	13	155
(103)	(2)	(20)	(12)	(69)
49	34	14	-	1
4	4	-	-	-
(44)	(33)	(8)	(1)	(2)
350	226	39	-	85
סכום החשיפה בתחילת התקופה				
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר				
שינויים ביתר החשיפות:				
חשיפות שהתווספו				
הכנסת ריבית שנצברה				
סכומים שנגבו				
סכום חשיפה בסוף התקופה				

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

3.2.7. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת הפעילות העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה מקורו במגוון הפעילויות המתקיימות עם המוסדות הפיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדת יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, עסקות סחר חוץ, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. החשיפה כלפי המוסדות הפיננסיים הזרים מושפעת, הן מחוסנו הפיננסי של כל מוסד, והן מהסיכון בסביבה הפוליטית והכלכלית שבה הוא פועל. יודגש, כי מרבית חשיפות האשראי של קבוצת הבנק היא כלפי מוסדות פיננסיים המצויים בשווקים מפותחים במערב אירופה ובצפון אמריקה בעלי דרוג השקעה ומעלה. במהלך העסקים השוטף הבנק מקיים מעקב ובקרה שוטפים אחר התפתחויות שעשויות להשליך על יכולתם של המוסדות הפיננסיים איתם הוא מקיים פעילות לעמוד בהתחייבויותיהם, ובמקביל ננקטים אמצעים לשם מזעור סיכון האשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 12-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2016			30 ביוני 2017			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾						
16,853	11,202	5,651	15,901	11,642	4,259	AAA עד AA-
16,123	3,719	12,404	17,721	3,915	13,806	A+ עד A-
2,053	170	1,883	1,983	162	1,821	BBB+ עד BBB-
79	37	42	23	11	12	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B
148	19	129	190	45	145	ללא דירוג**
35,256	15,147	20,109	35,818	15,775	20,043	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	מזה: יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
35,256	15,147	20,109	35,818	15,775	20,043	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
5	1	4	6	1	5	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות: ספרד - סך חשיפה של כ-149 מיליון ש"ח, מזה סך של 51 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 93 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, והיתרה בסך של 5 מיליון ש"ח בדירוג BB+ (סך חשיפה בסוף שנת 2016 הייתה כ-194 מיליון ש"ח, מזה סך של 53 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 115 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, סך של 23 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BB). אירלנד - סך חשיפה של כ-15 מיליון ש"ח, מזה סך של 13 מיליון ש"ח בדירוג A והיתרה בסך 2 מיליון ש"ח בדירוג AA-. (בסוף שנת 2016 סך חשיפה של כ-13 מיליון ש"ח בדירוג A והיתרה בסך 3 מיליון ש"ח ללא דירוג). איטליה - סך חשיפה של כ-93 מיליון ש"ח, מזה סך של 88 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך 5 מיליון ש"ח בדירוג BB (סך החשיפה בסוף שנת 2016 הייתה כ-120 מיליון ש"ח, בדירוג BBB-). ביוון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.

** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 57% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (1.12.16: 31.12.16: 56% מהיתרה).

(1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו. אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.

(2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

(3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.

(4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's, S&P-Fitch.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2017 בכ-35.8 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-0.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-35.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. עלייה זו נבעה בעיקר מגידול בחשיפה החוץ-מאזנית בסך כ-0.6 מיליארד ש"ח, שקוזה על-ידי ירידה בסך כ-0.1 מיליארד ש"ח בחשיפה המאזנית לעומת סוף שנת 2016. כ-94% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-58.42% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 40.08% בחברות ביטוח ו-0.50% מוסד פיננסי אחר. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (16%), ובמדינות מערב אירופה (71%). ענף "בנקים בחו"ל" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק בפרק סקירת הסיכונים כולל רק את החשיפות בגין בנקים חו"ל, כולל בנקים מרכזיים. מוסדות פיננסיים מוצגים בעיקר בענף שירותים פיננסיים. כמו-כן כולל "סיכון האשראי הכולל" יתרות מאזניות וחוץ-מאזניות בגין נגזרים. הטבלה לעיל אינה כוללת חשיפה בגין בנקים מרכזיים כמו גם יתרות חוץ-מאזניות בגין נגזרים.

סך "חובות וסיכון אשראי חוץ-מאזני" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק בפרק סקירת הסיכונים כולל אשראי לציבור ופיקדונות בבנקים אך אינו כולל אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר הכלוליים בטבלה לעיל. אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין נגזרים אינו נכלל בסך "חובות וסיכון אשראי חוץ-מאזני". לעומת זאת, הטבלה לעיל כוללת יתרות מאזניות בגין נגזרים.

3.2.8. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ובחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות בזהירות מרבית, תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון מסוג "אשראי ברגע". סכום ההלוואה המרבי אותה יכול הלקוח לקבל ותנאי ההלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבוניתו.

פניה יזומה למתן אשראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסיה מוגדרת לאחר הפעלת סננים גולטורים וסנני סיכון. מתן האשראי נעשה בהתאמה לצרכי הלקוח ויכולת ההחזר שלו. בפניה יזומה מופנית תשומת לב הלקוח לנכסים פיננסיים הקיימים בחשבונו, ולבחינת כדאיות לקחת האשראי בהתייחס לקיומם של נכסים והתייבויות בחשבונו והתשואה בגינם, ככל שישנם כאלה. הפנייה יכולה להתבצע בכל אחד מהערוצים בהם הלקוח פעיל. בנוסף, בפנייה יזומה ללקוח קיימת הקפדה על הכללים הנדרשים על-פי הרגולציה.

תוכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, יכולת ההחזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון.

החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים האשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכונו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם:

מודל אומדן סיכון - מודל סטטיסטי לדרוג סיכון אשראי ללווים פרטיים בחטיבה הקמעונאית. הלווים מדורגים הן על-פי הסיכון להגיע לכשל, והן על-פי ההפסד החזוי. נתוני המודל משמשים לצורך קבלת החלטות באשראי על-ידי בעל הסמכות, וכן לצרכי בקרת סיכון ודיווח להנהלה, זיהוי מגמות ושינויים ברמת סיכון התיק, ומסייעים בטיפול ממוקד בגורמי הסיכון לצורך הקטנת הסיכון והחשיפה.

תאבון סיכון - תאבון הסיכון בחטיבה הקמעונאית מוגדר ומאושר בדירקטוריון מדי שנה. המדדים מנוטרים ומדווחים באופן שוטף.

מדיניות ונוהלי אשראי - מדיניות האשראי מסדירה ומגדירה את הכללים החלים על כל הגורמים בחטיבה הקמעונאית העוסקים באשראי, ומכוונת לשרת את המטרות העסקיות של החטיבה, ביניהן: ניהול תיק האשראי תוך שמירה על פרופיל סיכון מוגדר, אחידות בטיפול ובניתוח האשראי, התאמת מוצרי האשראי לצרכי הלקוחות ומענה לדרישות הרגולציה. מדיניות החטיבה הקמעונאית בנושא אשראי צרכני ללקוחות פרטיים מוגדרת על-ידי כללים עסקיים ועל-ידי מודלים. המדיניות מגדירה את אופן הטיפול במתן אשראי, לרבות עקרונות ושיקולים בעת מתן אשראי, ניהול אשראי קיים, ומעקבים נדרשים, כולל טיפול בלקוחות בעלי סממנים היכולים להעיד על קושי ביכולת שירות החוב. זאת, בהתבסס על נוהלי האשראי והביטחונות, בהתאם למדיניות הבנק.

מדרג סמכויות - מדרג סמכויות אשראי בבנק הינו עקרון בסיסי בניהול האשראי וסיכונים האשראי בבנק. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים, וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים בכירים יותר ואת הרכבם. סמכות האשראי לכלל בעלי התפקידים העוסקים באשראי נקבעת הן בהתאם להכשרה המקצועית הידע והניסיון בתחום האשראי, והן בהתאמה לצרכי היחידה בה הם עובדים.

בקרות - תהליכי הבקרה בתחום סיכונים האשראי, מבוצעים מרמת הלווה הבודד ועד לרמת תיק האשראי הכולל, בהלימה למדיניות הבנק. מבוצע דיווח להנהלה ולדירקטוריון על מצב תיק האשראי של החטיבה הקמעונאית ועמידה במדדי הסיכון שנקבעו. הדיווח נסמך על תוצאות ניטור שוטף המבוצע באמצעות כלים תומכים לשיקוף מוקדי סיכון ומדדים חריגים. הבקרות בסניפים ובמנהלות האזור מעוגנות בנהלי הבנק. חלק מהבקרות ממוחשבות ומהוות בקרה מונעת, וחלקם באמצעות: זיהוי סיכונים במערכות הממוכנות ודוחות בקרה שוטפים. הבקרות מוגדרות על-פי מוקדי הסיכון. הבקרות מבוצעות בהיקפים המשתנים בהתאם לרמת הסיכון של היחידה. תוצרי הבקרות מתועדים ומנותחים לצורך הפקת לקחים ושיפור ניהול הסיכון.

פועלים להבראה - תהליך טיפול בלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים, תוך שיתוף עימם ובכוונה לשמרם. תהליך פועלים להבראה נעשה תוך שימת לב להעצמת חירותו הפיננסית של הלקוח ומתן מענה מקצועי איכותי לצרכיו ולהעדפותיו. מעטפת השירות והטיפול בכל לקוח נקבעת באופן דיפרנציאלי, תוך התמקדות בהתאמת הטיפול למאפייני פעילותו ויכולותיו הכלכליות של הלקוח. לצורך ניהול התהליך הוקמה יחידה יעודית, בה הוכשרו עובדים מנוסים המתמחים בטיפול בלקוחות אלה.

טבלה 13-3: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל

יתרה ליום	השינוי	יתרה ליום	יתרה ליום
31.03.17*		31.12.16	30.06.17
במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	
מאזני			
3,589	(1.93%)	(71)	3,683
			3,612
עו"ש חובה			
37,951	2.95%	1,109	37,573
			38,682
הלוואות			
12,715	3.55%	433	12,203
			12,636
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			
54,255	2.75%	1,471	53,459
			54,930
סך-הכל סיכון אשראי מאזני			
חוץ-מאזני			
31,799	5.09%	1,556	30,597
			32,153
סיכון אשראי חוץ-מאזני			
86,054	3.60%	3,027	84,056
			87,083
סך-הכל סיכון אשראי כולל			

* הוצג מחדש.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

במחצית הראשונה של 2017 נרשם גידול ביתרת הלוואות לאנשים פרטיים בישראל בשיעור של 2.95%. סך סיכון האשראי המאזני עלה ב-2.75% במחצית הראשונה של 2017 לעומת גידול של 3.15% בשנת 2016. מגמת העלייה ברמת הסיכון בתיק האשראי לאנשים פרטיים נמשכת במחצית הראשונה של 2017 ומתבטאת בגידול נוסף בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו ובשיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי. יחד עם זאת, שיעור סיכון האשראי הבעייתי ושיעור סיכון האשראי הפגום נמוכים מנתוני דצמבר 2016. יתרות סיכון האשראי לאנשים פרטיים כוללות יתרות בגין פעילות חברות ישראלכרט ופועלים אקספרס שעיקר פעילותן בהנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי. חברת ישראלכרט פעילה גם בתחום האשראי אך חלקה בתיק הלוואות הכולל נמוך ועומד על כ-6% מיתרת הלוואות ברבעון השני של 2017 לעומת כ-5.5% בדצמבר 2016.

טבלה 14-3: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל

שיעור מסך-הכל סיכון אשראי מאזני	השינוי	יתרה ליום			
		ליום	31.12.16		30.06.17
31.12.16	30.06.17				
		במיליוני ש"ח			
1.96%	1.93%	0.95%	1,048	1,058	סיכון אשראי בעייתי
1.35%	1.35%	3.19%	720	743	מזה: סיכון אשראי פגום
0.15%	0.15%	3.70%	81	84	חובות בפיגור מעל 90 יום
0.71%	0.91% ⁽¹⁾	30.71% ⁽¹⁾	381	249	מחיקות חשבונאיות נטו
1.69%	1.75%	6.07%	906	961	יתרת הפרשה להפסדי אשראי

(1) מחושב על בסיס שנתי.

3.2.9. סיכונים בתיק הלוואות לדיור טבלה 15-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום			
31.12.16	30.06.16	30.06.17	
במיליוני ש"ח			
			יתרות אשראי
69,254	68,602	71,462	הלוואות מכספי הבנק
1,737	1,901	1,601	הלוואות מכספי האוצר*
93	115	80	מענקים מכספי האוצר*
71,084	70,618	73,143	סך-הכל

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.12.16	30.06.16	
במיליוני ש"ח			
			ביצוע
			הלוואות מכספי האוצר
10	2	15	הלוואות
4	2	1	מענקים
14	4	16	סך-הכל מכספי האוצר
11,937	6,125	6,161	סך-הכל הלוואות מכספי הבנק
11,951	6,129	6,177	סך-הכל הלוואות חדשות
995	636	348	הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק
12,946	6,765	6,525	סך-הכל הלוואות שניתנו

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 16-3: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				30.06.17	
	ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה			
	שיעור ב-1%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-1%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-1%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-1%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-1%	יתרה במיליוני ש"ח		
3.2%	71,462	0.7%	482	28.5%	20,368	17.9%	12,799	36.9%	26,405	16.0%	11,408	30.06.17
3.0%	69,254	0.8%	574	29.1%	20,120	18.2%	12,630	36.6%	25,360	15.3%	10,570	31.12.16

היקף החוב הבעייתי

בשנים האחרונות ניכרת ירידה מתמשכת בשיעור הסכומים בפיגור מתוך יתרות האשראי ובהיקפי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 17-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

שיעור חוב בעייתי	חוב בעייתי במיליוני ש"ח	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (כולל הפרשה קבוצתית) במיליוני ש"ח	שיעור הפיגור	סכום בפיגור מעל 90 יום	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	30.06.17
1.4%	986	0.5%	392	0.2%	117	71,462	30.06.17
1.5%	1,014	0.6%	432	0.2%	123	69,254	31.12.16

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק. גידור הסיכון: הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלוואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. קיימים אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, אינפלציה חדה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור. דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהל החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון. הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת ההשפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עלייה בריבית ועלייה ברמת האבטלה במשק. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח – ביטוח חיים וביטוח מבנה. לפרטים נוספים, ראה פרק "מגזר משקי הבית" לעיל.

טבלה 18-3: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים

יתרות לסוף תקופה	2016				2017	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
	במיליוני ש"ח					
71,462	67,438	68,602	68,890	69,254	70,053	71,462
2.0%	0.3%	1.7%	0.4%	0.5%	1.2%	2.0%
3,146	2,864	3,261	3,038	2,774	3,015	3,146

ברבעון השני של שנת 2017 חלו עליות מתונות ביתרות, תוך ירידה קלה בנתח השוק בפעילות זו.

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

אישור ההלוואות לדיור מתבצע בהתאם למדרג סמכויות המגלם את מהות בקשת האשראי והסיכון הגלום בה. כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק, לצורך כך, פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים טבלה 19-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.16	30.09.16	31.12.16	31.03.17	30.06.17	
מאפיינים					
27.0%	18.8%	20.9%	26.1%	26.6%	שיעור מימון מעל 60%
0.2%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
29.9%	31.0%	30.2%	30.7%	31.5%	שיעור בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים
53.8%	55.7%	56.4%	56.8%	57.8%	שיעור בריבית משתנה
2.8%	2.6%	3.4%	5.9%	6.2%	שיעור ההלוואות לכל מטרה
15.2%	14.1%	13.6%	11.3%	11.5%	שיעור ההלוואות להשקעה מרכישה
6.6%	6.3%	5.7%	6.5%	6.4%	קן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה)
686	681	553	561	582	הלוואה ממוצעת לרכישה באלפי ש"ח
23.3	23.3	23.6	23.8	23.9	תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

ברבעון השני של 2017 ישנה עלייה בשיעור ביצועי האשראי בשיעור מימון מעל 60% אך שיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה מעל 40% נותר ברמה אפסית. כמו-כן, נרשמה עלייה בשיעור ביצועי ההלוואות לכל מטרה ונמשכת מגמת הגידול בתקופת הפירעון הממוצעת לרכישה (ללא גישור).

3.2.10. אשראי לכלי רכב

ביום 6 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "הסיכון באשראי לענף כלי רכב". במסגרת המכתב התבקשו התאגידים הבנקאיים לבצע ניתוח סיכונים לאשראי לתת ענף "מסחר כלי הרכב" ולאשראי הצרכני לרכישת כלי רכב, זאת בין היתר באמצעות תרחישי קיצון שונים, ולבחון את הצורך בהתאמת ההפרשה הקבוצתית לענף. כמו-כן, במסגרת המכתב פורטו פרקטיקות מקובלות למימון ענף כלי הרכב, הכוללות בין היתר התייחסות לשיעור המימון, חישוב מקורות החזר, ביטחונות נדרשים ומידת ההתבססות עליהם. הבנק מבצע בחינה מקיפה של החשיפה לתחום.

אשראי לאנשים פרטיים למטרת רכישת כלי רכב

הבנק מציע ללקוחותיו, כחלק ממגוון מוצרי האשראי, הלוואות למטרת רכישת רכב חדש מהיבואן או רכב משומש. בהתאם לכך, מציע הבנק הלוואות לרכב מסוגים שונים בהתייחס למאפייני הלקוח ונתוני הרכב. בקשות האשראי מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. הבקשות נבחנות בהלימה למדיניות האשראי ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת החזר של הלקוח. אישור האשראי מתבצע בהתאם למדרג סמכויות.

תהליך חיתום וביצוע האשראי נתמך במערכות ממוכנות ובכלים תומכים וביניהם: מערכות המשקפות את דירוג סיכון האשראי של הלקוח בהתבסס על מודלים סטטיסטיים, כלים תומכי החלטה ומערכת ביטחונות הגוזרת באופן ממוכן את שווי הרכב לביטחון בהתאם לגיל הרכב, למאפייניו ולמחיר המחירון שלו. הבנק מקיים שיתופי פעולה עם יבואני רכב המוכרים רכבים חדשים ו/או משומשים, עם חברות לסיניג וטרייד-אין ומגרשי רכב העוסקים במכירת רכבים משומשים (להלן "חברות הרכב").

בתנאי הלוואות אלו נקבעו מגבלות בהתייחס לגיל הרכב, שיעור המימון, תקופת המימון ומחיר האשראי. תהליכי הבקרה בתחום סיכוני האשראי מבוצעים בהלימה למדיניות הבנק. בקרות על האשראי מעוגנות בנהלי הבנק והן חלות על כל סוגי האשראי לרבות אשראי לרכב.

אשראי לעסקים – מסחר בכלי הרכב

אשראי לעסקים בענף מסחר כלי רכב נעשה בעיקר באמצעות מימון יבואניות רכב, חברות לסיניג תפעולי, חברות השכרת רכב וחברות המעמידות אשראי לרכישת כלי רכב. מתן האשראי ללקוחות אלו נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשראי והביטחונות. המדיניות מגדירה את אופן הטיפול במתן אשראי, לרבות עקרונות ושקולים בעת מתן אשראי, תוך התייחסות לאיתנות הפיננסית של הלווה: הון העצמי, רווחיות, תזרים מזומנים, יחס כיסוי ביטחונות וכו'. כמו-כן המדיניות והנהלים מגדירים את אופן ניהול האשראי, ניהול הביטחונות ומעקבים נדרשים.

תהליכי הבקרה בתחום סיכוני האשראי מבוצעים בהלימה למדיניות הבנק, הכוללים בקרה על שווי הרכבים המשועבדים ביחס לסך האשראי בניגם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

3.2.11 מימון ממונף

להלן יובאו נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין לווים ממונפים/ עסקות ממונפות בהם יתרת האשראי עולה על סך של 0.5% מהון רוברד 1.

טבלה 20-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה

30 ביוני 2017			
סך-הכל	יתרת אשראי חוץ-מאזני	יתרת אשראי מאזני	מספר לווים
במיליוני ש"ח			
733	-	733	2
1,106	716	390	1
200	200	-	1
1,528	129	1,399	2
1,066	148	918	2
334	-	334	1
618	-	618	3
5,585	1,193	4,392	12

ענף המשק של הלווה

בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל			
כרייה וחציבה			
מסחר בכלי רכב			
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח			
תעשייה			
סך-הכל			

31 בדצמבר 2016			
סך-הכל	יתרת אשראי חוץ-מאזני	יתרת אשראי מאזני	מספר לווים
במיליוני ש"ח			
781	-	781	1
1,669	981	688	2
202	2	200	1
1,568	67	1,501	2
1,178	221	957	2
354	-	354	1
1,031	64	967	3
6,783	1,335	5,448	12

ענף המשק של הלווה

בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל			
כרייה וחציבה			
מסחר			
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח			
תעשייה			
סך-הכל			

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

לפירוט והרחבה בנושא סיכונים השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון מניות ומרווחי אשראי (סיכון השקעה) ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2017.

3.3.1 סיכון ריבית

סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.

ניתוח רגישות השווי ההוגן

טבלה 2-3: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה

ליום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
424,783	6,777	7,328	61,023	45,647	304,008	נכסים פיננסיים*
821,171	33,051	27,267	373,424	22,191	365,238	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
395,347	5,155	12,992	79,769	39,425	258,006	התחייבויות פיננסיות*
821,806	33,891	21,689	355,465	23,231	387,530	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
28,801	782	(86)	(787)	5,182	23,710	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
ליום 31 בדצמבר 2016						
סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
424,438	10,513	8,186	65,261	46,088	294,390	נכסים פיננסיים*
748,382	15,222	26,619	327,537	23,632	355,372	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
396,173	4,932	15,359	86,343	41,415	248,124	התחייבויות פיננסיות*
749,038	16,645	20,265	310,550	24,608	376,970	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
27,609	4,158	(819)	(4,095)	3,697	24,668	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 22-3: השפעת שינויים הפוטנטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים

ליום 30 ביוני 2017							
שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית**						
	סך-הכל	מטבע-חוץ*			מטבע ישראלי		
		סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד

במיליוני ש"ח

השינוי בשיעורי הריבית

(4.9%)	(1,418)	27,383	717	(151)	(1,185)	5,094	22,908	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.5%)	(138)	28,663	775	(92)	(823)	5,173	23,630	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
5.3%	1,519	30,320	846	(19)	(363)	5,286	24,570	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2016

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית**						
	סך-הכל	מטבע-חוץ*			מטבע ישראלי		
		סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד

במיליוני ש"ח

השינוי בשיעורי הריבית

(4.7%)	(1,289)	26,320	4,076	(832)	(4,398)	3,687	23,787	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.5%)	(126)	27,483	4,146	(822)	(4,120)	3,695	24,584	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
5.1%	1,407	29,016	4,222	(810)	(3,759)	3,724	25,639	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

לפריטים נוספים בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית טבלה 23-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית לא-צמוד

ליום 30 ביוני 2017					
מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
6,158	6,401	17,016	26,996	20,201	221,482
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾					
28,670	30,359	62,138	65,871	103,283	69,439
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
562	654	215	1,917	1,163	694
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
35,390	37,414	79,369	94,784	124,647	291,615
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
1,549	3,696	9,064	11,641	7,710	223,948
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
28,792	31,101	62,331	76,027	114,652	70,729
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
-	-	6	1,436	1,344	806
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
30,341	34,797	71,401	89,104	123,706	295,483
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
5,049	2,617	7,968	5,680	941	(3,868)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
18,387	13,338	10,721	2,753	(2,927)	(3,868)
החשיפה המצטברת במגזר					

* סווג מחדש.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-177 מיליוני ש"ח והקטנת מחייב הנכסים ופער המח"מ ב-0.04 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

2016 בדצמבר 31			2016 ביוני 30			ליום 30 ביוני 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
		במיליוני ש"ח באחוזים			במיליוני ש"ח באחוזים			במיליוני ש"ח באחוזים			
0.50	2.87	294,383	0.50	2.43	*285,127	0.48	2.98	304,008	3,785	121	1,848
1.16		351,603	1.16		*354,419	1.23		360,033	-	-	273
2.23		3,776	2.21		5,648	1.59		5,205	-	-	-
⁽²⁾ 0.87		649,762	⁽²⁾ 0.88		*645,194	⁽²⁾ 0.90		669,246	3,785	121	2,121
0.22	1.19	248,124	0.23	1.01	*239,459	0.22	1.09	258,006	79	1	318
1.11		374,221	1.13		*378,259	1.19		383,938	-	-	306
0.34		2,749	0.24		3,576	0.29		3,592	-	-	-
⁽²⁾ 0.75		625,094	⁽²⁾ 0.78		*621,294	⁽²⁾ 0.80		645,536	79	1	624
		24,668			23,900			23,710	3,706	120	1,497
									23,710	20,004	19,884

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך) טבלה 24-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית צמוד למדד

ליום 30 ביוני 2017					
מעל דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
2,137	2,034	7,862	15,064	10,090	5,774
554	1,091	7,060	6,883	2,155	4,426
2,691	3,125	14,922	21,947	12,245	10,200
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
1,897	852	4,223	12,869	10,628	7,910
342	843	7,906	6,779	2,086	5,231
2,239	1,695	12,129	19,648	12,714	13,141
מכשירים פיננסיים, נטו					
452	1,430	2,793	2,299	(469)	(2,941)
452	1,882	4,675	6,974	6,505	3,564

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-200 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.22 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ימסרו לכל מבקש.
 ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה **ביאור 15** לתמצית הדוחות הכספיים.
 ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
 ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
 ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

2016 בדצמבר 31			2016 ביוני 30			ליום 30 ביוני 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים		במיליוני ש"ח		
3.24	3.30	46,088	3.39	2.59	49,666	3.18	3.52	45,647	195	192	2,299
2.62		23,632	2.97		24,029	2.65		22,191	-	-	22
⁽²⁾ 3.03		69,720	⁽²⁾ 3.25		73,695	⁽²⁾ 3.01		67,838	195	192	2,321
3.38	0.94	41,415	3.75	0.74	44,602	3.24	0.78	39,425	-	-	1,046
2.80		24,608	3.12		24,801	2.84		23,231	-	-	44
⁽²⁾ 3.16		66,023	⁽²⁾ 3.53		69,403	⁽²⁾ 3.09		62,656	-	-	1,090
		3,697			4,292			5,182	195	192	1,231
									5,182	4,987	4,795

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך) טבלה 25-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית מטבע-חוץ

ליום 30 ביוני 2017					
מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע-חוץ⁽³⁾					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
4,574	7,990	9,240	6,652	10,643	34,868
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽⁴⁾					
28,824	11,957	74,840	99,704	138,107	69,151
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
8	11	25	2,731	3,336	3,482
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
33,406	19,958	84,105	109,087	152,086	107,501
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
165	861	1,331	14,353	17,142	64,012
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
31,890	12,232	75,528	93,647	119,508	65,426
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
517	605	226	3,139	3,141	3,358
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
32,572	13,698	77,085	111,139	139,791	132,796
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
834	6,260	7,020	(2,052)	12,295	(25,295)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
(938)	(1,772)	(8,032)	(15,052)	(13,000)	(25,295)
החשיפה המצטברת במגזר					

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה **ביאור 15** לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשויכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

2016 בדצמבר 31			2016 ביוני 30			ליום 30 ביוני 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים		במיליוני ש"ח		
1.17	2.94	83,960	1.16	2.36	82,204	1.26	2.66	75,128	806	96	259
1.07		359,652	1.20		292,220	0.89		424,149	-	710	856
0.29		9,726	0.22		13,451	0.22		9,593	-	-	-
⁽²⁾ 1.07		453,338	⁽²⁾ 1.15		387,875	⁽²⁾ 0.93		508,870	806	806	1,115
0.17	1.40	106,613	0.19	0.97	104,260	0.18	1.53	97,888	9	-	15
1.22		336,844	1.41		268,784	1.02		400,087	-	811	1,045
0.96		10,637	0.96		15,377	0.80		10,986	-	-	-
⁽²⁾ 0.97		454,094	⁽²⁾ 1.06		388,421	⁽²⁾ 0.85		508,961	9	811	1,060
		(756)			(546)			(91)	797	(5)	55
								(91)	(888)	(883)	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך) טבלה 26-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 ביוני 2017					
מעל 5 מעל 3 מעל 3 חודשים מעל 3 חודשים עם דרישה	מעל 5 מעל 3 מעל 3 חודשים מעל 3 חודשים	מעל 3 מעל 3 חודשים מעל 3 חודשים	מעל 3 חודשים מעל 3 חודשים	מעל 3 חודשים מעל 3 חודשים	מעל 3 חודשים מעל 3 חודשים
עד 10 שנים	עד 5 שנים	עד 3 שנים	עד שנה	עד 3 חודשים	עד חודש
במיליוני ש"ח					
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
16,506	24,481	41,320	41,510	32,878	258,487
61,920	44,471	143,861	172,635	242,481	139,144
570	665	240	4,648	4,499	4,176
78,996	69,617	185,421	218,793	279,858	401,807
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
9,624	15,185	23,264	30,217	25,704	289,857
65,913	45,419	144,638	177,580	235,003	136,497
517	605	232	4,575	4,485	4,164
76,054	61,209	168,134	212,372	265,192	430,518
מכשירים פיננסיים, נטו					
2,942	8,408	17,287	6,421	14,666	(28,711)
21,013	18,071	9,663	(7,624)	(14,045)	(28,711)

* סווג מחדש.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. במגזר הלא-צמוד והצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-177 ו-200 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.04 ו-0.22 שנה, בהתאמה. במגזר מטבע-החוץ השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2017

2016 בדצמבר 31			2016 ביוני 30			ליום 30 ביוני 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים		במיליוני ש"ח		
0.92	3.06	428,044	0.96	2.49	*420,479	0.90	3.11	428,629	8,632	409	4,406
1.12		735,256	1.24		670,976	1.09		807,042	669	710	1,151
0.83		13,502	0.81		19,099	0.70		14,798	-	-	-
⁽²⁾ 1.08		1,176,802	⁽²⁾ 1.13		*1,110,554	⁽²⁾1.09		1,250,469	9,301	1,119	5,557
0.53	1.05	397,510	0.63	0.89	*389,401	0.51	0.93	396,869	1,638	1	1,379
1.17		736,042	1.31		672,152	1.19		807,918	662	811	1,395
0.83		13,386	0.82		18,953	0.67		14,578	-	-	-
⁽²⁾ 0.98		1,146,938	⁽²⁾ 1.06		*1,080,506	⁽²⁾0.99		1,219,365	2,300	812	2,774
		29,864			30,048			31,104	7,001	307	2,783
									31,104	24,103	23,796

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

הבנק מתמקד בניהול רגישות הערך, אשר מתבססת על שינויי הערך המהוון של כלל הנכסים וההתחייבויות במאזן הבנק עם שינוי הריבית (תוך שימוש במודלים פנימיים לצרכי החישוב), ומנטר את רגישות ההכנסה באמצעות מגבלות. רגישות ההכנסה שונה מרגישות הערך, שכן בניגוד אליה, רגישות ההכנסה אינה מביאה בחשבון שינויי ערך מהוון של נכסים והתחייבויות ארוכים אשר אינם נמדדים בדוח רווח והפסד על בסיס שווי הוגן, אך כן מביאה בחשבון באופן מלא שינויי מרווחי פיקדונות ועו"ש. הבנק מודד את רגישות הערך הכלכלי למגוון תרחישים מדי חודש, תדירות התואמת לאופי התיק הבנקאי, עם מדידות בתדירות גבוהה יותר לצרכי ניהול החשיפה. רגישויות התיק למסחר נמדדות מספר פעמים ביום.

טבלה 27-3: נתונים אודות רגישות הון הבנק כולל חברות בנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כולל מודלים פנימיים)

מינימום בשנת 2017		מקסימום בשנת 2017		30 ביוני 2017		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
315	(257)	417	(351)	(37)	400	(341)
בבנק						
315	(257)	418	(353)	(36)	393	(335)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	9	(9)	(1)	7	(6)
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
88	(68)	195	(138)	(7)	88	(68)
בבנק						
92	(54)	168	(127)	(8)	110	(71)
מזה: בתיק הבנקאי						
3	-	26	(43)	1	(22)	3
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
13	(9)	49	(45)	(5)	49	(45)
בבנק						
7	(4)	36	(31)	(3)	33	(29)
מזה: בתיק הבנקאי						
(2)	2	16	(15)	(2)	16	(16)
בתיק למסחר						

מינימום בשנת 2016		מקסימום בשנת 2016		31 בדצמבר 2016		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
164	(120)	321	(262)	(29)	321	(262)
בבנק						
163	(118)	324	(264)	(29)	324	(264)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	6	(5)	-	(3)	2
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
153	(121)	289	(243)	(26)	289	(243)
בבנק						
134	(103)	278	(235)	(25)	271	(227)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	(2)	47	(47)	(1)	18	(16)
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
19	(15)	(165)	163	(2)	20	(15)
בבנק						
31	(26)	(173)	168	(3)	30	(26)
מזה: בתיק הבנקאי						
2	(2)	33	(32)	1	(10)	11
בתיק למסחר						

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי ותוך שימוש במודלים פנימיים לגבי חלק מהמוצרים. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון, כמקובל בדוחות הכספיים, וללא מודלים פנימיים בחלק מהמוצרים.

למידע נוסף על סיכון הריבית ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2017.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2017

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות – סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתיד, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק מוגדר כאי יכולתו של הבנק לעמוד בפירעון התחייבויותיו במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון – הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות. לפירוט והרחבה ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2017.

טבלה 28-3: יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד⁽¹⁾			
124%	113%	127%	יחס כיסוי נזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾			
118%	107%	122%	יחס כיסוי נזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*

* היחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים עומד על שיעור של 100% החל מיום 1 בינואר 2017.
 (1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאוחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. בשנת 2016 היחס במאוחד חושב, בהתאם להוראות המעבר, מדי חודש, ודווח כממוצע שלוש התצפיות החודשיות.
 (2) היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

הבנק עומד בכל מגבלות סיכון הנזילות, הרגולטוריות והפנימיות, הכוללות, בין השאר, מודלי טווח קצר כדוגמת LCR ומודל פנימי ל-30 יום, מודלי טווח בינוני כדוגמת מודל פנימי דמוי NSFR (מקורות מימון יציבים למעל שנה חלקי צרכי מימון יציבים למעל שנה כהגדרתם בבנק ברוח המלצות ועדת באזל) ומגבלות המתחייבות לטווח הארוך. הבנק מחזיק במאוחד, לזמן משבר, נכסים נזילים (לאחר מקדמי ביטחון) בסך של 116,709 מיליון ש"ח נכון ליום 30 ביוני 2017, בנוסף לאגרות-חוב נזילות שאינן מוכרות לצרכי חישוב הנכסים הנזילים על-פי הוראת נב"ת 221. הנכסים הנזילים מוחזקים בחלקם בבנק ובחלקם בחברות הבנות, כאשר הבנק מתחשב במגבלות אפשריות להעברת נזילות בין חלק מהחברות הבנות לבנק עצמו, בדגש על חברות בנות בנקאיות בחו"ל. בהתאם, חלק מהחברות הבנות מחזיק נכסים נזילים לזמן משבר (או קו אשראי מהחברה האם) בהתאם לצורך, והבנק אינו מסתמך על נכסים אלו. לאור ההנחות לגבי מיחזור פיקדונות במהלך עסקים רגיל והנחות אחרות, הבנק אינו צופה בעיות נזילות שיחייבו שימוש בנכסים הנזילים, אך ערוך לכל התרחישים הנדרשים. הבנק עומד במגבלה הרגולטורית הנדרשת לשנת 2017 ובהתאם לתוכנית העסקית ימשיך לעמוד במגבלות הנדרשות.

טבלה 29-3: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות* המפקידים הגדולות**

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2017	
במיליוני ש"ח		
12,696	15,964	קבוצה א
3,785	5,956	קבוצה ב
3,019	3,619	קבוצה ג

* "קבוצה" - מפקיד, לרבות צד השולט בו (לרבות אחרים הנשלטים על-ידיו) וצד הנשלט על-ידיו.
 ** שלוש קבוצות המפקידים הגדולות באותו מועד דיווח.

3.5. סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידות אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, המשכיות עסקית, ביטחון, קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות מקיפים בנושאים הקשורים לפעילות בנקאית, ניהול משאבי אנוש, בקרות תהליכים, פעילות בחירום ועוד.

להרחבה בנושא הסיכון התפעולי ואופן ניהולו ובכללו סיכון טכנולוגיה ומחשוב, סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון מחשוב ענן, היערכות לחירום וביטוח ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.6. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד (הבנק) עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות.

במסגרת סיכון הציות נכללת גם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינאית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינאית. בחודש יוני 2006 החליט הבנק להפסיק לתת שירותים לבנקים הפועלים בשטחי הרשות הפלסטינאית. בעקבות החלטה זו, פנו נגיד בנק ישראל ונציגי משרד האוצר בבקשה שלא לממשה ולהמשיך במתן שירותים מסוימים בכפוף למגבלות מסוימות שנקבעו על-ידי הבנק. בהמשך למגעים שהתקיימו בנושא זה בין הבנק לבין בנק ישראל ומשרד האוצר, העניק שר האוצר לבנק בחודש נובמבר 2006 היתר לפי סעיף 9(ד) לחוק איסור מימון טרור, שמשמעו כי הוראות חוק איסור מימון טרור בדבר "איסור פעולה ברכוש טרור" לא יחולו על הפעולות שצוינו בהיתר.

בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים לבנקים הפלסטינאיים ברצונו להפסיק מתן שירותים אלה.

בשנת 2016 ביקש הבנק פעם נוספת להפסיק את מתן השירותים לבנקים ברשות הפלסטינאית, זאת לאור הסיכונים ההולכים וגדלים הכרוכים במתן שירותים לבנקים הפלסטינאיים הן במישור האזרחי והן במישור הפלילי והרגולטורי (איסור הלבנת הון, איסור מימון טרור, עבירות מס ועוד). רשויות המדינה ביקשו לדחות את ביצוע המהלך, תוך הדגשה שהמדינה פועלת על-מנת שהבנק יקבל את ההגנות הדרושות במישור האזרחי, הפלילי והרגולטורי, בקשר למתן השירותים לבנקים ברשות הפלסטינאית.

בחודש דצמבר 2016, הגישה קבוצה של בני משפחה של קורבנות טרור עתירה לבג"צ נגד שר האוצר, מנכ"ל משרד האוצר, הבנק ובנק דיסקונט בע"מ. בתמצית, העותרים מבקשים מבג"צ לאסור על שר האוצר ומשרד האוצר לתת התחייבות להגן על הבנק ובנק דיסקונט בע"מ ו/או לשפותם, אם יתבעו או יועמדו לדין בקשר לקשריהם עם בנקים ברשות הפלסטינאית. העתירה עודנה תלויה ועומדת. בחודש מאי 2017 הגישה המדינה לבג"צ את תגובתה לעתירה, המבוססת על החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 15 בינואר 2017 אשר צורפה כנספח לתגובה ("החלטת הקבינט"). בתגובה הבהירה המדינה, כי הונחתה בהחלטת הקבינט ליתן לבנקים ישראלים, לנושאי המשרה בהם ולעובדים שלהם, כתב שיפוי בנוגע להוצאות ותשלומים בהם יישאו בשל הליכים משפטיים בקשר לשירותי הקורספונדציה שיינתנו על-ידם לבנקים ברשות הפלסטינית בשנתיים הקרובות, ואשר יהיו מותנים בהתחייבויות שהבנקים הישראלים הנ"ל יקבלו על עצמם ואשר יעוגנו בכתב השיפוי. כמו-כן ציינה המדינה, כי בהמשך להחלטת הקבינט, בכוונת היועץ המשפטי לממשלה לשקול מתן חסינות מפני העמדה לדין בישראל של הבנקים הישראלים הנ"ל, נושאי משרה בהם או עובדיהם, ביחס לפעולות הנעשות על-ידם לשם קיום הקשרים הקורספונדנטים האמורים, בקשר לעבירות מסוימות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, וזאת לתקופה של עד שנתיים ובכפוף לתנאים שייקבעו.

המגעים בין רשויות המדינה לבנק, לגיבוש נוסח כתבי החסינות והשיפוי, מתנהלים זה מספר חודשים. עדיין נותרו פערם בין עמדות הצדדים.

למידע נוסף על סיכון הציות ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.7. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני.

למידע נוסף על הסיכון המשפטי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [ביאור 26 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#) [וביאור 10 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017](#).

3.8. סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתידית לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים.

למידע נוסף בנושא סיכון המוניטין ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.9 סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון רגולציה הינו סיכון להכנסות ו/או להון הקבוצה, שנובע מתהליכי חקיקה ו/או מטיטוטות הוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה יכולים להשפיע, לעיתים, על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

למידע נוסף בנושא סיכון הרגולציה והחקיקה ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות בולטות ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017 [ופרק 3.14](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017.

3.10 סיכון כלכלי

זיהוי גורמי הסיכון בסביבה הכלכלית נעשה על-ידי המחלקה הכלכלית תוך מעקב אחר נתונים כלכליים ופיננסיים שוטפים בארץ ובעולם, והערכה מקצועית של המשמעות והנגזרות מנתונים אלו. המחלקה ממפה ומדווחת על הסיכונים הפוטנציאליים במשק ובשווקים הפיננסיים לצוותים ולועדות הרלוונטיים.

למידע נוסף בנושא הסיכון הכלכלי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#). לפרטים בדבר מצב המשק בישראל ובעולם ראה [פרק סקירה כלכלית בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

3.11 סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הנו סיכון מהותי עכשווי או עתידי לרווחים, הון, מוניטין או מעמד שעשוי להיגרם בעקבות שינויים בסביבה העסקית, החלטות עסקיות שגויות, יישום בלתי נאות של אסטרטגיה או החלטות עסקיות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמא מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון האסטרטגי הנו פונקציה של התאמת היעדים האסטרטגיים של הארגון לסביבת פעילותו, התאמת התוכניות העסקיות שפותחו על מנת להשיג יעדים אלו, הקצאת המשאבים, ואיכות היישום.

למידע נוסף בנושא הסיכון האסטרטגי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.12 סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

למידע נוסף בנושא הסיכון הסביבתי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.13. הליכים משפטיים ואחרים

א. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעה נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות אלו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, לכיסוי נזקים אפשריים עקב תביעות אלו.

לפירוט בדבר התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים אשר קבוצת הבנק צד להם - ראה [ביאור 3.10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. הליכים אחרים

לפרטים בדבר הליכים אחרים, ראה [סעיף 6.13 בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#). למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס לסעיף 6.13 האמור, למעט כמפורט להלן:

- ביום 6 ביולי 2017, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת בקשה לתביעה נגזרת לפי סעיף 198 א לחוק החברות תשנ"ט-1999, בקשר עם חקירה המתנהלת בארצות-הברית בחשד כי קבוצת הבנק שימשה צינור להחזקה ולהעברת כספי ששולמו לבכירי ארגון הכדורגל FIFA.
 - ביום 9 באפריל 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו דרישה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198 א לחוק החברות, תשנ"ט-1999, זאת לצורך בחינת הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת בשם הבנק. בקשת האישור עוסקת בטענות בדבר סיוע שנתנו הבנק ובנק פועלים שווייץ, חברה בשליטת הבנק (להלן: "פועלים שווייץ") ללקוחות באוסטרליה להתחמק מתשלום מסים במדינתם, כפי שעולה מהליכים משפטיים שננקטו באוסטרליה כנגד הלקוחות וכנגד הבנק ופועלים שווייץ. ביום 23 במאי 2017, הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו להליך מכוח פקודת סדרי הדין (התייצבות היועץ המשפטי לממשלה) [נוסח חדש].
 - באשר להליכים שפורטו בסעיפים 2 ו-3 לסעיף 6.13 לדוח האמור, ביום 5 במרץ 2017 הגישו המבקשים בהליכים הנ"ל בקשה לאיחוד הבקשות וייצוג משותף, במסגרתה התבקש בית המשפט לאחד את הדיון בשתי הבקשות בפני אחד המותבים. הבנק הגיש תגובה לבקשת האיחוד והבהיר כי הוא מתנגד למבוקש ככל שכוונת המבקשים הייתה ששני ההליכים ימשיכו להתנהל במקביל, אולם לא יתנגד לבקשה ככל שיובהר כי ינוהל הליך אחד, בהתאם לבקשה לאישור תביעה נגזרת שכבר הוגשה בגדרי הבקשה שפורטה בסעיף 3 האמור. ביום 5 באפריל 2017 ניתנה החלטה לפיה הבקשה לאיחוד הבקשות וייצוג משותף התקבלה, תוך שנקבע כי שאלת השלכות האיחוד על אופן המשך ההליכים יקבעו לאחר שיחודשו ההליכים בתיק.
 - באשר לעתירה שפורטה בסעיף 4 לסעיף 6.13 לדוח האמור, דיון בערעור נקבע ליום 18 באוקטובר 2017. ביום 28 בינואר 2017 הוגשה בקשה מטעם עמותת צדק פיננסי להצטרף להליך כ"ידיד בית המשפט". הבנק ואיגוד הבנקים הגישו התנגדות לבקשת ההצטרפות. טרם ניתנה החלטה בבקשה.
 - באשר לבקשה שפורטה בסעיף 5 לסעיף 6.13 לדוח האמור, ביום 19 במרץ 2017 הגיש המבקש בקשה לגילוי ועיון במסמכים על-פי סעיף 198 א לחוק החברות, תשנ"ט-1999.
 - באשר לבקשה שפורטה בסעיף 6 לסעיף 6.13 לדוח האמור ביום 9 בינואר 2017 הגיש המבקש בקשה לתיקון הבקשה לאישור תביעה נגזרת, וביום 27 בפברואר 2017 התקבלה החלטת בית המשפט אשר דוחה את הבקשה. ביום 19 ביוני 2017 נעתר בית המשפט לבקשתו של המבקש להסתלקות מהבקשה לאישור תובענה נגזרת נגד המשיבים 13 עד 18 שלא היו חברים בוועדת האשראי או בצוות האשראי שאישרו את האשראי למעריב.
 - באשר לבקשה שפורטה בסעיף 7 לסעיף 6.13 לדוח האמור, ביום 22 ביוני 2017, ניתן פסק דין בבקשת הגילוי של המבקש ובית המשפט הורה להמציא לעיון המבקש את המסמכים שהתבקשו בגין התקופה המתחילה ב-2006. את הכרעתו נימק בית המשפט בכך שבמסמכים שהוגשו לבית המשפט על-ידי המבקש יש כדי להצביע על פגמים שנפלו לכאורה בהתנהלות מנהלי הבנק, שכן עולה מהם כי כבר בשנת 2006 נקלעה קבוצת פישמן להפסדים ומצבה הכלכלי השתנה באופן מהותי ולמרות זאת לא מצאו לנכון מנהלי הבנק לעצור את מתן האשראי לקבוצת פישמן ולצמצם את חשיפת הבנק לקבוצה. עוד ציין בית המשפט כי מתקיימת תשתית ראייתית ראשונית לקיומם של התנאים לאישור תביעה נגזרת נגד מנהלי הבנק וחברי הדירקטוריון, בהתחשב בהיקף האשראי ב-2006 ובהפסדים הכבדים שהיו לקבוצת פישמן כבר בשנת 2006, מבלי שהבנק נקט צעדים לפירעון חובות הקבוצה או צמצום במשך כעשור, זאת למרות שהיו בידי הבנק בטוחות לפירעון החובות או חלקם. בכל הנוגע לאופן ביצוע גילוי המסמכים, נקבע בפסק הדין כי הליכי הגילוי יתבצעו באמצעות גוף מפקח המורכב מהמבקש, נציג הבנק ומשקיף מטעם בית המשפט וכי בשלב זה יועברו מסמכים מתחילת שנת 2006 בתוך 60 יום.
- ביום 13 ביולי 2017 הוגשה על-ידי הבנק בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין האמור של בית המשפט המחוזי מיום 22 ביוני 2017, ובצידה הוגשה בקשת עיקוב ביצוע של פסק הדין האמור.
- ביום 7 באוגוסט 2017 קיבל בית המשפט העליון את ערעור הבנק וקבע כי החלטת בית המשפט המחוזי המורה על גילוי המסמכים מבטלת.

3.14. יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח

בהמשך למתואר בדוח הדירקטוריון סעיף 6.14 בדוחות הכספיים לשנת 2016 להלן השינויים העיקריים שחלו במחצית הראשונה של שנת 2017:

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

הוראות ויוזמות מהותיות בשנת 2017

- בנק ישראל בוחן את שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי על מנת לקבוע מתווה עתידי לשיעור העמלה לשנים הקרובות.
- ביולי 2017 אישרה הכנסת את תיקון 3 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (חוק אשראי הוגן) במסגרתו בין היתר נקבעה לראשונה תקרת ריבית אחידה לכל הגופים המלווים (ריבית בנק ישראל +15%). בנוסף הושו כללי הגילוי הנאות בעת מתן אשראי בין בנקים לגופים חוץ בנקאיים.
- צוות של בנק ישראל ומשרד האוצר דן במתווה להחלת ביטוח פיקדונות במערכת הבנקאית.
- בנק ישראל ומשרד האוצר פועלים לחקיקת חוק אסדרת שירותי תשלום על-פי עקרונות PSD 2. תזכיר חוק להערות הציבור פורסם ביולי 2017.
- משרד האוצר יצא בקול קורא למתן סיוע ועידוד לגופים מוסדיים על מנת שיכנסו לאשראי הקמעונאי.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להקצאת האשראי במשק

בחודש יולי 2017 החליטה הכנסת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבחינת הקצאת האשראי במשק והסדרי חוב. בראש הוועדה יעמוד חבר הכנסת איתן כבל. הוועדה תבחן את התנהלות בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, הבנקים, גופים מוסדיים, חברות ביטוח ונותני אשראי למיניהם, תקבע מסקנות ותגיש המלצות בנושא זה. הבנק נערך לדיוני הוועדה וישתף עימה פעולה כנדרש ועל פי החוק.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרום).

עיקר הוראות החוק:

- חברות כרטיסי האשראי יופרדו מן הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי).
- בנקים גדולים יוכלו להנפיק כרטיסי אשראי תחת מגבלות. המגבלה העיקרית מחייבת את הבנקים הגדולים לצמצם ללקוחותיהם ב-50% את מסגרות האשראי בכרטיסי אשראי זאת תוך 4 שנים.
- בנקים נדרשים לתפעל כרטיסי אשראי דרך 2 חברות מתפעלות לפחות, כאשר נתח השוק המרבי של חברה מתפעלת יהיה 52%.
- למשך תקופת המעבר, הוגבלה הפנייה של שני הבנקים הגדולים ללקוח, שברשותו כרטיס אשראי, לחלון של 45 ימי עבודה לפני סיום תוקף הכרטיס כדי להציע ללקוח לחדש את הכרטיס או לקבל כרטיס חדש.
- החל מחודש יולי 2018 הבנקים ידרשו לעביר לגופים פיננסיים שיושרו ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות.
- לאחר שיפורסמו ויאושרו תקנות Read Only, יחוייב בנק לאפשר לנותן שירותי השוואת עלויות בכפוף לאישור לקוח, צפייה בחשבון הלקוח.
- החל מחודש אפריל 2017 מחוייבים הבנקים לאפשר ללקוחות להעמיד שעבוד שני לטובת מלווה אחר.
- הבנק יאלץ למכור את אחזקותיו בשב"א שמעל 10% תוך 4 שנים כאשר זכויות ההצבעה בגין ההחזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017. ניתנה סמכות לשר האוצר לחייב בנק לארח על תשתיות המחשב שלו בנקים אחרים ואגודות אשראי זאת תוך 18 חודשים מיום כניסת החוק לתוקף. שר האוצר יוכל להפעיל את סמכותו רק במידה ולא קמו חלופות טכנולוגיות אחרות לאספקת שירותי מחשב והתנאים שהציע הבנק לגוף המבקש להתארח אינם סבירים וזאת בתנאי שלא יהווה סיכון ליציבות הטכנולוגית של הבנק.
- הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע.

לפרטים נוספים בנושא רפורמות מרכזיות נוספות ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות, קבוצת ישראל לטל וכן ביאור 16](#) לתמצית הדוחות הכספיים.

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1 מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות ששיקרו מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016.

4.2 בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקרות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת והעדכנית של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקרות העיקריות.

הבנק מבצע עבור שנת 2017 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת ייעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, יושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2017 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 לא ארע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של 2017, הוחלפה מערכת הספר הראשי בבנק למערכת המבוססת תשתית SAP (להלן: מסר), תוך גיבוש תהליכי עבודה מתאימים ושיפור ביכולת הניתוח והבקרה. ברבעון הנוכחי החל הבנק בביצוע בדיקת אפקטיביות שנתית של הבקרות בסביבת מסר כנקבע בהוראות סעיף 404.

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017

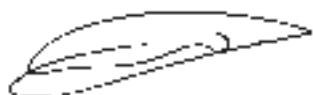
הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2017

הצהרת המנכ"ל

- אני, ארי פינטו, מצהיר כי:
1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ארי פינטו
המנהל הכללי

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017

הצהרת הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO)

אני, ידן ענתבי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ידן ענתבי
משנה למנכ"ל,

ממונה על החטיבה הפיננסית

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

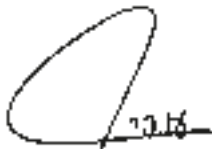
ליום 30 ביוני 2017

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

Q2

תוכן העניינים

85	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
86	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
87	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
88	תמצית מאזן מאוחד
89	תמצית דוח על השינויים בהון
92	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
94	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
94	ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית
96	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
97	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
99	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
103	ביאור 5 ניירות-ערך
109	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
114	ביאור 7 פיקדונות הציבור
115	ביאור 8 זכויות עובדים
120	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
128	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
132	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
140	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים
160	ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גשת ההנהלה
165	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
186	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
189	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
203	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות
204	ביאור 17 מכירת תיק נכסי לקוחות בנקאות פרטית בסניף מיאמי

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור ב.10 (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור ג.10. בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור ד.10 בדבר החקירה בנושא FIFA.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017

תמצית דוחות כספיים

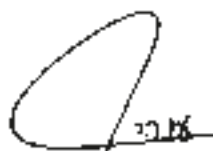
ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר		ביאור	
10,200	4,970	5,531	2,802	3,013	2
(2,007)	(917)	(1,225)	(680)	(780)	2
8,193	4,053	4,306	2,122	2,233	
269	(82)	274	(128)	167	(2)6
7,924	4,135	4,032	2,250	2,066	
הכנסות שאינן מריבית					
1,152	742	318	464	136	3
5,216	2,584	2,556	1,277	1,254	
160	71	108	42	63	
6,528	3,397	2,982	1,783	1,453	
הוצאות תפעוליות ואחרות					
4,783	2,432	2,451	1,209	1,201	
1,530	763	735	394	374	
3,177	1,249	1,216	639	610	
9,490	4,444	4,402	2,242	2,185	
4,962	3,088	2,612	1,791	1,334	
2,358	1,302	1,046	671	524	
2,604	1,786	1,566	1,120	810	
12	7	8	2	4	
רווח נקי:					
2,616	1,793	1,574	1,122	814	
12	(2)	5	(5)	(2)	
2,628	1,791	1,579	1,117	812	
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים					
רווח בסיסי					
1.98	1.35	1.18	0.84	0.60	
רווח מדולל					
1.97	1.34	1.17	0.84	0.60	

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עופר לוי
משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ידין ענתבי
משנה למנכ"ל,
מומנה על החטיבה הפיננסית

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר			ביאור
2,616	1,793	1,574	1,122	814	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	(2)	5	(5)	(2)	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,628	1,791	1,579	1,117	812	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
(160)	(33)	231	60	37	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(2)	1	-	-	(2)	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
(1,221)	(314)	93	(46)	82	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
4	3	1	1	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(1,379)	(343)	325	15	117	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
439	106	(106)	1	(34)	השפעת המס המתניח
					רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(940)	(237)	219	16	83	בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	(2)	(1)	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
(941)	(239)	218	16	83	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,676	1,556	1,793	1,138	897	ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
11	(4)	4	(5)	(2)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,687	1,552	1,797	1,133	895	

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.
 *** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 30 ביוני 2017

31 בדצמבר	30 ביוני		ביאור
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים			
80,378	68,483	81,959	מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,449	67,720	70,499	ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
375	217	429	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
276,084	282,445	276,836	אשראי לציבור
(4,127)	(4,174)	(3,887)	הפרשה להפסדי אשראי
271,957	278,271	272,949	אשראי לציבור, נטו
2,561	2,749	2,243	אשראי לממשלות
153	149	158	השקעות בחברות כוללות
3,363	3,311	3,266	בניינים וציוד
11,916	14,047	12,766	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,953	5,909	5,465	נכסים אחרים ⁽¹⁾
448,105	440,856	449,734	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
338,502	327,500	340,768	פיקדונות הציבור
4,377	4,213	4,329	פיקדונות מבנקים
345	397	411	פיקדונות הממשלה
484	202	620	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
33,560	36,081	30,736	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,587	15,076	13,376	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
24,025	22,853	23,865	התחייבויות אחרות (מזה: 672; 626; 677 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
413,880	406,322	414,105	סך-כל ההתחייבויות
34,047	34,342	35,458	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
178	192	171	זכויות שאינן מקנות שליטה
34,225	34,534	35,629	סך-כל ההון
448,105	440,856	449,734	סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לנבי סכומים הנמדדים בשווי הון, ראה [ביאור 15.ב](#).

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלוים ראה [ביאור 5](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה הון	סך-הכל הון
8,146	75	8,221	(705)	27,393	34,909	169	35,078
-	-	-	-	-	812	2	814
-	-	-	-	(307)	(307)	-	(307)
(34)	-	(34)	-	-	(34)	-	(34)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	(5)	(5)	-	-	(5)	-	(5)
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	83	-	83	-	83
8,129	53	8,182	(622)	**27,898	35,458	171	35,629

* בניכוי 4,141,952 יתרת מניות באוצר.

** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה הון	סך-הכל הון
8,128	81	8,209	(154)	25,281	33,336	187	33,523
-	-	-	-	-	1,117	5	1,122
-	-	-	-	(135)	(135)	-	(135)
(27)	-	(27)	-	-	(27)	-	(27)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	34	34	-	-	34	-	34
15	(14)	1	-	-	1	-	1
-	-	-	16	-	16	-	16
8,116	101	8,217	(138)	26,263	34,342	192	34,534

* בניכוי 6,018,190 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,146	74	8,220	(840)	26,667	34,047	178	34,225
-	-	-	-	1,579	1,579	(5)	1,574
-	-	-	-	(348)	(348)	-	(348)
(34)	-	(34)	-	-	(34)	-	(34)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	(4)	(4)	-	-	(4)	-	(4)
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	218	-	218	1	219
-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
8,129	53	8,182	(622)	**27,898	35,458	171	35,629

* בניכוי 4,141,952 יתרת מניות באוצר.
** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,094	113	8,207	101	24,724	33,032	187	33,219
-	-	-	-	1,791	1,791	2	1,793
-	-	-	-	(252)	(252)	-	(252)
(27)	-	(27)	-	-	(27)	-	(27)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	34	34	-	-	34	-	34
49	(46)	3	-	-	3	-	3
-	-	-	(239)	-	(239)	2	(237)
-	-	-	-	-	-	1	1
8,116	101	8,217	(138)	26,263	34,342	192	34,534

* בניכוי 6,018,190 יתרת מניות באוצר.
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
33,219	187	33,032	24,724	101	8,207	113	8,094	יתרה ליום 1 בינואר 2016
2,616	(12)	2,628	2,628	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי בשנת החשבון
(685)	-	(685)	(685)	-	-	-	-	דיבידנד
(27)	-	(27)	-	-	(27)	-	(27)	רכישה עצמית של מניות
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
35	-	35	-	-	35	35	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
5	-	5	-	-	5	(74)	79	מימוש אופציות למניות
(940)	1	(941)	-	(941)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2	2	-	-	-	-	-	-	גידול בזכויות שאינן מקנות שליטה
34,225	178	34,047	26,667	(840)	8,220	74	8,146	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

* בניכוי 3,826,498 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר				
2,616	1,793	1,574	1,122	814	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת
(12)	(7)	(8)	(2)	(4)	חלקו של הבנק בהפסדים (ברווחים) של חברות כלולות
651	319	296	167	154	פחת על בניינים וציוד
24	12	11	7	6	הפחתות
269	(82)	274	(128)	167	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(496)	(310)	(157)	(168)	(58)	רווח ממימוש של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון
2	(9)	(23)	(6)	(14)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(12)	(2)	(26)	(1)	(5)	רווח ממימוש בניינים וציוד
101	64	27	48	18	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(154)	(110)	7	(75)	(5)	שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים
284	258	112	127	133	מסים נדחים, נטו
(93)	(112)	(4)	(108)	-	רווח ממכירות תיקי אשראי
322	180	576	(955)	(175)	התאמות בגין הפרשי שער
(860)	(778)	1,151	(446)	618	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
					שינוי נטו בכספים שוטפים
(213)	(1,359)	(2,513)	154	111	פיקדונות בבנקים
1,887	(1,122)	(1,565)	485	(3,125)	אשראי לציבור
(3)	(182)	316	(127)	22	אשראי לממשלות
(256)	(98)	(54)	(178)	(285)	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
874	(1,257)	(856)	(73)	(505)	כספים בגין מכשירים נגזרים
(2,098)	(2,007)	638	(935)	67	ניירות-ערך למסחר
440	205	255	(352)	115	כספים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
(380)	(561)	(34)	395	128	פיקדונות מבנקים
17,268	5,731	2,613	5,864	3,212	פיקדונות מהציבור
(9)	43	66	(34)	(78)	פיקדונות מהממשלה
414	117	147	(308)	522	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(1,146)	1,267	831	(333)	556	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(294)	(539)	(74)	88	(515)	התחייבויות אחרות
19,126	1,454	3,580	4,228	1,874	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

כיום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר				
					תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
(7)	(7)	-	(7)	-	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
21	6	6	2	1	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(36,710)	(18,078)	(17,351)	(8,942)	(5,163)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
14,745	8,960	3,971	2,792	1,523	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
15,827	7,028	12,589	6,336	7,618	תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה
(4)	-	-	-	-	רכישת תיקי אשראי
4,331	1,510	190	1,315	-	תמורה ממכירת תיקי אשראי
5	3	4	1	3	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
(3)	(2)	(1)	1	-	השקעה בחברות כלולות
(619)	(224)	(211)	(130)	(116)	רכישת בניינים וציוד
19	2	39	-	6	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(2,395)	(802)	(764)	1,368	3,872	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון
3,160	3,144	124	79	28	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(3,401)	(1,215)	(2,714)	(947)	(607)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
5	3	-	1	-	הנפקת מניות ואופציות
(685)	(252)	(348)	(135)	(348)	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
(27)	(27)	(34)	(27)	(34)	רכישה עצמית של מניות
-	-	4	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
(948)	1,653	(2,968)	(1,029)	(961)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
15,783	2,305	(152)	4,567	4,785	גידול (קטיון) במזומנים
63,108	63,108	78,328	59,709	72,449	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(563)	(163)	(746)	974	196	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
78,328	65,250	77,430	65,250	77,430	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
12,798	5,636	5,540	2,473	2,750	ריבית שהתקבלה
(2,761)	(894)	(1,361)	(200)	(434)	ריבית ששולמה
44	21	288	12	17	דיבידנדים שהתקבלו
(2,049)	(2,435)	(862)	(2,011)	1,093	מסים על הכנסה ששולמו
21	1,448	72	1,427	71	מסים על הכנסה שהתקבלו

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2016, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט 2017.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מסים על ההכנסה". בהתאם לחוזר, הבנק נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות פרק 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על ההכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע-חוץ - מסים על ההכנסה". בנוסף, ביום 1 בנובמבר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הכולל מספר עדכונים בהוראות הדיווח לציבור, וכן מעדכן את אופן היישום לראשונה של ההוראות החדשות. להלן סקירה של השינויים העיקריים בעקבות היישום לראשונה של ההוראות כאמור:

- **הכרה בנכסי מסים נדחים:** נכסי מסים נדחים מוכרים במלואם ומופחתים באמצעות יצירת "הפרשה בגין נכסי מסים נדחים" (valuation allowance) בסכומים אשר לגביהם לא ניתן לקבוע ברמת סבירות של "יותר סביר מאשר לא" (more likely than not) שהנכס ימומש.
- **השקעות בחברות בנות זרות:** נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס. יחד עם זאת, לא נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברה בת זרה שהיא במהותה למשך זמן תמידי והבנק יכול להוכיח כוונה ויכולת להשקיע מחדש את הרווחים הלא מחולקים לתקופה בלתי מוגדרת.
- **השקעה בחברות בנות מקומיות:** נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים, למעט אם ההשקעה יכולה להיות מושבת על בסיס פטור ממס והבנק צופה להשתמש באמצעי זה בסופו של דבר (כוונה ויכולת).
- **שיעורי המס וחוקי המס:** חישוב מסים שוטפים ונדחים מתבסס על שיעורי מס שנחקקו. חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
- **הקצאת הוצאות או הכנסות מסים עבור השנה:** שינויים עוקבים במסים נדחים בעקבות שינוי בשיעור המס מוכרים בדרך כלל בדוח ברווח והפסד גם אם המסים הנדחים הוכרו לראשונה מחוץ לרווח והפסד.
- **סיווג ריבית וקנסות בדוח רווח והפסד:** הכנסות והוצאות ריבית בגין מסים על הכנסה וכן קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מסים על הכנסה". ההוראות החדשות חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. הפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ממשיכים להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016. ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על תמצית הדוחות הכספיים ביניים אינה מהותית.

(2) דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושאים: סוגיות במטבע-חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים ותיקון טעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פרסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושאים: סוגיות במטבע-חוץ, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים ותיקון טעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן.

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על-פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע-חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה. ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על תמצית הדוחות הכספיים ביניים אינה מהותית.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

(1) הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מאנן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר כי ככלל, הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. להערכת הבנק, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

(2) טיטה בדבר תיקון לתקינה האמריקאית בנושא עסקות רכש חוזר לפדיון ועסקות רכש חוזר במימון

ביום 15 ביולי 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטה בדבר "תיקון מספר 11-2014 לקודיפיקציה של ה-FASB לגבי עסקות רכש חוזר לפדיון ועסקות רכש חוזר במימון". בין היתר התיקון מבהיר כי עסקות רכש חוזר לפדיון ועסקות רכש חוזר במימון יטופלו מבחינה חשבונאית כחוב מובטח, בעקביות לטיפול החשבונאי בעסקות רכש חוזר אחרות. בנוסף, התיקון מבהיר את הטיפול החשבונאי בעסקות רכש חוזר במימון, בהן צד אחד מעביר לצד נגדי נכס פיננסי, ובו זמנית מתקשר עם הצד הנגדי בהסכם לרכישה ומכירה חוזרת של הנכס הפיננסי, וכן כולל דרישות גילוי מסוימות. התיקונים יישמו מיום 1 בינואר 2016 ואילך, בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארצות-הברית, בשינויים המחויבים. עם זאת, למועד פרסום דוח זה, החוזר טרם פורסם בגרסה סופית. להערכת הבנק, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

(3) חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו; רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה; רווח למניה; דוח על תזרימי המזומנים; דיווח לתקופות ביניים; היוון ריבית; וערבויות

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי המזומנים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות"

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על-פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. הבנק בוחן את השלכות יישום כללים אלו על הדוחות הכספיים.

(4) הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

ביום 20 בפברואר 2017 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בין היתר כלל המסמך שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני. בהתאם לאמור במסמך, מקור החזר ראשוני הוא מקור מזומנים יציב לאורך זמן, אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב, ואשר חייב להיות מופרד, במפורש או במהות, לכיסוי החוב. ככלל, כדי שמקור החזר יוכל להיות ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרימי מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם. לצד מקור החזר ראשוני מצופה שכמעט לכל עסקות האשראי יהיה מקור החזר שני ואף שלישוני (בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על-ידי צד שלישי וכו'). למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישוניים, קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה, ככלל מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר - החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני. שינויים אלה חלים מיום 1 ביולי 2017 ואילך. מבחינה ראשונית שערך הבנק נראה כי לא צפויה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של הבנק עם כניסת ההוראות לתוקף ברבעון השלישי של שנת 2017.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
א. הכנסות ריבית*				
4,601	5,076	2,604	2,776	מאשראי לציבור
25	27	13	14	מאשראי לממשלות
61	109	29	58	מפיקדונות בבנקים
15	20	8	10	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
268	299	148	155	מאגרות-חוב
4,970	5,531	2,802	3,013	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**				
(414)	(571)	(271)	(335)	על פיקדונות הציבור
(5)	(4)	(2)	(2)	על פיקדונות הממשלה
(13)	(9)	(7)	(5)	על פיקדונות מבנקים
(1)	-	(1)	-	על נירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(481)	(637)	(396)	(435)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(3)	(4)	(3)	(3)	על התחייבויות אחרות
(917)	(1,225)	(680)	(780)	סך-כל הוצאות ריבית
4,053	4,306	2,122	2,233	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**				
(87)	(45)	(40)	(21)	הכנסות ריבית
(7)	(7)	(3)	(4)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
7	6	4	3	מוחזקות לפדיון
255	277	140	141	זמינות למכירה
6	16	4	11	למסחר
268	299	148	155	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
2	12	3	1	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾
332	(1,452)	539	(415)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
334	(1,440)	542	(414)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב				
201	88	34	36	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
(11)	(10)	(3)	-	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁴⁾
190	78	31	36	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(53)	1,556	(379)	468	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
170	119	143	36	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁶⁾
(50)	(40)	(6)	(14)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁵⁾
21	15	14	9	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
141	94	151	31	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו				
112	4	108	-	
724	292	453	121	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (4) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-0 וכ-0 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016: כ-0 וכ-3 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (5) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-14 וכ-40 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016: כ-6 וכ-50 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- (6) בשנת 2016 כולל רווח בסך 109 מיליוני ש"ח ממכירת ויזה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
9	3	5	1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
11	20	6	13	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
(2)	3	-	1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
18	26	11	15	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
742	318	464	136	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון				
9	22	3	14	חשיפת ריבית
2	1	3	-	חשיפת מטבע-חוץ
7	3	5	1	חשיפה למניות
18	26	11	15	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור - פירוט נוסף***

1. גידורי שווי הוגן				
(2)	(2)	1	(1)	חוסר האפקטיביות של הגידורים
2. גידורי תזרים מזומנים				
-	9	-	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
4	5	2	2	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2	12	3	1	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

*** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-3 (3) וכ-2 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016: כ-0 וכ-2 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

(2) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-1 (1) וכ-1 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016: כ-0 וכ-0 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2017 ובשנת 2016

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					יתרה ליום 31 במרץ 2017
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(705)	2	(703)	(1,152)	(1)	(47)	497	2017
83	-	83	55	-	-	28	שינוי נטו במהלך התקופה
(622)	2	(620)	(1,097)	(1)	(47)	525	יתרה ליום 30 ביוני 2017
(154)	2	(152)	(515)	(3)	(8)	374	יתרה ליום 31 במרץ 2016
16	-	16	(31)	1	3	43	שינוי נטו במהלך התקופה
(138)	2	(136)	(546)	(2)	(5)	417	יתרה ליום 30 ביוני 2016

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2017 ובשנת 2016

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					יתרה ליום 1 בינואר 2017
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356	2017
218	1	219	63	1	(14)	169	שינוי נטו במהלך התקופה
(622)	2	(620)	(1,097)	(1)	(47)	525	יתרה ליום 30 ביוני 2017
101	-	101	(338)	(4)	(8)	451	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(239)	2	(237)	(208)	2	3	(34)	שינוי נטו במהלך התקופה
(138)	2	(136)	(546)	(2)	(5)	417	יתרה ליום 30 ביוני 2016

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2016

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					יתרה ליום 1 בינואר 2016
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
101	-	101	(338)	(4)	(8)	451	2016
(941)	1	(940)	(822)	2	(25)	(95)	שינוי נטו במהלך השנה
(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2017 ובשנת 2016

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2016			30 ביוני 2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
77	(36)	113	55	(22)	77
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(34)	19	(53)	(27)	13	(40)
שינוי נטו במהלך התקופה					
43	(17)	60	28	(9)	37
התאמות מתרגום*					
9	-	9	3	-	3
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**					
(6)	3	(9)	(3)	2	(5)
שינוי נטו במהלך התקופה					
3	3	-	-	2	(2)
גידור תזרימי מזומנים					
1	-	1	-	-	-
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
1	-	1	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(40)	21	(61)	30	(17)	47
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
9	(6)	15	25	(10)	35
שינוי נטו במהלך התקופה					
(31)	15	(46)	55	(27)	82
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
16	1	15	83	(34)	117
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
16	1	15	83	(34)	117
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2017 ובשנת 2016

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2016			30 ביוני 2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
76	(61)	137	241	(95)	336
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(110)	60	(170)	(72)	33	(105)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(34)	(1)	(33)	169	(62)	231
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**					
7	-	7	(41)	-	(41)
(4)	2	(6)	27	(14)	41
שינוי נטו במהלך התקופה					
3	2	1	(14)	(14)	-
גידור תזרימי מזומנים					
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
2	(1)	3	1	-	1
שינוי נטו במהלך התקופה					
2	(1)	3	1	-	1
הטבות לעובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
(223)	115	(338)	19	(9)	28
15	(9)	24	44	(21)	65
שינוי נטו במהלך התקופה					
(208)	106	(314)	63	(30)	93
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(237)	106	(343)	219	(106)	325
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
2	-	2	1	-	1
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(239)	106	(345)	218	(106)	324

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	169	(44)
(רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	(329)	109
שינוי נטו במהלך השנה	(160)	65
התאמות מתרגום*		
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(71)	-
גידורים**	69	(23)
שינוי נטו במהלך השנה	(2)	(23)
גידור תזרימי מזומנים		
(רווחים) הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	4	(2)
שינוי נטו במהלך השנה	4	(2)
הטבות לעובדים		
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה	(1,295)	423
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	74	(24)
שינוי נטו במהלך השנה	(1,221)	399
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	(1,379)	439
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	1	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	(1,380)	439

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 ביוני 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
413	413	4	-	417
של מוסדות פיננסיים בישראל				
413	413	4	-	417
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
40,882	40,599	283	-	40,882
של ממשלת ישראל				
9,500	9,534	28	(62)	9,500
של ממשלות זרות				
53	50	3	-	53
של מוסדות פיננסיים בישראל				
6,482	6,450	45	(13)	6,482
של מוסדות פיננסיים זרים				
525	521	5	(1)	525
של אחרים בישראל				
2,450	2,427	26	(3)	2,450
של אחרים זרים				
59,892	59,581	390	(79)	59,892
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,243	1,872	384	(13)	(1)2,243
של אחרים				
62,135	61,453	(2)774	(92)	(1)62,135
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 864 מיליוני ש"ח.
(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
7,812	7,813	3	(4)	7,812
75	75	-	-	75
2	2	-	-	2
9	9	-	-	9
7,898	7,899	3	(4)	7,898
מניות				
53	56	-	(3)	53
7,951	7,955	(2)3	(2)7	7,951
(1)70,503	69,821	781	(99)	70,499

(3) ניירות-ערך למסחר

אגרות-חוב ומלוות

של ממשלת ישראל	7,812	7,813	3	(4)	7,812
של ממשלות זרות	75	75	-	-	75
של אחרים בישראל	2	2	-	-	2
של אחרים זרים	9	9	-	-	9
סך-כך אגרות-חוב ומלוות למסחר	7,898	7,899	3	(4)	7,898

מניות

של אחרים	53	56	-	(3)	53
סך-כך ניירות הערך למסחר	7,951	7,955	(2)3	(2)7	7,951
סך-כך ניירות הערך ⁽³⁾	(1)70,503	69,821	781	(99)	70,499

ליום 30 ביוני 2017

סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים	
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%			הפסדים שטרם מומשו	20-40%
	20-40%	0-20%			20-40%	0-20%

(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפודיצייית הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	4,962	-	-	-	-	-	-
של ממשלות זרות	4,561	(60)	(60)	341	(2)	-	(2)
של מוסדות פיננסיים זרים	1,216	(8)	(8)	599	(5)	-	(5)
של אחרים בישראל	317	(1)	(1)	-	-	-	-
של אחרים זרים	282	(2)	(2)	185	(1)	-	(1)
סך-כך אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	11,338	(71)	(71)	1,125	(8)	-	(8)
מניות							
של אחרים	815	(13)	(13)	-	-	-	-
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	12,153	(84)	(84)	1,125	(8)	-	(8)

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 864 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו-[ביאור 3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
412	412	4	-	416
9	9	2	-	11
421	421	6	-	427
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
40,761	40,443	344	(26)	40,761
6,379	6,336	52	(9)	6,379
175	163	12	-	175
4,691	4,706	42	(57)	4,691
1,301	1,298	19	(16)	1,301
3,142	3,139	33	(30)	3,142
56,449	56,085	502	(138)	56,449
מניות				
2,358	2,143	243	(28)	2,358 ⁽¹⁾
58,807	58,228	745 ⁽²⁾	(166) ⁽²⁾	58,807 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 858 מיליוני ש"ח.
 (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלואות				
8,323	8,321	2	-	8,323
118	118	-	-	118
3	3	-	-	3
4	4	-	-	4
8,448	8,446	2	-	8,448
מניות				
44	48	-	(4)	44
8,492	8,494	(2) ⁽²⁾	(4) ⁽²⁾	8,492
(1)67,726	67,143	753	(170)	(1)67,726

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות	
22	להלן יתרת החוב הרשומה של: אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

ליום 30 ביוני 2016					
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	פחות מ-12 חודשים	
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%		הפסדים שטרם מומשו	0-20%
	20-40%			20-40%	

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלואות						
(13)	-	(13)	229	(13)	-	(13)
(5)	-	(5)	121	(4)	-	(4)
(1)	-	(1)	41	(56)	-	(56)
-	-	-	-	(16)	-	(16)
(3)	-	(3)	257	(27)	-	(27)
(22)	-	(22)	648	(116)	-	(116)
מניות						
-	-	-	-	(28)	-	(28)
(22)	-	(22)	648	(144)	-	(144)

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 858 מיליוני ש"ח.
 - (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 - (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-8.6 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה **ביאור 2 וביאור 3**.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
413	413	1	-	414
413	413	1	-	414
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
42,424	42,176	265	(17)	42,424
8,172	8,257	20	(105)	8,172
164	162	2	-	164
5,739	5,728	36	(25)	5,739
913	895	23	(5)	913
2,854	2,843	24	(13)	2,854
60,266	60,061	370	(165)	60,266
מניות				
2,202	1,956	265	(19)	(1)2,202
62,468	62,017	(2)635	(2)(184)	(1)62,468

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 889 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016

הערך במאזן (במניות-עלות)	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
8,420	8,421	4	(5)	8,420
84	84	-	-	84
3	3	-	-	3
7	7	-	-	7
8,514	8,515	4	(5)	8,514
3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר				
מניות				
של אחרים				
סך-כל ניירות הערך למסחר				
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾				
71,449	71,003	640	(193)	71,450 ⁽¹⁾

4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות

להלן יתרת החוב הרשומה של:
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
24

ליום 31 בדצמבר 2016

סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן
	הפסדים שטרם מומשו 20-40%	0-20%			הפסדים שטרם מומשו 20-40%	0-20%	
-	-	-	61	(17)	-	(17)	17,636
(6)	-	(6)	415	(99)	-	(99)	4,997
(9)	-	(9)	837	(16)	-	(16)	1,945
(2)	-	(2)	235	(3)	-	(3)	258
(4)	-	(4)	702	(9)	-	(9)	314
(21)	-	(21)	2,250	(144)	-	(144)	25,150
אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים זרים							
של אחרים בישראל							
של אחרים זרים							
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה							
מניות							
של אחרים							
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה							
(21)	-	(21)	2,250	(163)	-	(163)	26,021

5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 889 מיליוני ש"ח.
 - (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 - (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-6.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה
148,155	22,238	125,917	1,859	-	124,058	חובות שנבדקו על בסיס פרטי
150,919	-	150,919	53,744	63,674	33,501	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
71,245	-	71,245	-	63,457	7,788	(1) מזה: לפי עומק פיגור
299,074	22,238	276,836	55,603	63,674	157,559	סך-הכל ⁽²⁾
						(2) מזה:
1,524	-	1,524	629	-	895	חובות בארגון מחדש
1,597	-	1,597	138	-	1,459	חובות פגומים אחרים
3,121	-	3,121	767	-	2,354	סך-הכל חובות פגומים
973	-	973	84	558	331	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,316	-	3,316	234	20	3,062	חובות בעייתיים אחרים
7,410	-	7,410	1,085	578	5,747	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
2,299	7	2,292	157	-	2,135	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי
1,595	-	1,595	772	340	483	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
392	-	392	-	340	52	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
3,894	7	3,887	929	340	2,618	סך-הכל ⁽⁴⁾
603	-	603	148	-	455	(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,788 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.16: 6,411 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-249 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 239 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 23 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
167,059	25,838	141,221	3,033	-	138,188	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
141,224	-	141,224	52,275	62,191	26,758	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
68,332	-	68,332	-	61,921	6,411	(1) מזה: לפי עומק פיגור
308,283	25,838	282,445	55,308	62,191	164,946	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
2,082	-	2,082	594	-	1,488	חובות בארגון מחדש
2,625	-	2,625	122	-	2,503	חובות פגומים אחרים
4,707	-	4,707	716	-	3,991	סך-הכל חובות פגומים
825	-	825	73	603	149	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
2,857	-	2,857	245	-	2,612	חובות בעייתיים אחרים
8,389	-	8,389	1,034	603	6,752	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,711	7	2,704	115	-	2,589	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,470	-	1,470	718	383	369	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
453	-	453	-	383	70	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
4,181	7	4,174	833	383	2,958	סך-הכל ⁽⁴⁾
989	-	989	106	-	883	(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,788 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.16: 6,411 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-249 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 239 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 23 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה
161,201	29,883	131,318	2,140	-	129,178	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
144,766	-	144,766	52,410	61,742	30,614	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
69,009	-	69,009	-	61,497	7,512	(1) מזה: לפי עומק פיגור
305,967	29,883	276,084	54,550	61,742	159,792	סך-הכל ⁽²⁾
						(2) מזה:
1,948	-	1,948	615	-	1,333	חובות בארגון מחדש
2,027	-	2,027	131	-	1,896	חובות פגומים אחרים
3,975	-	3,975	746	-	3,229	סך-הכל חובות פגומים
884	-	884	82	607	195	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
2,779	-	2,779	253	8	2,518	חובות בעייתיים אחרים
7,638	-	7,638	1,081	615	5,942	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
2,553	7	2,546	153	-	2,393	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,581	-	1,581	735	366	480	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
432	-	432	-	366	66	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
4,134	7	4,127	888	366	2,873	סך-הכל ⁽⁴⁾
894	-	894	145	-	749	(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,788 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.16: 6,411 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-249 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 239 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 23 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,650	7	4,643	955	341	3,347	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017
167	-	167	167	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(492)	-	(492)	(207)	(2)	(283)	מחיקות חשבונאיות
241	-	241	77	1	163	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(251)	-	(251)	(130)	(1)	(120)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,566	7	4,559	992	340	3,227	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾
9	-	9	3	-	6	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
672	-	672	63	-	609	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,035	7	5,028	874	387	3,767	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2016
(128)	-	(128)	136	(4)	(260)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(363)	-	(363)	(198)	-	(165)	מחיקות חשבונאיות
263	-	263	79	-	184	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(100)	-	(100)	(119)	-	19	מחיקות חשבונאיות נטו
4,807	7	4,800	891	383	3,526	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾
*(33)	-	*(33)	*-	-	*(33)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
626	-	626	58	-	568	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,811	7	4,804	939	366	3,499	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
274	-	274	303	(5)	(24)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,049)	-	(1,049)	(410)	(22)	(617)	מחיקות חשבונאיות
530	-	530	160	1	369	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(519)	-	(519)	(250)	(21)	(248)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,566	7	4,559	992	340	3,227	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(5)	-	(5)	12	-	(17)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
672	-	672	63	-	609	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,086	3	5,083	844	392	3,847	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(82)	4	(86)	241	(9)	(318)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(673)	-	(673)	(354)	-	(319)	מחיקות חשבונאיות
476	-	476	160	-	316	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(197)	-	(197)	(194)	-	(3)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,807	7	4,800	891	383	3,526	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
*(43)	-	*(43)	*5	-	(48)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
626	-	626	58	-	568	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016		2017	
	מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל				
לפי דרישה				
117,407	104,807	122,775		אינם נושאים ריבית
80,644	73,311	85,798		נושאים ריבית
198,051	178,118	208,573		סך-הכל לפי דרישה
112,745	116,725	112,484		לזמן קצוב
310,796	294,843	321,057		סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
7,630	9,525	5,136		אינם נושאים ריבית
8,698	8,455	5,532		נושאים ריבית
16,328	17,980	10,668		סך-הכל לפי דרישה
11,378	14,677	9,043		לזמן קצוב
27,706	32,657	19,711		סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
338,502	327,500	340,768		סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:				
157,835	156,150	157,334		פיקדונות של אנשים פרטיים
46,567	40,483	56,486		פיקדונות של גופים מוסדיים
106,394	98,210	107,237		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016		2017	
	מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפיקדון				
115,309	112,984	117,127		עד 1
87,169	85,560	83,094		מעל 1 עד 10
55,351	51,929	49,990		מעל 10 עד 100
34,307	31,580	31,136		מעל 100 עד 500
46,366	45,447	59,421		מעל 500
338,502	327,500	340,768		סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. ביום 4 באפריל 2017, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את תגמולו של יו"ר דירקטוריון הבנק, מר עודד ערן, למשך תקופת ההסכם עימו (קרי החל מיום 1 בינואר 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, כפוף לתנאי הסכם ההעסקה עימו). בהתאם לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016, הוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין ולמדיניות התגמול של הבנק, תגמולו של היו"ר מורכב מרכיבים קבועים בלבד שעיקרם: שכר, הטבות ותנאים נלווים, ותגמול הוני קבוע בדמות מניות חסומות לשלוש שנים מתום השנה בגינה הוענקו.

ב. הטבות לעובדים

31 בדצמבר	30 ביוני	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
פרישה מוקדמת ופיצויים		
7,718	6,947	7,637
(3,937)	(4,073)	(3,922)
3,781	2,874	3,715
(כולל בהתחייבויות אחרות)		
מענק אי ניצול ימי מחלה		
376	394	368
-	-	-
376	394	368
(כולל בהתחייבויות אחרות)		
מענק יובל		
36	37	36
-	-	-
36	37	36
(כולל בהתחייבויות אחרות)		
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה		
596	602	572
-	-	-
596	602	572
(כולל בהתחייבויות אחרות)		
סך-הכל		
4,789	3,907	4,691
52	63	49

עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות" *
* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו*, **

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר			
3,652	3,652	4,753	3,892	4,739	מחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
122	60	80	31	41	עלות שירות
127	60	77	30	39	עלות ריבית
1,295	338	(24)	61	(46)	הפסד אקטוארי (רווח)
(1)	(1)	(4)	-	(1)	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(460)	(239)	(227)	(144)	(117)	הטבות ששולמו
18	-	-	-	-	צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין
4,753	3,870	4,655	3,870	4,655	מחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,547	3,705	4,481	3,705	4,481	מחויבויות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.
** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תוכנית. לפירוט נוסף, ראה [סעיף \(4\) להלן](#).

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
4,753	3,870	4,655	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
1,755	844	1,662	הפסד אקטוארי נטו
-	4	-	התחייבות נטו בגין המעבר
1,755	848	1,662	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תוכניות שבהן המחויבויות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
8,690	7,943	8,577	מחויבויות בגין הטבה חזויה
8,484	7,778	8,403	מחויבויות בגין הטבה מצטברת
(3,937)	(4,073)	(3,922)	שווי הוגן של נכסי התוכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר			
122	60	80	31	41	עלות שירות
127	60	77	30	39	עלות ריבית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
74	24	65	15	35	הפסד אקטוארי נטו
323	144	222	76	115	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר			
1,296	338	(24)	61	(46)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(74)	(24)	(65)	(15)	(35)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(1)	-	(4)	-	(1)	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
1,221	314	(93)	46	(82)	סך-הכל הוכר ברווח כולל אחר
323	144	222	76	115	סך עלות ההטבה נטו
1,544	458	129	122	33	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2017 לפני השפעת מס

123	הפסד אקטוארי נטו
-----	------------------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(3) הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1.71%	1.46%	1.76%	שיעור היוון
2.0%	2.0%	2.0%	שיעור עליית המדד
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	שיעור גידול בתגמול

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

שיעורי עזיבה – ברבעון השלישי של שנת 2016 עדכן הבנק את שיעורי העזיבה לטווח ארוך של עובדים בתנאים מיטיבים. שיעורי העזיבה החדשים משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים שיעור עזיבה משוקלל של כ-7.5% לשנה לעומת 6.25% לשנה טרם השינוי. לפרטים נוספים ראה [ביאור 2.3.1 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).
שיעורי העזיבה בגין עובדים בחוזה אישי בכיר עודכנו בעקבות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 5.1.1 בדוחות הכספיים בשנת 2016](#).

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
1.57%	1.92%	1.71%	1.59%	1.73%	שיעור היוון
0.0%-7.5%	0.5%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

31 בדצמבר	קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		2017
	30 ביוני	2017	31 בדצמבר	30 ביוני	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
442	367	420	(373)	(307)	(356)
					שיעור היוון

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(4) נכסי תוכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, בהגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,746	3,879	3,718	התחייבות לפיצויים
(3,610)	(3,741)	(3,598)	יעודות לפיצויים
136	138	120	התחייבות נטו

ידגש כי חשיפת ההתחייבות נטו של הבנק לשינויים בשווי היעודות, משוקללת בהסתברות לפרישה במסלול פיצויים אינה מהותית. כך לדוגמא, במקרה של ירידה בשיעור של 10% בשווי ההוגן של היעודות לפיצויים תגדל ההתחייבות נטו בסך של כ-20 מיליון ש"ח. היעודות לפיצויי פיטורין מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים. כ-45% מסך יתרות היעודה לפיצויי פיטורין מופקדות בקרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ (קג"מ). יתרת הסכומים מופקדים במספר רב של קופות-גמל לפיצויי פיטורין, והכל בהתאם לבחירת העובדים.

ד. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

הפקדות בפועל				תחזית	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	*2017
מבוקר	בלתי מבוקר				
200	112	88	57	45	185

* אומדן הפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2017.

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	
2017	236
2018	487
2019	474
2020	365
2021	336
2022-2026	1,294
2027 ואילך	2,321
סך-הכל	5,513

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

ביום 24 באפריל 2017 החליט דירקטוריון הבנק לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, כך שהמדיניות המעודכנת היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות החל מהרבעון הראשון של 2017. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאור הלימות הון הגבוהה אליה הגיע הבנק ולאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים להגדיל את שיעור חלוקת הדיבידנד לעד 40% מהרווח הנקי החל מהרבעון הראשון של 2017. מדובר במדיניות חלוקה של דיבידנד וכל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

ב. תשלום דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד המעודכנת של הבנק ולאישור הפיקוח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט 2017 על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מרווחי הרבעון השני של שנת 2017 בסך של כ-325 מיליון ש"ח המהווה 24.365 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדירקטוריון קבע את יום 23 באוגוסט 2017 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 31 באוגוסט 2017 כיום התשלום.

להלן פרטים בדבר דיבידנד ששולם:

מועד תשלום	מועד הכרזה	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
23.05.2017	13.06.2017	22.980	307
29.03.2017	18.04.2017	3.105	41
16.11.2016	06.12.2016	15.745	210
10.08.2016	31.08.2016	16.770	223
18.05.2016	08.06.2016	10.116	135

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 ו-3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 60%. בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%. החל מיום 1 בינואר 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי יעמוד על 100%.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	

1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

35,045 ⁽¹⁾	34,654	36,245⁽¹⁾	הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף
36,510 ⁽¹⁾	36,119	37,466⁽¹⁾	סך-הכל הון רובד 1
11,609	12,886	10,373	הון רובד 2
48,119 ⁽¹⁾	49,005	47,839⁽¹⁾	סך-הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

290,139 ⁽²⁾	312,541	290,746⁽²⁾	סיכון אשראי
4,866	4,047	4,913	סיכונים שוק
23,374	23,091	23,566	סיכון תפעולי
318,379 ⁽²⁾	339,679	319,225⁽²⁾	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

11.01%	10.20%	11.35%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.47%	10.63%	11.74%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.11%	14.43%	14.99%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.17% ⁽³⁾	9.11% ⁽³⁾	10.20%⁽³⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
12.67% ⁽³⁾	12.61% ⁽³⁾	13.70%⁽³⁾	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [סעיף 9.1 להלן](#).

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 958 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017 ו-1,065 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיון למועד הדיון. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראלכרט			
20.74%	20.06%	19.52%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
20.74%	20.06%	19.52%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.80%	21.12%	20.59%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
⁽¹⁾ 8.00%	⁽¹⁾ 8.00%	⁽¹⁾8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
⁽¹⁾ 11.50%	⁽¹⁾ 11.50%	⁽¹⁾11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
22.38%	21.78%	26.70%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
22.38%	21.78%	26.70%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.46%	21.85%	26.78%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
17.55%	18.98%	24.58%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.92%	19.82%	24.89%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

(1) השיעורים הנדרשים הינם בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 הכוללת הקלה לסולק לעניין דרישות ההון העצמי והינם בתוקף החל מחודש יוני 2016.
 (2) בנק פוזיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
הון עצמי רובד 1			
34,225	34,534	35,629	סך ההון
95	149	(26)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
34,320	34,683	35,603	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
-	-	-	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(27)	(28)	(32)	מסים נדחים לקבל
-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור
(10)	(1)	(12)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(37)	(29)	(44)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
762	-	686	סך התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
35,045	34,654	36,245	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף - מכשירים, לפני ניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף - סך-הכל ניכויים
1,465	1,465	1,221	סך-הכל הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
36,510	36,119	37,466	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
7,982	9,153	6,739	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
3,627	3,733	3,634	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
11,609	12,886	10,373	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך-הכל ניכויים - הון רובד 2
11,609	12,886	10,373	סך-הכל הון רובד 2
48,119	49,005	47,839	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
	מבוקר	בלתי מבוקר	
		באחוזים	
יחס ההון לרכיבי סיכון			
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
10.66%	10.12%	11.08%	
			השפעת הוראות המעבר
0.07%	0.08%	0.03%	
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
10.73%	10.20%	11.11%	
			השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות*
0.28%	-	0.24%	
11.01%	10.20%	11.35%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

2. רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מניירות-ערך זמינים למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2017:

	השפעת קיטון	השפעת גידול
	ב-100 מיליוני ש"ח	ב-1 מיליארד ש"ח
	בהון עצמי רובד 1	בסך נכסי הסיכון
		באחוזים
בנק בנתוני המאוחד	(0.03%)	(0.04%)
ישראלכרט	(0.75%)	(1.36%)

3. יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מינימליים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% זאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על-ידי הפיקוח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2% ו-13.7%, בהתאמה. על-פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 מיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.75%.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ט. דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר חלות על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקות נגזרים סחירים בבורסה ועסקות מימון ניירות-ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי.
- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על-פי התיקון יש לחשב את דרישת ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA.
- חשיפות של תאגיד בנקאי לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
- ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן סיכונים ישוקללו ב-1,250%.

האמור בחוזר חל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 28 בדצמבר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המציין כי על אף האמור לעיל, חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסה המעו"ף ימשיך להיות על-פי גישת התרחישים.

ביום 2 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתקיימים התנאים, כאמור בנספח ג' להוראה 203, לסיווג מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים. זאת, בעקבות תיקונים שונים בחקיקה והצהרת רשות ניירות-ערך בעניין, ולאחר סיום הוראות המעבר, שלפיהן ניתן היה להתייחס לבורסה בתל-אביב כצד נגדי מרכזי כשיר עד לתאריך 30 ביוני 2017.

ההשפעה של אימוץ החוזר במועד הדיווח אינה מהותית.

י. התייעלות תפעולית

באשר למכתב הפיקוח על הבנקים מחדש ינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית, ראה ביאור 22 בדוחות הכספיים לשנת 2016. השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחסי הלימות ההון, המוערכת בכ-0.24% למועד הדיווח, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. בהמשך למכתב האמור, בחדש יוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחדשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן).

במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון.

בהתאם למכתב הנוסף, יוארך תוקפו של המכתב המקורי עד ליום 30 ביוני 2018.

יא. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 6%.

יחס המינוף של הבנק ושל חברות ושל משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מוצג בהתאם להוראות הרגולטוריות והיחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט, ככל שקיימים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יחס המינוף

	31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017
	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
א. בנתוני המאוחד			
הון רובד 1	*36,510	36,119	*37,466
סך החשיפות	*503,875	496,608	*509,345
באחוזים			
יחס מינוף	7.25%	7.27%	7.36%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	6.00%	6.00%	6.00%
ב. חברות בת משמעותיות			
ישראלכרט			
יחס מינוף	12.93%	12.29%	12.16%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	5.00%	5.00%	5.00%
בנק הפועלים שוויץ**			
יחס מינוף	8.55%	10.30%	13.40%
בנק פודיטיף			
יחס מינוף	15.25%	14.30%	19.75%
יחס מינוף מזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית	3.00%	3.00%	3.00%
* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף למועד הדיווח, המוערכת בכ-0.14% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.			
** על-פי הרגולציה המקומית בשוויץ לא קיימת דרישת מינימום ליחס מינוף.			
	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך החשיפות	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	באחוזים
ג. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2017:			
	(0.01%)	(0.02%)	בנק בנתוני המאוחד
	(0.54%)	(0.47%)	ישראלכרט

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יב. יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" הדרישה המזערית החל מיום 1 בינואר 2017 הינה 100%. היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" ובמאחד מחושב מדי יום. היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 56. חברות כרטיסי אשראי פטורות מחישוב עצמאי אך נכללות בנתוני המאחד.

יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	באחוזים
א. בנתוני המאחד⁽¹⁾			
124%	113%	127%	יחס כיסוי נזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾			
118%	107%	122%	יחס כיסוי נזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
ג. חברות בת משמעותיות**			
בנק הפועלים שויץ			
191%	163%	206%	יחס כיסוי נזילות בהתאם לרגולציה המקומית
70%	70%	80%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית***

* היחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים עומד על שיעור של 100% החל מיום 1 בינואר 2017.
 ** בשלב זה, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 342. בהמשך, חברות כרטיסי האשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי, אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן. כמו-כן, בנק פוזיטיף אינו כפוף בתורכיה להוראת יחס כיסוי נזילות.
 *** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית גדל ב-10% כל שנה עד לשיעור של 100% בשנת 2019.
 (1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. בשנת 2016 היחס במאחד חושב, בהתאם להוראות המעבר, מדי חודש, ודווח כממוצע שלוש התצפיות החודשיות.
 (2) היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
463	519	420	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
5	48	78	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
			(3) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:
157	154	161	בשנה הראשונה
155	151	158	בשנה השניה
150	147	142	בשנה השלישית
111	118	125	בשנה הרביעית
97	96	116	בשנה החמישית
529	506	655	מעל חמש שנים
1,199	1,172	1,357	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

(4) פעילות מכירת אשראי הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר				
4,229	1,398	186	1,207	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
4,331	1,510	190	1,315	-	תמורה שהתקבלה במזומן
-	-	-	-	-	תמורה שהתקבלה בניירות-ערך
4,331	1,510	190	1,315	-	סך-הכל תמורה
9	-	-	-	-	התחייבות שירות - הוצאה בגין שירותי תפעול
93	112	4	108	-	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם ליום 30 ביוני 2017 בכ- 178 מיליוני ש"ח.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה [ביאור 26ג.א\) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016](#). למועד הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט בביאור 26ג.א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק למעט כמפורט להלן:

- 1.** באשר לתביעה שפורטה בסעיף 1 בביאור האמור, ביום 12 במרץ 2017 קבע בית המשפט כי עניין העמלה הצולבת כלול לכאורה בפסק הדין של בית הדין להגבלים עסקיים ולפיכך, ההליכים הנוגעים לטענות בדבר צורך בהבהרה או בשינוי פסק הדין של בית הדין להגבלים עסקיים אינם יכולים להתבצע במסגרת תובענה ייצוגית. לאור זאת, הסכימו הצדדים כי המשך ההליכים יידחה על מנת לאפשר למבקש למצות הליכים אחרים שבכוונתו לנקוט.
- 2.** באשר לתביעה שפורטה בסעיף 3 בביאור האמור, לנוכח בקשות אישור דומות שהגישו המבקשים ו/או צדדים הקשורים אליהם כנגד בנקים אחרים, הוגשה בחודש יולי 2017 על-ידי באי כוחם של המבקשים, בקשה לאיחוד הדיונים לבית המשפט העליון. טרם ניתנה החלטה בבקשה.
- 3.** באשר לתביעות שפורטו בסעיף 5 ו-7 בביאור האמור שהדיון בהן אוחד כאמור שם - הצדדים הגישו סיכומים וממתינים להחלטת בית המשפט.
- 4.** באשר לתביעה שפורטה בסעיף 8 בביאור האמור - במסגרת הליכי גישור שמתנהלים בין הצדדים נחתם הסכם ומתווה למינוי בודק והסוגיות אשר יבדקו על ידו ומונה על-ידי הצדדים בודק מוסכם.
- 5.** ביום 22 במאי 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. התביעה אינה נוקבת בסכום. לטענת המבקשים, המשיבים לא העניקו הנחות שונות בעמלות להן היו זכאים לקוחות הבנק, כאשר תשלום העמלה נעשה במזומן באמצעות פקיד ולא באמצעות חשבון הבנק של אותם לקוחות.
- 6.** ביום 11 בינואר 2017, הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, נגד הבנק. המבקש העמיד את סכום התביעה על כ-590 מיליון ש"ח אך הוא מבקש להתיר לו לתקן את הסכום בהתאם לעובדות שיתבררו. לטענת המבקש, הבנק גובה עמלות בגין החזרת שיקים, מלקוחות שחשבונום הוגבל במשיכת שיקים. לפי הטענה, גביית העמלות נעשית בניגוד להוראות הדין או בהתאם לתקנות שהותקנו בחוסר סמכות ובניגוד להוראות חקיקה ראשית. המבקש טוען בין היתר, כי מי שחשבונו הוגבל, אין לראות בשיקים שנמשכו על ידו שיקים, אלא פיסות נייר בלבד שאין באי כבודן משום שירות המתיר גביית עמלה. לטענת המבקש, גביית עמלות בגין החזרת שיק מחמת כך שהחשבון מוגבל, הן בחשבון המושך והן בחשבון הנפרע, מהווה הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

ב. כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלו ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

- 1.** ביום 27 ביוני 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. התביעה אינה נוקבת בסכום. עניינה של הבקשה בטענה כי הבנק גבה עמלת ליווי פיננסי שלא כדין מיחידים או עסקים קטנים, כאשר כלל במסגרת עמלה זו אחוז מכלל העלות של בניית הדירה בתוספת עלות הקרקע ולא רק אחוז מהאשראי שהעמיד הבנק ללקוח.
- 2.** ביום 27 בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד ארבעה בנקים והבנק בתוכם. התביעה אינה נוקבת בסכום. עניינה של התביעה בטענה לפיה הבנק גובה עמלת פקיד מלקוחותיו, בבצעם פעולה של הפקדת שיקים ומזומנים, גם במקרה בו המכונות האוטומטיות לשירות עצמי בהן ניתן לבצע את ההפקדה ולשלם עמלה בערוץ ישיר בלבד, אינן תקינות ולא קיימת למעשה אפשרות סבירה לבצע את הפעולות בערוץ ישיר.
- 3.** ביום 8 בדצמבר 2016 הוגשו לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז נגד חמישה בנקים והבנק בתוכם (להלן: "הבנקים המשיבים") כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית. התובע לא ציין בשלב זה את גובהו המשוער של הנזק אשר נגרם לטענתו לקבוצה, אך הוא מעריך אותו בסכום של 500 מיליון ש"ח לפחות. עניינה של הבקשה היא בטענה, לפיה הבנקים המשיבים גבו עמלה בגין פעולה של העברת מטבע-חוץ שלא כדין כאשר תמחרו את העמלה באופן מדורג כך שייגבו שלוש "דרגות" שונות של עמלת מינימום. לטענת התובע בכך הפרו הבנקים המשיבים את חובותיהם החקוקות על-פי חוקים שונים. בדיון שהתקיים ביום 3 ביולי 2017, הורה בית המשפט למבקש, להגיש בקשה מתוקנת עד ליום 15 באוקטובר 2017, על דרך של הוספת מבקשים כדי שתיווצר הפרדה בין זהות המבקשים ובא כוח המייצג וכן על מנת לנסות ולאתר מבקשים בעלי עילת תביעה אישית כנגד כל אחד מהבנקים המשיבים.
- 4.** ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית כנגד פסגות קופות-גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "פסגות") כמנהלת קופות-גמל. סכום התובענה הייצוגית עומד על 1 מיליארד ש"ח. המבקשים טוענים כי מדובר בתביעה משלימה לתביעה ייצוגית המפורטת בביאור 26 ג.א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016. עניינה של התובענה בביטוח חיים קבוצתי מסוג ריסק אשר נרכש על-ידי פסגות או קודמותיה כמנהלת קופות-גמל שונות עבור עמיתיה. פוליסות אלה נרכשו במימון העמיתים. המבקשים טוענים להפרת חובותיה של פסגות וקודמותיה, בכך שלא פעלו לקבלת תגמולי הביטוח מהחברה המבטחת ובכך סיכלו את העברתם למוטבי/יורשי העמית. עוד טוענים המבקשים כי פסגות וקודמותיה נמנעו מלהודיע למוטבי/יורשי העמית אודות דבר קיומה של פוליסת ביטוח חיים, זכות פסגות להגיש תביעה לקבלת תגמולי הביטוח, ואודות תקופת ההתיישנות הקצרה.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות (המשך)

פסגות הודיעה לבנק כי היא שומרת על כל זכויותיה בהתאם להסכם מכירת זכויות הניהול של קופת הגמל גדיש על-ידי גד גמולים חברה לניהול קופות-גמל בע"מ, שהינה חברת בת של הבנק, לפסגות. פסגות הגישה בקשה להעברת הדין בבקשה לבית הדין לעבודה. הבקשה עודנה תלויה ועומדת.

5. ביום 29 בספטמבר 2016, הוגשו נגד הבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, לבית המשפט המחוזי בירושלים. סכום התביעה הועמד על סכום שלא יפחת מ-500 מיליון ש"ח. המבקש טוען כי הבנק נהג ברשלנות, התעשרות שלא כדין, הפרת חובת תום הלב, מצג שווא והטעית לקוחותיו, בעת שסגר עשרות סניפים ברחבי ישראל והעביר את לקוחותיהם לסניפים אחרים, וכן, בבטלו עמדות טלר בסניפים אחרים, כל זאת מבלי להיוועץ בלקוחותיו. לטענת המבקש, בפעולותיו אלו גרם הבנק לו ולקבוצה אותה הוא מבקש לייצג, לפגיעה מהותית ברמת השירות, ובנוסף בין היתר גם, פגיעה בנוחות, השחתת זמן יקר ועוגמת נפש. בקשת המבקש הנה, כי בית המשפט יורה לבנק המשיב לפצות את לקוחותיו, אשר נפגעו מפעולותיו האמורות של הבנק, וכן לתת פיתרון לחברי הקבוצה בנוגע לעתיד.

6. ביום 17 באוגוסט 2016 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית כנגד עשרה בנקים והבנק בתוכם (להלן בסעיף זה: "הבנקים המשיבים"). לטענת המבקשות הן אינן מסוגלות להראות בשלב זה מהו היקף הנזק, אך הן מעמידות את סכום הבקשה, נגד כל הבנקים על דרך האומדנה בסכום של לכל הפחות כמיליארד ש"ח. לטענת המבקשות הבנק גובה מלקוחותיו שאינם מסוגלים כיחידים או כעסקים קטנים, עמלות שאינן מצוינות בתעריפון המלא ו/או סכומי עמלות העולים על גובה העמלות שנקבעו בתעריפון המלא. לטענת המבקשות התעריפון המלא הוא תעריפון סטטוטורי המחייב, בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, לכל סוגי הלקוחות לרבות עסקים גדולים. לטענתן גביית עמלות שאינן מצוינות בו או בסכומים הגבוהים מהסכומים שנקבעו בו, מהווה הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו, לרבות חובות אמן, חובות גילוי כלליות וספציפיות, חובות מכח חוק הבנקאות וכלליו, חובות מכח דיני החוזים, חובות מכח דיני עשיית עושר ולא במשפט, באופן המגבש עוולות נזיקיות ובהן תרמית וגזל, הפרת חובה חקוקה ורשלנות וכן פגיעה באוטונומיה ועילת תביעה מכח חוק ההגבלים העסקיים. לבקשת הבנק ומשיבים נוספים כי המבקשות יפקידו ערובה להבטחת ההוצאות, התקבלה ביום 7 במאי 2017 החלטה כי על כל אחת מהמבקשות להפקיד ערובה בסך 250,000 ש"ח וזאת עד ליום 8 ביוני 2017, אם לא יעשו כן הבקשה תימחק. אחת המבקשות לא הפקידה את הערובה ונמחקה מן ההליך. המבקשת השנייה הגישה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטת הערובה, אשר טרם ניתנה בה החלטה.

ג. במהלך שנת 2011, בעקבות הודעת רשויות שוויץ לבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ (להלן: "הפועלים שוויץ"), כי כמה בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית, בקשר עם חשד או חשש לסיוע ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות ארצות-הברית, מסר הפועלים שוויץ לרשויות שוויץ מידע סטטיסטי אודות עסקיו עם לקוחות אמריקאים על מנת שיעבירו אותו לרשויות ארצות-הברית. ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם כי שלטונות ארצות-הברית ושוויץ הגיעו להסדר ("ההסדר השוויצרי"), לפיו בנקים שוויצריים אשר יבחרו להצטרף להסדר השוויצרי ויעמדו בתנאיו (ביניהם, תשלום קנס, מסירת מידע נרחב אודות החשבונות של לקוחותיהם האמריקאים, אודות כספים שהתקבלו מבנקים אחרים ועוד), לא יועמדו לדין בארצות-הברית בקשר עם עניינים המהווים חלק מהסדר זה. ההסדר השוויצרי מגדיר "קטגוריה 2" כקטגוריה שמתייחסת לבנקים שאינם נתונים לחקירה ושיכולים להצטרף להסדר ולחתום על הסכם אי העמדה לדין (Non-Prosecution Agreement) משרד המשפטים האמריקאי פרסם, כי ההסדר השוויצרי לא יחול על 14 בנקים שוויצריים, אשר לגבי פעילותם הינו מנהל חקירה. לפיכך, גם הפועלים שוויץ אינו נכלל בהסדר השוויצרי וביום 29 באוגוסט 2013 הודיע משרד המשפטים האמריקאי במכתב לבא כוחו של הפועלים שוויץ, כי הוא לא ייכלל בו בהיותו נתון לחקירה. במכתב האמור לא פורטו טענות או דרישות כלשהן.

במסגרת החקירה המתנהלת נגד קבוצת הבנק על-ידי רשויות ארצות-הברית בקשר עם חשד כי קבוצת הבנק סיעה ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות המס האמריקאיות, מצבעת קבוצת הבנק, בסיוע יועצים משפטיים חיצוניים מארצות-הברית, שוויץ וישראל, חקירה פנימית בקשר עם פעילות קבוצת הבנק מול לקוחות אמריקאים ומעבירה למשרד המשפטים (Department of Justice) (ה-DOJ) ולמחלקת השירותים הפיננסיים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services) (ה-NYDFS) ול-Federal Reserve בניו-יורק, מידע וחומרים העולים מהחקירה הפנימית, ככל שהדבר ניתן ובגבולות הדין. החקירה הפנימית והעברת המידע לרשויות מהבנק ומבנק הפועלים שוויץ נמשכים ובמקביל נבדקים, באמצעות צדדים שלישיים, המתדולוגיה ואופן הבדיקות שערכה קבוצת הבנק. נציגי קבוצת הבנק, אשר עומדים בקשר ונפגשים עם נציגי הרשויות בארצות-הברית, צפויים להמשיך להיפגש ולהחליף טיטוט עם הרשויות האמורות. קבוצת הבנק מקיימת עם משרד המשפטים האמריקאי דיונים ביחס למידת האחריות שייקחו בנק הפועלים והפועלים שוויץ על עצמם במסגרת הסדר או הסדרים מוסכמים (אם יושגו) ובדבר מתכותם ואופיים.

נכון למועד הדיווח לא התקיים דיון בין נציגי קבוצת הבנק ועורכי דינה לבין הרשויות האמריקאיות ביחס לסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם, ביחס לאופן חישובם של רכיבי תשלום או ביחס לעקרונות שעל בסיסם יקבעו הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם במסגרת הסדרים אפשריים עם רשויות אלה. לאור האמור, ועל בסיס חוות הדעת של יועציו המשפטיים, אין בידי הבנק להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה או את טווח החשיפה בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

יחד עם זאת, במהלך פגישה שהתקיימה ביום 30 בספטמבר 2016 בארצות-הברית עם ה-DOJ נדונו גם שיטות אפשריות מסוימות לגיבוש הסדר בין קבוצת הבנק לבין ה-DOJ וכן נדונו באופן ראשוני עקרונות חישוב של רכיבים מסוימים אשר עשויים להיות חלק מהסכום שאפשר שתשלם קבוצת הבנק ל-DOJ במסגרת הסדר מוסכם, אם וכאשר יצליחו הצדדים להגיע להסכמה ביחס להסדר. לאור האמור וכפי שדיווח הבנק בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 כללה קבוצת הבנק, על בסיס אומדן שעשתה, הפרשה בסכום בשקלים חדשים השווה לכ-145 מיליון דולר ("סכום ההפרשה בגין ה-DOJ"). כמו-כן כמפורט בביאור 26 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 המפקחת על הבנקים, לאחר שבחנה את הנסיבות ומטעמי שמרנות מקצועית, הורתה לבנק לכלול בדוחות הכספיים הפרשה בגין חשיפה לסכומים, שצפוי שקבוצת הבנק תשלם לרשויות אחרות בארצות-הברית מלבד ה-DOJ, בשיעור שלא יפחת מ-30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ ליום 31 בדצמבר 2016. בהתאם לכך כללה קבוצת הבנק בדוחות האמורים הפרשה נוספת בסך בשקלים חדשים השווה לכ-43.5 מיליון דולר. הסכום הכולל של ההפרשה בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות מסתכם אפוא ליום 30 ביוני 2017 לסך בשקלים חדשים השווה לכ-188.5 מיליון דולר (סך של כ-659 מיליון ש"ח).

ראה גם ביאור 26 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

בשלב זה, אין ביכולתו של הבנק, בהתבסס על חוות הדעת של יועציו המשפטיים, להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה, או את טווח החשיפה של קבוצת הבנק בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות ואפשר שבסופו של דבר התוצאות יהיו שונות, כך שהסכומים שתשלם במסגרת הסדרים עם הרשויות האמריקאיות (אם יושגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום ההפרשה. יודגש, כי אין בעצם ההפרשה משום הודאה בטענה כלשהי שעלולה לעלות כנגד קבוצת הבנק על-ידי הרשויות בארצות-הברית ו/או על-ידי כל גורם אחר.

ד. במהלך שנת 2015 הגיש משרד המשפטים האמריקאי לבית המשפט הפדרלי בניו-יורק, כתב אישום נגד בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ואחרים, בעבירות שוחד, תרמית ועבירות קשורות. בחודש דצמבר 2015 פורסם כתב אישום חדש אשר החליף את כתב האישום המקורי (Superseding Indictment). על-פי כתב האישום המקורי וה-Superseding Indictment נאשמים מסוימים החזיקו חשבונות בבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ וביצעו עסקאות כספיות הקשורות לכאורה לפרשה, בחשבונות אלה.

על פי המדווח, כחלק מהפרשה חוקרות הרשויות האמריקאיות גם מוסדות פיננסיים שונים. במסגרת זו, נחקרת גם קבוצת הבנק, בחשד להפרות חוק, בקשר עם חשבונות בנק שהוחזקו בקבוצת הבנק על-ידי נאשמים מסוימים המעורבים בפרשה. במסגרת זו נמסרו לבנק צווי גילוי מסמכים ובקשות שונות לקבלת מידע וחומרים. בכפוף להוראות החוקים הרלוונטיים החלים על הגופים השונים בקבוצת הבנק, נמסרו לרשויות מידע ומסמכים בהיקף משמעותי. כמו-כן, משרד המשפטים האמריקאי ערך ראיונות עם חלק מעובדי הבנק. קבוצת הבנק עורכת בעצמה, בסיוע עורכי דין חיצוניים, חקירה פנימית בקשר עם העניין ומשתפת פעולה עם הרשויות הרלוונטיות.

על פי חוות דעת יועציה המשפטיים של קבוצת הבנק לא ניתן בשלב זה להעריך האם קבוצת הבנק תישא בחבות כלשהי במישור הפלילי, האזרחי או הרגולטורי בנושא זה, ולפיכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

ה. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-175 מיליון ש"ח (50 מיליון דולר), בהשוואה ל-192 מיליון ש"ח (50 מיליון דולר) בסוף שנת 2016. עד ליום 30 ביוני 2017 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2017						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
2,301	-	-	2,301	-	-	חוזי Forward
6,836	-	-	-	6,836	-	Swaps
9,137	-	-	2,301	6,836	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
5,933	-	-	-	5,933	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**,*						
5,835	-	-	-	5,835	-	חוזי Futures
178,856	48	-	140,698	19,292	18,818	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים:						
75,863	137	3,151	17,760	54,815	-	אופציות שנכתבו
72,495	132	1,945	17,017	53,401	-	אופציות שנקנו
608,760	-	9,623	43,516	547,620	8,001	Swaps
941,809	317	14,719	218,991	680,963	26,819	סך-הכל נגזרי ALM
281,362	-	-	-	274,273	7,089	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
9,649	-	9,649	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
11,735	-	7,879	3,856	-	-	אופציות שנכתבו
11,410	-	7,554	3,856	-	-	אופציות שנקנו
124	-	-	-	124	-	Swaps
32,918	-	25,082	7,712	124	-	סך-הכל נגזרים אחרים
62	-	-	-	62	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
122	122	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
17,225	-	-	17,225	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
1,001,261	489	39,801	246,229	687,923	26,819	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2017					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים*					
44	-	-	26	18	-
284	-	-	18	266	-
2. נגזרי ALM**					
12,008	10	157	4,928	6,477	436
12,408	9	145	5,230	6,527	497
3. נגזרים אחרים*					
712	-	662	49	1	-
712	-	662	49	1	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
2	2	-	-	-	-
12,766	12	819	5,003	6,496	436
-	-	-	-	-	-
12,766	12	819	5,003	6,496	436
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
2,021	8	729	1,041	243	-
13,404	9	807	5,297	6,794	497
-	-	-	-	-	-
13,404	9	807	5,297	6,794	497
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
2,603	2	790	1,697	113	1

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 28 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 ביוני 2016						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגזרים*						
3,461	-	-	3,461	-	-	חוזי Forward
9,545	-	-	-	9,545	-	Swaps
13,006	-	-	3,461	9,545	-	סך-הכל נגזרים מגזרים
7,677	-	-	-	7,677	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**,*						
7,134	-	-	-	7,134	-	חוזי Futures
208,085	149	-	150,962	36,250	20,724	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
5	-	5	-	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
105,476	834	3,514	20,556	80,572	-	אופציות שנכתבו
105,466	773	1,075	23,346	80,272	-	אופציות שנקנו
435,992	-	11,866	48,945	367,536	7,645	Swaps
862,158	1,756	16,460	243,809	571,764	28,369	סך-הכל נגזרי ALM
187,437	-	-	-	180,700	6,737	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
62	-	62	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
15,002	-	10,645	4,357	-	-	אופציות שנכתבו
15,002	-	10,645	4,357	-	-	אופציות שנקנו
135	-	-	-	135	-	Swaps
30,201	-	21,352	8,714	135	-	סך-הכל נגזרים אחרים
68	-	-	-	68	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
135	135	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
16,607	-	-	16,607	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
922,157	1,941	37,812	272,591	581,444	28,369	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

30 ביוני 2016						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגזרים*						
34	-	-	25	9	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
723	-	-	8	715	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרי ALM***						
13,455	65	231	3,479	9,175	505	שווי הוגן ברוטו חיובי
13,816	65	225	3,744	9,166	616	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים*						
563	-	512	50	1	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
563	-	512	50	1	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
3	3	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
14,055	68	743	3,554	9,185	505	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
14,055	68	743	3,554	9,185	505	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2,663	25	642	1,410	515	71	(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***
15,102	65	737	3,802	9,882	616	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
15,102	65	737	3,802	9,882	616	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
1,974	9	638	1,093	234	-	(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 8 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 26 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
3,236	-	-	3,236	-	-	חוזי Forward
9,915	-	-	-	9,915	-	Swaps
13,151	-	-	3,236	9,915	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
6,725	-	-	-	6,725	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**,*						
3,810	-	-	-	3,810	-	חוזי Futures
200,000	95	-	163,734	15,827	20,344	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים:						
51,608	302	3,440	16,794	31,072	-	אופציות שנכתבו
50,701	280	1,599	17,236	31,586	-	אופציות שנקנו
516,592	-	10,442	47,008	451,336	7,806	Swaps
822,711	677	15,481	244,772	533,631	28,150	סך-הכל נגזרי ALM
235,451	-	-	-	228,361	7,090	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
588	-	588	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
7,646	-	5,272	2,374	-	-	אופציות שנכתבו
7,646	-	5,272	2,374	-	-	אופציות שנקנו
132	-	-	-	132	-	Swaps
16,012	-	11,132	4,748	132	-	סך-הכל נגזרים אחרים
66	-	-	-	66	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
135	135	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
15,999	-	-	15,999	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
868,058	862	26,613	268,755	543,678	28,150	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגזרים*					
61	-	-	10	51	-
301	-	-	7	294	-
2. נגזרי ALM**					
11,467	25	270	3,682	7,020	470
11,916	23	264	3,908	7,199	522
3. נגזרים אחרים*					
392	-	368	23	1	-
391	-	368	23	-	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
3	3	-	-	-	-
11,923	28	638	3,715	7,072	470
-	-	-	-	-	-
11,923	28	638	3,715	7,072	470
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
1,500	11	441	877	112	59
כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
12,608	23	632	3,938	7,493	522
-	-	-	-	-	-
12,608	23	632	3,938	7,493	522
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
1,927	5	601	1,204	115	2
כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 7 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 21 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 ביוני 2017					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
12,766	4,059	91	2,010	6,585	21
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,104)	(683)	-	(1,784)	(5,637)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,082)	(183)	(80)	(138)	(681)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
3,580	3,193	11	88	267	21
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
9,410	3,980	88	1,451	3,891	-
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
22,176	8,039	179	3,461	10,476	21
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
13,404	3,756	-	2,707	6,461	480
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,104)	(683)	-	(1,784)	(5,637)	-
מכשירים פיננסיים					
5,300	3,073	-	923	824	480
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

ליום 30 ביוני 2016					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
14,055	3,789	-	2,481	7,423	362
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(9,860)	(812)	-	(2,226)	(6,822)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(642)	-	-	(179)	(463)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
3,553	2,977	-	76	138	362
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
9,187	3,950	80	1,406	3,747	4
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
23,242	7,739	80	3,887	11,170	366
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
15,102	2,618	72	3,261	8,793	358
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(9,860)	(812)	-	(2,226)	(6,822)	-
מכשירים פיננסיים					
5,242	1,806	72	1,035	1,971	358
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (30.06.16: 8 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 7 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 28 מיליוני ש"ח (30.06.16: 26 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 21 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחודה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מבוקר					
11,923	2,814	3	1,888	6,886	332
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,240)	(965)	-	(1,688)	(5,587)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,101)	(7)	-	(191)	(903)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
2,582	1,842	3	9	396	332
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
8,843	3,462	75	1,259	4,044	3
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
20,766	6,276	78	3,147	10,930	335
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
12,608	1,538	53	3,131	7,555	331
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,240)	(965)	-	(1,688)	(5,587)	-
מכשירים פיננסיים					
4,368	573	53	1,443	1,968	331
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (30.06.16: 8 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 7 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 28 מיליוני ש"ח (30.06.16: 26 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 21 מיליוני ש"ח).

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 30 ביוני 2017				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
חוזי ריבית				
26,819	5,664	8,278	10,240	2,637
שקל-מדד				
687,923	114,153	270,095	151,667	152,008
אחר				
246,229	15,017	26,025	71,840	133,347
חוזי מטבע-חוץ				
39,801	343	5,099	10,670	23,689
חוזים בגין חניות				
489	-	172	194	123
חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)				
1,001,261	135,177	309,669	244,611	311,804
סך-הכל				

ליום 30 ביוני 2016				
בלתי מבוקר				
922,157	117,162	251,350	275,591	278,054
סך-הכל				

ליום 31 בדצמבר 2016				
מבוקר				
868,058	126,704	275,401	226,156	239,797
סך-הכל				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים כמפורט בביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה:	מזה: מזה:	סך-הכל	
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	
44	626	1,254	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(87)	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
44	626	1,167	מחיצוניים
-	(506)	(412)	בינמגזרי
44	120	755	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
-	-	1	הכנסות מימון שלא מריבית
159	15	433	עמלות והכנסות אחרות
159	15	434	סך הכנסות שאינן מריבית
203	135	1,189	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
16	-	140	הוצאות תפעוליות ואחרות:
128	55	1,067	לחיצוניים
-	-	(24)	בינמגזרי
128	55	1,043	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
59	80	6	רווח (הפסד) לפני מסים
15	32	(11)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
44	48	17	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
44	48	17	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
44	48	17	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
3,013	207	2,806	-	202	14	432	206	686	12
(780)	(87)	(693)	-	(362)	(111)	(47)	(13)	(21)	(52)
2,233	120	2,113	-	(160)	(97)	385	193	665	(40)
-	(4)	4	-	516	118	(135)	(42)	(110)	69
2,233	116	2,117	-	356	21	250	151	555	29
136	21	115	7	90	5	6	4	2	-
1,317	90	1,227	197	8	46	158	76	269	40
1,453	111	1,342	204	98	51	164	80	271	40
3,686	227	3,459	204	454	72	414	231	826	69
167	5	162	-	-	-	12	(131)	141	-
2,185	168	2,017	158	137	43	92	72	384	64
-	5	(5)	2	(54)	9	9	6	38	9
2,185	173	2,012	160	83	52	101	78	422	73
1,334	49	1,285	44	371	20	301	284	263	(4)
524	24	500	19	151	8	118	115	101	(1)
810	25	785	25	220	12	183	169	162	(3)
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
814	25	789	25	224	12	183	169	162	(3)
(2)	-	(2)	-	(2)	-	-	-	-	-
812	25	787	25	222	12	183	169	162	(3)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

פעילות ישראל			סך-הכל	
משקי בית				
מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: הלוואות לדיור			
10,118	65,177		112,375	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-		-	מזה: השקעות בחברות כלולות
9,662	65,941		113,177	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברטו
9,263	62,888		111,580	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
19	-		737	יתרת חובות פגומים
-	546		642	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
-	2		123,884	יתרה ממוצעת של התחייבויות
-	-		123,879	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
-	-		124,054	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
10,817	37,369		89,370	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
10,791	36,941		88,689	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
-	-		71,226	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:				
44	120		693	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-		65	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-		(3)	אחר
44	120		755	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
448,914	36,751	412,163	5,385	162,601	2,129	42,665	25,667	59,542	1,799
158	-	158	-	158	-	-	-	-	-
271,949	16,605	255,344	5,229	-	1,761	44,720	26,722	61,932	1,803
276,836	16,062	260,774	5,281	-	1,906	48,496	27,391	64,247	1,873
3,121	104	3,017	-	-	-	984	312	983	1
973	-	973	-	-	-	-	-	331	-
413,663	25,620	388,043	18	57,308	54,471	44,333	19,158	57,370	31,501
338,354	24,099	314,255	-	-	52,885	37,154	18,206	50,631	31,500
340,768	22,124	318,644	-	-	56,486	38,682	20,148	48,403	30,871
318,995	21,514	297,481	4,579	24,248	5,888	58,619	38,225	73,744	2,808
319,225	21,153	298,072	4,349	21,983	6,361	59,614	38,845	75,486	2,745
981,484	23,800	957,684	2,516	59,535	653,499	85,780	16,456	23,383	45,289
2,790	121	2,669	-	1,056	8	235	142	530	5
(342)	(36)	(306)	-	(456)	10	14	10	27	24
(215)	31	(246)	-	(244)	3	1	(1)	(2)	-
2,233	116	2,117	-	356	21	250	151	555	29

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
1,120	499	41	הכנסות ריבית מחיצוניים
(82)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
1,038	499	41	מחיצוניים
(312)	(406)	-	בינמגזרי
726	93	41	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
1	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
445	15	141	עמלות והכנסות אחרות
446	15	141	סך הכנסות שאינן מריבית
1,172	108	182	סך הכנסות
102	-	13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,033	71	120	לחיצוניים
1	-	-	בינמגזרי
1,034	71	120	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
36	37	49	רווח (הפסד) לפני מסים
13	14	17	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
23	23	32	רווח לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כוללות
23	23	32	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
22	23	31	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
2,802	230	2,572	-	171	13	467	205	584	12
(680)	(90)	(590)	-	(346)	(94)	(22)	(9)	(9)	(28)
2,122	140	1,982	-	(175)	(81)	445	196	575	(16)
-	6	(6)	-	473	101	(177)	(47)	(85)	41
2,122	146	1,976	-	298	20	268	149	490	25
464	33	431	5	294	6	117	5	2	1
1,319	86	1,233	209	14	42	162	91	238	32
1,783	119	1,664	214	308	48	279	96	240	33
3,905	265	3,640	214	606	68	547	245	730	58
(128)	12	(140)	-	3	-	(206)	(86)	46	1
2,242	203	2,039	204	135	39	106	90	374	58
-	1	(1)	(21)	(42)	11	4	(3)	36	13
2,242	204	2,038	183	93	50	110	87	410	71
1,791	49	1,742	31	510	18	643	244	274	(14)
671	17	654	14	194	8	242	89	101	(7)
1,120	32	1,088	17	316	10	401	155	173	(7)
2	-	2	(2)	4	-	-	-	-	-
1,122	32	1,090	15	320	10	401	155	173	(7)
(5)	(3)	(2)	-	(1)	-	-	-	-	-
1,117	29	1,088	15	319	10	401	155	173	(7)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	
106,665	59,278	10,469	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
106,941	59,645	9,871	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
109,098	61,136	9,203	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
687	-	2	יתרת חובות פגומים
676	591	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
123,213	14	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
123,202	6	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
123,851	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
88,587	35,576	11,712	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
89,390	35,944	11,784	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
73,932	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:			
664	93	41	מרווח מפעילות מתן אשראי
59	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	-	-	אחר
726	93	41	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
440,713	48,666	392,047	5,016	134,768	2,064	53,020	27,344	60,441	2,729
149	-	149	-	149	-	-	-	-	-
280,877	21,233	259,644	5,014	-	1,687	54,401	27,739	61,118	2,744
282,445	21,672	260,773	4,966	-	1,387	54,335	28,437	59,489	3,061
4,707	101	4,606	-	-	-	2,682	554	681	2
825	12	813	-	-	-	-	-	137	-
407,109	36,128	370,981	74	63,668	44,446	41,532	19,386	45,658	33,004
325,668	35,655	290,013	-	-	41,675	33,782	17,439	40,920	32,995
327,500	36,402	291,098	-	-	40,483	34,456	17,791	41,324	33,193
341,451	27,465	313,986	5,034	30,173	4,700	78,472	39,051	64,421	3,548
339,679	26,951	312,728	5,160	30,698	3,974	76,192	39,062	64,546	3,706
931,116	13,650	917,466	2,182	62,415	667,576	34,614	12,575	16,565	47,607
2,617	120	2,497	-	950	4	255	143	476	5
(280)	-	(280)	-	(403)	14	9	7	14	20
(215)	26	(241)	-	(249)	2	4	(1)	-	-
2,122	146	1,976	-	298	20	268	149	490	25

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
2,192	928	88	הכנסות ריבית מחיצוניים
(177)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
2,015	928	88	מחיצוניים
(501)	(702)	-	בינמגזרי
1,514	226	88	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
3	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
867	31	310	עמלות והכנסות אחרות
870	31	310	סך הכנסות שאינן מריבית
2,384	257	398	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
253	(5)	31	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,175	113	264	לחיצוניים
(62)	-	-	בינמגזרי
2,113	113	264	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
			רווח (הפסד) לפני מסים
18	149	103	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
(8)	60	27	רווח (הפסד) לאחר מסים
26	89	76	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
-	-	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
26	89	76	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
25	89	75	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתייחו ביום 30 ביוני 2017

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
5,531	416	5,115	-	346	25	830	392	1,311	19
(1,225)	(176)	(1,049)	-	(465)	(199)	(76)	(18)	(33)	(81)
4,306	240	4,066	-	(119)	(174)	754	374	1,278	(62)
-	6	(6)	-	639	215	(254)	(69)	(156)	120
4,306	246	4,060	-	520	41	500	305	1,122	58
318	37	281	1	238	10	17	8	4	-
2,664	149	2,515	409	36	83	333	168	534	85
2,982	186	2,796	410	274	93	350	176	538	85
7,288	432	6,856	410	794	134	850	481	1,660	143
274	3	271	-	-	(4)	(69)	(176)	267	-
4,402	364	4,038	310	248	84	188	156	755	122
-	4	(4)	7	(108)	20	19	9	87	24
4,402	368	4,034	317	140	104	207	165	842	146
2,612	61	2,551	93	654	34	712	492	551	(3)
1,046	28	1,018	39	280	13	283	198	214	(1)
1,566	33	1,533	54	374	21	429	294	337	(2)
8	-	8	-	8	-	-	-	-	-
1,574	33	1,541	54	382	21	429	294	337	(2)
5	-	5	-	6	-	-	-	-	-
1,579	33	1,546	54	388	21	429	294	337	(2)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
109,672	63,241	9,049	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
109,899	63,620	8,659	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
111,580	62,888	9,263	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
737	-	19	יתרת חובות פגומים
642	546	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
124,233	4	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
124,225	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
124,054	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
89,747	37,637	10,897	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
88,689	36,941	10,791	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
71,410	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
1,387	226	88	מרווח מפעילות מתן אשראי
127	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
1,514	226	88	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתייחו ביום 30 ביוני 2017

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
447,823	42,225	405,598	5,364	153,089	2,292	46,051	26,405	60,982	1,743
156	-	156	-	156	-	-	-	-	-
271,977	17,193	254,784	5,218	-	1,902	47,054	26,922	62,051	1,738
276,836	16,062	260,774	5,281	-	1,906	48,496	27,391	64,247	1,873
3,121	104	3,017	-	-	-	984	312	983	1
973	-	973	-	-	-	-	-	331	-
413,017	29,455	383,562	19	55,899	52,366	45,191	20,428	53,368	32,058
338,092	26,693	311,399	-	-	50,825	37,709	18,962	47,623	32,055
340,768	22,124	318,644	-	-	56,486	38,682	20,148	48,403	30,871
318,768	22,080	296,688	4,585	26,938	5,407	57,677	37,699	71,765	2,870
319,225	21,153	298,072	4,349	21,983	6,361	59,614	38,845	75,486	2,745
975,831	26,168	949,663	2,482	58,282	648,201	86,172	16,149	21,401	45,566
5,103	267	4,836	-	1,590	14	474	287	1,074	10
(584)	(71)	(513)	-	(801)	22	25	18	48	48
(213)	50	(263)	-	(269)	5	1	-	-	-
4,306	246	4,060	-	520	41	500	305	1,122	58

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדויר	מזה: כרטיסי אשראי	
1,779	556	76	הכנסות ריבית מחיצוניים
(130)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
1,649	556	76	מחיצוניים
(223)	(378)	-	בינמגזרי
1,426	178	76	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
4	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
863	32	281	עמלות והכנסות אחרות
867	32	281	סך הכנסות שאינן מריבית
2,293	210	357	סך הכנסות
187	-	21	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,084	144	236	לחיצוניים
(32)	-	-	בינמגזרי
2,052	144	236	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
54	66	100	רווח (הפסד) לפני מסים
14	27	34	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
40	39	66	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
40	39	66	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(2)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
38	39	64	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
4,970	425	4,545	-	417	23	835	375	1,098	18
(917)	(149)	(768)	-	(417)	(117)	(37)	(14)	(13)	(40)
4,053	276	3,777	-	-	(94)	798	361	1,085	(22)
-	11	(11)	-	446	129	(261)	(61)	(115)	74
4,053	287	3,766	-	446	35	537	300	970	52
742	83	659	-	482	12	144	10	6	1
2,655	162	2,493	415	39	88	333	202	470	83
3,397	245	3,152	415	521	100	477	212	476	84
7,450	532	6,918	415	967	135	1,014	512	1,446	136
(82)	14	(96)	-	7	-	(309)	(107)	126	-
4,444	416	4,028	408	240	77	192	174	738	115
-	6	(6)	(25)	(90)	23	20	(4)	75	27
4,444	422	4,022	383	150	100	212	170	813	142
3,088	96	2,992	32	810	35	1,111	449	507	(6)
1,302	40	1,262	41	347	15	458	184	206	(3)
1,786	56	1,730	(9)	463	20	653	265	301	(3)
7	-	7	-	7	-	-	-	-	-
1,793	56	1,737	(9)	470	20	653	265	301	(3)
(2)	(2)	-	-	2	-	-	-	-	-
1,791	54	1,737	(9)	472	20	653	265	301	(3)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	
106,289	59,661	9,960	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
106,723	60,038	9,532	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
109,098	61,136	9,203	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
687	-	2	יתרת חובות פגומים
676	591	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
121,095	7	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
121,079	3	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
123,851	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
87,837	35,203	11,662	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
89,390	35,944	11,784	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
74,497	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:			
1,301	178	76	מרווח מפעילות מתן אשראי
118	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
7	-	-	אחר
1,426	178	76	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
436,537	52,757	383,780	5,135	127,935	2,133	54,116	27,458	58,248	2,466
147	-	147	-	147	-	-	-	-	-
281,022	22,031	258,991	5,091	-	1,761	55,909	27,920	59,091	2,496
282,445	21,672	260,773	4,966	-	1,387	54,335	28,437	59,489	3,061
4,707	101	4,606	-	-	-	2,682	554	681	2
825	12	813	-	-	-	-	-	137	-
403,202	37,498	365,704	42	62,685	43,390	42,204	19,414	44,495	32,379
322,040	35,349	286,691	-	-	41,529	34,429	17,489	39,794	32,371
327,500	36,402	291,098	-	-	40,483	34,456	17,791	41,324	33,193
343,224	28,227	314,997	4,907	29,210	5,438	80,406	39,258	64,415	3,526
339,679	26,951	312,728	5,160	30,698	3,974	76,192	39,062	64,546	3,706
979,206	35,167	944,039	2,057	62,545	662,606	66,707	12,176	16,324	47,127
4,626	225	4,401	-	1,346	9	516	278	940	11
(432)	(2)	(430)	-	(677)	22	17	20	29	41
(141)	64	(205)	-	(223)	4	4	2	1	-
4,053	287	3,766	-	446	35	537	300	970	52

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
3,812	1,307	152	הכנסות ריבית מחיצוניים
(268)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
3,544	1,307	152	מחיצוניים
(625)	(924)	-	בינמגזרי
2,919	383	152	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
7	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
1,752	63	597	עמלות והכנסות אחרות
1,759	63	597	סך הכנסות שאינן מריבית
4,678	446	749	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
418	2	54	הוצאות תפעוליות ואחרות:
4,173	202	494	לחיצוניים
(92)	-	-	בינמגזרי
4,081	202	494	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
			רווח (הפסד) לפני מסים
179	242	201	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
55	100	64	רווח (הפסד) לאחר מסים
124	142	137	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
-	-	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
124	142	137	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	-	(4)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
120	142	133	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
10,200	833	9,367	-	799	46	1,652	766	2,252	40
(2,007)	(300)	(1,707)	-	(959)	(246)	(87)	(24)	(26)	(97)
8,193	533	7,660	-	(160)	(200)	1,565	742	2,226	(57)
-	23	(23)	-	1,058	271	(511)	(126)	(251)	161
8,193	556	7,637	-	898	71	1,054	616	1,975	104
1,152	119	1,033	2	805	22	167	18	10	2
5,376	324	5,052	830	106	180	665	382	968	169
6,528	443	6,085	832	911	202	832	400	978	171
14,721	999	13,722	832	1,809	273	1,886	1,016	2,953	275
269	113	156	-	4	(4)	(416)	(92)	247	(1)
9,490	1,264	8,226	1,011	488	153	361	341	1,468	231
-	(2)	2	(41)	(161)	45	61	(6)	145	51
9,490	1,262	8,228	970	327	198	422	335	1,613	282
4,962	(376)	5,338	(138)	1,478	79	1,880	773	1,093	(6)
2,358	28	2,330	72	647	32	771	316	440	(3)
2,604	(404)	3,008	(210)	831	47	1,109	457	653	(3)
12	-	12	-	12	-	-	-	-	-
2,616	(404)	3,020	(210)	843	47	1,109	457	653	(3)
12	(1)	13	-	17	-	-	-	-	-
2,628	(405)	3,033	(210)	860	47	1,109	457	653	(3)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
106,918	59,980	8,647	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
107,293	60,376	8,285	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
108,018	61,032	8,812	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
714	-	15	יתרת חובות פגומים
689	593	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
122,317	5	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
122,303	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
125,853	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
89,374	36,217	11,517	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
90,438	37,786	10,835	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
75,050	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,670	383	152	מרווח מפעילות מתן אשראי
236	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
13	-	-	אחר
2,919	383	152	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
441,216	52,120	389,096	5,275	131,077	2,643	54,728	27,363	59,059	2,033
149	-	149	-	149	-	-	-	-	-
279,573	21,138	258,435	5,146	-	2,235	56,354	27,008	58,291	2,108
276,084	18,728	257,356	5,091	-	2,137	48,888	28,376	63,015	1,831
3,975	129	3,846	-	-	-	1,723	476	932	1
884	-	884	-	-	-	4	1	190	-
407,302	38,434	368,868	260	59,897	45,227	43,502	19,891	45,945	31,829
326,287	34,064	292,223	-	-	43,370	35,629	17,924	41,175	31,822
338,502	30,975	307,527	-	-	46,567	38,049	18,927	46,149	31,982
334,715	26,547	308,168	4,922	29,010	5,241	72,608	38,464	65,107	3,442
318,379	23,688	294,691	4,758	28,946	5,005	57,943	37,446	67,192	2,963
984,847	31,675	953,172	2,198	61,213	663,651	73,369	14,122	16,666	46,903
9,520	596	8,924	-	2,692	25	1,009	585	1,921	22
(941)	(130)	(811)	-	(1,287)	37	39	30	52	82
(386)	90	(476)	-	(507)	9	6	1	2	-
8,193	556	7,637	-	898	71	1,054	616	1,975	104

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ראה [ביאור 29 א](#) בדוחות הכספיים לשנת 2016.

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
הכנסות ריבית, נטו:										
2,233	5	(284)	72	120	493	271	711	359	486	מחיצוניים
-	1	603	(4)	(4)	(158)	(42)	(574)	(11)	189	בינמגזרי
136	27	72	(3)	21	15	1	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,369	33	391	65	137	350	230	137	348	678	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,317	(27)	25	489	94	125	97	15	130	369	עמלות והכנסות אחרות
3,686	6	416	554	231	475	327	152	478	1,047	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
167	-	-	29	5	(145)	21	-	115	142	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,185	67	152	318	168	177	138	53	235	877	מחיצוניים
-	(70)	(44)	67	9	5	4	-	17	12	בינמגזרי
רווח לפני מסים										
1,334	9	308	140	49	438	164	99	111	16	הפרשה למסים על הרווח
524	5	125	35	24	177	66	40	45	7	רווח לאחר מסים
810	4	183	105	25	261	98	59	66	9	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
814	4	187	105	25	261	98	59	66	9	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	(1)	1	(2)	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
812	3	188	103	25	261	98	59	66	9	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
272,949	-	1,649	19,417	13,111	65,628	33,299	71,070	27,649	41,126	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
340,768	-	50,487	-	22,124	37,152	23,137	-	35,645	172,223	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
2,122	2	(212)	59	140	603	182	533	330	485	מחיצוניים
-	1	495	(1)	6	(230)	23	(432)	(8)	146	בינמגזרי
464	12	293	(2)	33	120	2	-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,586	15	576	56	179	493	207	101	322	637	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,319	(22)	32	461	93	129	95	15	132	384	עמלות והכנסות אחרות
3,905	(7)	608	517	272	622	302	116	454	1,021	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
(128)	-	(1)	18	12	(307)	5	1	56	88	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,242	99	154	319	203	144	126	51	224	922	מחיצוניים
-	(71)	(67)	77	8	17	2	-	25	9	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים										
1,791	(35)	522	103	49	768	169	64	149	2	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
671	(5)	201	31	17	287	61	23	56	-	רווח (הפסד) לאחר מסים
1,120	(30)	321	72	32	481	108	41	93	2	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
1,122	(28)	321	72	32	481	108	41	93	2	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5)	-	(1)	(1)	(3)	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,117	(28)	320	71	29	481	108	41	93	2	המיוחס לבעלי מניות הבנק
278,271	-	957	18,026	17,976	74,546	32,076	68,149	26,744	39,797	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
327,500	-	32,012	-	36,402	34,756	21,402	-	34,020	168,908	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיר	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
4,306	7	(388)	140	240	1,067	518	1,041	703	978	מחיצוניים
-	1	890	(6)	6	(384)	(68)	(786)	(15)	362	בינמגזרי
318	36	204	(6)	37	38	3	-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,624	44	706	128	283	721	453	255	688	1,346	סך-הכל רווח מימוני, נטו
2,664	(33)	66	955	159	269	205	31	264	748	עמלות והכנסות אחרות
7,288	11	772	1,083	442	990	658	286	952	2,094	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
274	-	-	53	3	(271)	25	(5)	215	254	הוצאות תפעוליות ואחרות:
4,402	95	298	652	364	349	271	111	471	1,791	מחיצוניים
-	(165)	(65)	134	14	11	8	-	43	20	בינמגזרי
רווח לפני מסים										
2,612	81	539	244	61	901	354	180	223	29	הפרשה למסים על הרווח
1,046	34	238	63	28	365	143	73	90	12	רווח לאחר מסים
1,566	47	301	181	33	536	211	107	133	17	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
1,574	47	309	181	33	536	211	107	133	17	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5	(1)	9	(3)	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,579	46	318	178	33	536	211	107	133	17	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
272,949	-	1,649	19,417	13,111	65,628	33,299	71,070	27,649	41,126	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
340,768	-	50,487	-	22,124	37,152	23,137	-	35,645	172,223	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016*										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
4,053	4	(70)	113	276	1,090	387	593	653	1,007	מחיצוניים
-	1	489	(2)	11	(350)	22	(400)	(17)	246	בינמגזרי
742	11	477	(3)	83	154	5	-	-	15	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,795	16	896	108	370	894	414	193	636	1,268	סך-הכל רווח מימוני, נטו
2,655	(45)	74	901	173	302	191	32	263	764	עמלות והכנסות אחרות
7,450	(29)	970	1,009	543	1,196	605	225	899	2,032	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
(82)	-	(2)	33	14	(459)	18	-	141	173	הוצאות תפעוליות ואחרות:
4,444	180	320	617	416	283	247	104	451	1,826	מחיצוניים
-	(164)	(106)	148	17	32	3	-	51	19	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים										
3,088	(45)	758	211	96	1,340	337	121	256	14	הפרשה למסים על הרווח
1,302	15	325	68	40	553	139	50	106	6	רווח (הפסד) לאחר מסים
1,786	(60)	433	143	56	787	198	71	150	8	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
7	4	3	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
1,793	(56)	436	143	56	787	198	71	150	8	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	2	(2)	(2)	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,791	(56)	438	141	54	787	198	71	150	8	המיוחס לבעלי מניות הבנק
278,271	-	957	18,026	17,976	74,546	32,076	68,149	26,744	39,797	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
327,500	-	32,012	-	36,402	34,756	21,402	-	34,020	168,908	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
8,193	8	(365)	241	533	1,980	965	1,452	1,344	2,035	מחיצוניים
-	1	1,213	(6)	23	(532)	(133)	(1,032)	(39)	505	בינמגזרי
1,152	33	791	(11)	107	199	9	-	-	24	הכנסות מימון שאינן מריבית
9,345	42	1,639	224	663	1,647	841	420	1,305	2,564	סך-הכל רווח מימוני, נטו
5,376	(99)	173	1,864	349	578	386	64	535	1,526	עמלות והכנסות אחרות
14,721	(57)	1,812	2,088	1,012	2,225	1,227	484	1,840	4,090	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
269	-	(5)	90	113	(781)	124	-	350	378	הוצאות תפעוליות ואחרות:
9,490	510	614	1,288	1,264	628	468	207	896	3,615	מחיצוניים
-	(393)	(136)	302	23	37	31	-	104	32	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים										
4,962	(174)	1,339	408	(388)	2,341	604	277	490	65	הפרשה לחמים על הרווח
2,358	57	592	129	23	965	249	114	202	27	רווח (הפסד) לאחר מסים
2,604	(231)	747	279	(411)	1,376	355	163	288	38	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
12	5	7	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
2,616	(226)	754	279	(411)	1,376	355	163	288	38	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	(1)	18	(4)	(1)	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,628	(227)	772	275	(412)	1,376	355	163	288	38	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
271,957	-	1,305	18,593	15,272	68,008	32,173	68,822	27,333	40,451	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
338,502	-	38,271	-	30,979	38,968	23,010	-	35,870	171,404	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
בנקים וממשלות סך-הכל		אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,650	7	4,643	955	341	3,347	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017
167	-	167	167	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(492)	-	(492)	(207)	(2)	(283)	מחיקות חשבונאיות
241	-	241	77	1	163	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(251)	-	(251)	(130)	(1)	(120)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,566	7	4,559	992	340	3,227	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾
9	-	9	3	-	6	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
672	-	672	63	-	609	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
בנקים וממשלות סך-הכל		אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,035	7	5,028	874	387	3,767	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2016
(128)	-	(128)	136	(4)	(260)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(363)	-	(363)	(198)	-	(165)	מחיקות חשבונאיות
263	-	263	79	-	184	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(100)	-	(100)	(119)	-	19	מחיקות חשבונאיות נטו
4,807	7	4,800	891	383	3,526	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾
*(33)	-	*(33)	*-	-	*(33)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
626	-	626	58	-	568	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,811	7	4,804	939	366	3,499	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
274	-	274	303	(5)	(24)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,049)	-	(1,049)	(410)	(22)	(617)	מחיקות חשבונאיות
530	-	530	160	1	369	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(519)	-	(519)	(250)	(21)	(248)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,566	7	4,559	992	340	3,227	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(5)	-	(5)	12	-	(17)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
672	-	672	63	-	609	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,086	3	5,083	844	392	3,847	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(82)	4	(86)	241	(9)	(318)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(673)	-	(673)	(354)	-	(319)	מחיקות חשבונאיות
476	-	476	160	-	316	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(197)	-	(197)	(194)	-	(3)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,807	7	4,800	891	383	3,526	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
*(43)	-	*(43)	*5	-	(48)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
626	-	626	58	-	568	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

30 ביוני 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה של חובות*
148,155	22,238	125,917	1,859	-	124,058	שנבדקו על בסיס פרטני
150,919	-	150,919	53,744	63,674	33,501	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
299,074	22,238	276,836	55,603	63,674	157,559	סך-הכל חובות*
71,245	-	71,245	-	63,457	7,788	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
2,299	7	2,292	157	-	2,135	שנבדקו על בסיס פרטני
1,595	-	1,595	772	340	483	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
3,894	7	3,887	929	340	2,618	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
392	-	392	-	340	52	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה של חובות*
167,059	25,838	141,221	3,033	-	138,188	שנבדקו על בסיס פרטני
141,224	-	141,224	52,275	62,191	26,758	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
308,283	25,838	282,445	55,308	62,191	164,946	סך-הכל חובות*
68,332	-	68,332	-	61,921	6,411	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
2,711	7	2,704	115	-	2,589	שנבדקו על בסיס פרטני
1,470	-	1,470	718	383	369	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
4,181	7	4,174	833	383	2,958	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
453	-	453	-	383	70	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המע"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,788 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.16: 6,411 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-249 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 239 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 23 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

31 בדצמבר 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות*						
161,201	29,883	131,318	2,140	-	129,178	שנבדקו על בסיס פרטני
144,766	-	144,766	52,410	61,742	30,614	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
305,967	29,883	276,084	54,550	61,742	159,792	סך-הכל חובות*
69,009	-	69,009	-	61,497	7,512	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,553	7	2,546	153	-	2,393	שנבדקו על בסיס פרטני
1,581	-	1,581	735	366	480	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
4,134	7	4,127	888	366	2,873	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
432	-	432	-	366	66	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,788 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.16: 6,411 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-249 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 239 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 23 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2017					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	לא בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
79	30	20,091	386	332	19,373
14	8	19,059	330	147	18,582
1	-	13,878	51	212	13,615
194	291	85,870	1,498	2,554	81,818
288	329	138,898	2,265	3,245	133,388
797	546	63,172	-	568	62,604
237	84	54,930	737	314	53,879
1,322	959	257,000	3,002	4,127	249,871
-	-	40	-	-	40
-	-	902	-	-	902
1,322	959	257,942	3,002	4,127	250,813
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
1	-	5,138	16	21	5,101
2	2	13,523	73	127	13,323
3	2	18,661	89	148	18,424
21	12	1,175	30	14	1,131
24	14	19,836	119	162	19,555
-	-	19,952	-	-	19,952
-	-	1,344	-	-	1,344
24	14	41,132	119	162	40,851
1,346	973	276,836	3,121	4,289	269,426
-	-	19,992	-	-	19,992
-	-	2,246	-	-	2,246
1,346	973	299,074	3,121	4,289	291,664

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, גירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לענין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.ג.ג.](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-52 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 108 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 105 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כוכל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-40 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 104 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 39 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2016					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
53	37	20,398	353	290	19,755
12	11	19,800	425	95	19,280
19	-	12,763	307	4	12,452
172	101	89,011	2,746	2,122	84,143
256	149	141,972	3,831	2,511	135,630
366	591	61,636	-	591	61,045
193	73	53,547	683	312	52,552
815	813	257,155	4,514	3,414	249,227
-	-	124	-	-	124
-	-	989	-	-	989
815	813	258,268	4,514	3,414	250,340
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
46	-	6,666	53	25	6,588
15	-	16,308	107	225	15,976
61	-	22,974	160	250	22,564
12	12	2,316	33	18	2,265
73	12	25,290	193	268	24,829
-	-	22,962	-	-	22,962
-	-	1,763	-	-	1,763
73	12	50,015	193	268	49,554
888	825	282,445	4,707	3,682	274,056
-	-	23,086	-	-	23,086
-	-	2,752	-	-	2,752
888	825	308,283	4,707	3,682	299,894

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתיים ראה [ביאור 13 ב.ב.2.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיר בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-52 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 108 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 105 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כונל יתרת הלוואות לדיר שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-40 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 104 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 39 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2016					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
36	42	18,577	376	322	17,879
20	7	20,254	366	143	19,745
2	1	13,901	178	214	13,509
186	129	86,976	2,108	1,796	83,072
244	179	139,708	3,028	2,475	134,205
729	593	61,205	-	598	60,607
217	81	53,459	714	326	52,419
1,190	853	254,372	3,742	3,399	247,231
-	-	125	-	-	125
-	-	948	-	-	948
1,190	853	255,445	3,742	3,399	248,304
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
16	16	5,981	53	45	5,883
71	-	14,103	148	193	13,762
87	16	20,084	201	238	19,645
26	15	1,628	32	26	1,570
113	31	21,712	233	264	21,215
-	-	27,194	-	-	27,194
-	-	1,616	-	-	1,616
113	31	50,522	233	264	50,025
1,303	884	276,084	3,975	3,663	268,446
-	-	27,319	-	-	27,319
-	-	2,564	-	-	2,564
1,303	884	305,967	3,975	3,663	298,329

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, גירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" רבות חובות לא בעייתיים.
(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.ג.2](#), להלן.
(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיוור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-52 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 108 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 105 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כוכל יתרת הלוואות לדיוור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-40 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 104 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 39 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות האשראי – מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ויתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות הויתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה. ויתורים ניתנים רק במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את ההלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו. במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה שוקל להעניק החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי. ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'. הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות** (המשך)**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2017					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
					בינוי ונדל"ן – בינוי
3,346	386	144	94	242	
					בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
1,643	330	61	12	269	
					שירותים פיננסיים
628	51	35	1	16	
					מסחרי – אחר
5,113	1,498	415	339	1,083	
					סך-הכל מסחרי
10,730	2,265	655	446	1,610	
					אנשים פרטיים – אחר
1,414	737	304	119	433	
12,144	3,002	959	565	2,043	סך-הכל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
					בינוי ונדל"ן
128	16	4	2	12	
					מסחרי אחר
378	73	18	7	55	
					סך-הכל מסחרי
506	89	22	9	67	
					אנשים פרטיים
32	30	-	29	30	
					סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל
538	119	22	38	97	
12,682	3,121	981	603	2,140	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
					נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,973	561	510	1,412	
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
-	1,524	687	189	837	

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2016					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
3,523	353	115	66	238	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,821	425	112	16	313	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,157	307	260	1	47	שירותים פיננסיים
6,121	2,746	653	774	2,093	מסחרי - אחר
12,622	3,831	1,140	857	2,691	סך-הכל מסחרי
1,279	683	313	74	370	אנשים פרטיים - אחר
13,901	4,514	1,453	931	3,061	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
272	53	37	4	16	בינוי ונדל"ן
310	107	24	22	83	מסחרי אחר
582	160	61	26	99	סך-הכל מסחרי
35	33	1	32	32	אנשים פרטיים
617	193	62	58	131	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
14,518	4,707	1,515	989	3,192	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	3,289	928	880	2,361	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	2,082	974	216	1,108	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2016					
ייתר קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
3,405	376	100	100	276	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,698	366	60	15	306	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
853	178	89	-	89	שירותים פיננסיים
5,727	2,108	641	565	1,467	מסחרי - אחר
11,683	3,028	890	680	2,138	סך-הכל מסחרי
1,335	714	329	115	385	אנשים פרטיים - אחר
13,018	3,742	1,219	795	2,523	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
170	53	33	2	20	בינוי ונדל"ן
414	148	19	67	129	מסחרי אחר
584	201	52	69	149	סך-הכל מסחרי
35	32	1	30	31	אנשים פרטיים
619	233	53	99	180	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
13,637	3,975	1,272	894	2,703	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,641	677	748	1,964	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,948	934	236	1,014	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות* (המשך)**
2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
1	2	373	1	1	380
בינוי ונדל"ן – בינוי					
2	4	354	2	3	342
בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן					
1	1	103	-	-	76
שירותים פיננסיים					
5	8	1,798	2	4	1,648
מסחרי – אחר					
9	15	2,628	5	8	2,446
סך-הכל מסחרי					
9	24	727	5	13	732
אנשים פרטיים – אחר					
18	39	3,355	10	21	3,178
סך-הכל ציבור – פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
-	-	31	-	-	24
בינוי ונדל"ן					
-	-	100	-	-	86
מסחרי – אחר					
-	-	131	-	-	110
סך-הכל מסחרי					
-	-	31	-	-	31
אנשים פרטיים					
-	-	162	-	-	141
סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל					
18	39	3,517	10	21	3,319
סך-הכל ציבור					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 ** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח. בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 *** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 66 מיליוני ש"ח ו-142 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו (1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 66 מיליוני ש"ח ו-142 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בהתאמה (30.06.16: 98 מיליוני ש"ח ו-200 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
פעילות לזוים בישראל					
ציבור – מסחרי					
4	4	381	4	4	366
3	4	441	2	3	433
1	2	364	-	1	336
8	11	2,967	5	6	2,857
16	21	4,153	11	14	3,992
9	20	676	6	11	679
25	41	4,829	17	25	4,671
פעילות לזוים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
-	-	99	-	-	75
-	-	119	-	-	114
-	-	218	-	-	189
-	-	32	-	-	32
-	-	250	-	-	221
25	41	5,079	17	25	4,892

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

*** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 66 מיליוני ש"ח ו-142 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בהתאמה (30.06.16: 98 מיליוני ש"ח ו-200 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 ביוני 2017					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
69	23	-	-	46	בינוי ונדל"ן - בינוי
208	75	-	-	133	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
15	2	-	-	13	שירותים פיננסיים
586	89	-	-	497	מסחרי - אחר
878	189	-	-	689	סך-הכל מסחרי
628	330	-	-	298	אנשים פרטיים - אחר
1,506	519	-	-	987	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
17	-	15	-	2	מסחרי אחר
1	1	-	-	-	אנשים פרטיים
18	1	15	-	2	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,524	520	15	-	989	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 ביוני 2017 בסך של כ-22 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 36 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 32 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

30 ביוני 2016					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
136	14	-	-	122	בינוי ונדל"ן - בינוי
259	3	-	-	256	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
29	4	-	-	25	שירותים פיננסיים
1,042	139	-	-	903	מסחרי - אחר
1,466	160	-	-	1,306	סך-הכלל מסחרי
592	283	-	-	309	אנשים פרטיים - אחר
2,058	443	-	-	1,615	סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
22	-	15	-	7	מסחרי אחר
2	1	-	-	1	אנשים פרטיים
24	1	15	-	8	סך-הכלל ציבור - פעילות בחו"ל
2,082	444	15	-	1,623	סך-הכלל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
(1) צובר הכנסות ריבית.
(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2016					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
112	24	-	-	88	בינוי ונדל"ן - בינוי
237	46	-	-	191	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
25	2	-	-	23	שירותים פיננסיים
938	91	-	-	847	מסחרי - אחר
1,312	163	-	-	1,149	סך-הכלל מסחרי
614	305	-	-	309	אנשים פרטיים - אחר
1,926	468	-	-	1,458	סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
21	-	16	-	5	מסחרי אחר
1	-	-	-	1	אנשים פרטיים
22	-	16	-	6	סך-הכלל ציבור - פעילות בחו"ל
1,948	468	16	-	1,464	סך-הכלל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
(1) צובר הכנסות ריבית.
(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	
פעילות לווים בישראל						
ציבור – מסחרי						
	16	18	103	9	10	60
	5	5	17	-	-	6
	1	1	9	1	1	5
	138	206	522	87	145	253
	160	230	651	97	156	324
	229	244	4,167	108	116	1,983
	389	474	4,818	205	272	2,307
						בינו ונדל"ן - בינו
						בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
						שירותים פיננסיים
						מסחרי - אחר
						סך-הכל מסחרי
						אנשים פרטיים - אחר
						סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור – מסחרי						
	-	-	1	-	-	-
	-	-	10	-	-	7
	-	-	11	-	-	7
	389	474	4,829	205	272	2,314
						מסחרי - אחר
						אנשים פרטיים
						סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
						סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
46	19	15	95	106	74
5	1	1	12	2	2
2	-	-	4	-	-
173	43	38	386	91	78
226	63	54	497	199	154
1,928	114	107	4,202	240	225
2,154	177	161	4,699	439	379
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
1	8	7	1	8	7
10	1	1	17	1	1
11	9	8	18	9	8
2,165	186	169	4,717	448	387

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
38	36	38	20	6	57	2	30
-	4	-	2	-	6	-	2
-	4	-	-	-	2	-	1
14	158	5	80	17	200	10	112
52	202	43	102	23	265	12	145
32	1,650	16	926	40	1,736	20	977
84	1,852	59	1,028	63	2,001	32	1,122

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי

בינו ונדל"ן - בינו	30	2	57	6	20	38	36
בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	-	6	-	2	-	4
שירותים פיננסיים	1	-	2	-	-	-	4
מסחרי - אחר	112	10	200	17	80	14	158
סך-הכל מסחרי	145	12	265	23	102	52	202
אנשים פרטיים - אחר	977	20	1,736	40	926	32	1,650
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	1,122	32	2,001	63	1,028	84	1,852

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי

אנשים פרטיים	2	-	3	-	1	-	3
סך-הכל ציבור	1,124	32	2,004	63	1,029	84	1,855

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים
יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החוזר וסוג הריבית

30 ביוני 2017				
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור		סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
	בלתי מבוקר			
	827	25,130	1,937	39,947
				עד 60%
	345	16,228	446	23,059
				מעל 60%
	1,582	381	29	668
	2,754	41,739	2,412	63,674
				שיעבוד ראשון: שיעור המימון
				שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך-הכל

30 ביוני 2016				
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור		סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
	בלתי מבוקר			
	702	23,602	2,291	37,624
				עד 60%
	388	16,966	710	23,876
				מעל 60%
	1,331	384	41	691
	2,421	40,952	3,042	62,191
				שיעבוד ראשון: שיעור המימון
				שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך-הכל

31 בדצמבר 2016				
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור		סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
	מבוקר			
	703	23,939	2,044	38,083
				עד 60%
	277	16,273	504	22,981
				מעל 60%
	1,129	391	38	678
	2,109	40,603	2,586	61,742
				שיעבוד ראשון: שיעור המימון
				שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV - מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-100 בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- ביאור 13.ב.3 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת הלוואות ראה [ביאור 10.א.4](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני		31 בדצמבר		30 ביוני	
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה				יתרות החוזים*			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
5	7	5	7	861	1,044	1,019	1,044
(א) אשראי תעודות							
52	54	43	54	6,009	5,741	6,213	5,741
(ב) ערבויות להבטחת אשראי							
79	69	75	69	22,854	23,888	21,352	23,888
(ג) ערבויות לרוכשי דירות							
206	215	174	215	23,588	22,351	23,650	22,351
(ד) ערבויות והתחייבויות אחרות**							
43	51	56	51	24,628	26,674	32,941	26,674
(ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק							
-	-	-	-	10,759	10,205	11,332	10,205
(ו) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים							
111	115	93	115	35,540	36,186	33,048	36,186
(ז) מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונית לפי דרישה, שלא נוצלו							
97	85	94	85	25,734	25,342	27,983	25,342
(ח) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***							
84	76	86	76	19,570	19,750	20,144	19,750
(ט) התחייבויות להוצאת ערבויות							

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 297 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.16: 451 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 289 מיליוני ש"ח).
 *** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקן 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
נכסים						
81,959	-	3,050	413	16,867	-	61,629
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
70,499	2,296	881	1,107	20,751	281	45,183
ניירות-ערך						
429	-	-	-	-	-	429
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
272,949	994	2,845	4,733	21,932	45,792	196,653
אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾						
2,243	-	-	994	1,175	-	74
אשראי לממשלות						
158	116	-	-	-	-	42
השקעות בחברות כוללות						
3,266	3,266	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
12,766	668	327	470	2,048	1,019	8,234
נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
5,465	1,384	18	66	72	4	3,921
נכסים אחרים						
449,734	8,724	7,121	7,783	62,845	47,096	316,165
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
340,768	994	4,165	12,328	76,009	11,853	235,419
פיקדונות הציבור						
4,329	-	50	541	1,224	131	2,383
פיקדונות מבנקים						
411	-	-	-	101	8	302
פיקדונות הממשלה						
620	-	620	-	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
30,736	-	159	11	983	25,259	4,324
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
13,376	662	332	334	2,017	1,677	8,354
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
23,865	965	229	120	1,405	125	21,021
התחייבויות אחרות						
414,105	2,621	5,555	13,334	81,739	39,053	271,803
סך-כל ההתחייבויות						
35,629	6,103	1,566	(5,551)	(18,894)	8,043	44,362
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	(1,136)	-	2	-	1,134
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	(1,568)	5,752	20,809	(441)	(24,552)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	375	(122)	(1,061)	-	808
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	-	232	(171)	(696)	-	635
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
35,629	6,103	(531)	(92)	160	7,602	22,387
סך-הכל כללי						
-	-	33	(482)	(49)	-	498
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	-	1,211	(760)	(2,542)	-	2,091
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס השפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (146) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 ביוני 2016							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים**	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
68,483	-	4,933	1,083	17,358	5	45,104	מזומנים ופיקדונות בבנקים
67,720	2,402	1,359	1,041	17,232	1,760	43,926	ניירות-ערך
217	-	-	-	-	-	217	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
278,271	381	3,886	6,264	25,926	47,089	194,725	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,749	-	256	1,033	1,296	-	164	אשראי לממשלות
149	109	-	-	-	-	40	השקעות בחברות כלולות
3,311	3,311	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
14,047	*311	820	377	4,476	453	*7,610	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,909	*1,384	43	17	171	230	*4,064	נכסים אחרים
440,856	*7,898	11,297	9,815	66,459	49,537	*295,850	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
327,500	381	5,028	13,280	80,977	12,704	215,130	פיקדונות הציבור
4,213	-	127	606	1,396	186	1,898	פיקדונות מבנקים
397	-	-	-	191	30	176	פיקדונות הממשלה
202	-	9	193	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
36,081	-	169	16	1,348	28,527	6,021	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
15,076	*308	752	327	4,706	817	*8,166	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
22,853	*1,154	108	78	758	440	*20,315	התחייבויות אחרות
406,322	*1,843	6,193	14,500	89,376	42,704	*251,706	סך-כל ההתחייבויות
34,534	6,055	5,104	(4,685)	(22,917)	6,833	44,144	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(1,719)	-	-	-	1,719	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(4,294)	4,687	24,797	(408)	(24,782)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	476	244	(1,563)	-	843	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	233	(374)	(929)	-	1,070	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
34,534	6,055	(200)	(128)	(612)	6,425	22,994	סך-הכל כללי
-	-	820	(270)	(2,657)	-	2,107	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	624	(1,262)	(1,508)	-	2,146	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* סווג מחדש.

** לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (179) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך-הכלל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
נכסים						
80,378	-	5,659	1,544	20,351	6	52,818
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
71,449	2,256	1,074	805	19,171	541	47,602
ניירות-ערך						
375	-	-	-	-	-	375
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
271,957	655	3,573	4,759	23,978	45,684	193,308
אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾						
2,561	-	57	1,010	1,371	-	123
אשראי לממשלות						
153	112	-	-	-	-	41
השקעות בחברות כוללות						
3,363	3,363	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
11,916	369	457	173	3,992	638	6,287
נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
5,953	1,346	155	30	187	230	4,005
נכסים אחרים						
448,105	8,101	10,975	8,321	69,050	47,099	304,559
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
338,502	656	4,595	14,599	81,357	11,813	225,482
פיקדונות הציבור						
4,377	-	27	553	1,771	182	1,844
פיקדונות מבנקים						
345	-	-	16	193	10	126
פיקדונות הממשלה						
484	-	19	81	384	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
33,560	-	94	15	1,208	26,963	5,280
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
12,587	369	326	171	3,835	988	6,898
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
24,025	1,053	260	94	1,479	482	20,657
התחייבויות אחרות						
413,880	2,078	5,321	15,529	90,227	40,438	260,287
סך-כל ההתחייבויות						
34,225	6,023	5,654	(7,208)	(21,177)	6,661	44,272
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	(1,617)	-	15	-	1,602
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	(3,604)	7,007	20,654	(626)	(23,431)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	(906)	305	(487)	-	1,088
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	-	16	(57)	219	-	(178)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
34,225	6,023	(457)	47	(776)	6,035	23,353
סך-הכלל כללי						
-	-	111	160	(2,414)	-	2,143
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	-	(262)	(583)	2,132	-	(1,287)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס השפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (124) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי ריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק ח.י. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי למחשלה – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעור ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. גידול של 1% בשיעורי ריבית הניכיון של חובות פגומים מקטין את שווי ההוגן בסכום של 13 מיליוני ש"ח.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטי לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי ההוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי ההוגן הינה הגדלת השווי ההוגן ב-377 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 – פריטים ששווי ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששווי ההוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2017			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
					נכסים פיננסיים
81,951	79,046	-	2,905	81,959	מזומנים ופיקדונות בבנקים
70,503	1,453	19,895	49,155	70,499	ניירות-ערך*
429	429	-	-	429	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
272,316	267,639	-	4,677	272,949	אשראי לציבור, נטו***
2,253	2,253	-	-	2,243	אשראי לממשלות
12,766	3,096	8,959	711	12,766	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,177	621	-	556	1,164	נכסים פיננסיים אחרים
441,395	354,537	28,854	58,004	**442,009	סך-כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
341,880	336,857	-	5,023	340,768	פיקדונות הציבור***
4,342	4,342	-	-	4,329	פיקדונות מבנקים
427	427	-	-	411	פיקדונות הממשלה
620	620	-	-	620	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
32,137	2,538	2,121	27,478	30,736	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,376	240	12,425	711	13,376	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,491	16,935	-	556	17,483	התחייבויות פיננסיות אחרות
410,273	361,959	14,546	33,768	**407,723	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 864 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 90,126 מיליוני ש"ח ובסך של 18,983 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-28 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2016			יתרה במאזן
	שווי הוגן ⁽¹⁾			
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
68,517	66,096	-	2,421	68,483
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
67,726	1,432	15,282	51,012	67,720
ניירות-ערך*				
217	217	-	-	217
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
279,542	277,605	-	1,937	278,271
אשראי לציבור, נטו***				
2,759	2,759	-	-	2,749
אשראי לממשלות				
14,047	3,306	10,177	564	14,047
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,726	1,018	-	708	1,721
נכסים פיננסיים אחרים				
434,534	352,433	25,459	56,642	**433,208
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
329,178	327,226	-	1,952	327,500
פיקדונות הציבור***				
4,260	4,260	-	-	4,213
פיקדונות מבנקים				
444	444	-	-	397
פיקדונות הממשלה				
202	202	-	-	202
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
38,192	3,355	2,105	32,732	36,081
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
15,076	227	14,287	562	15,076
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
17,151	16,443	-	708	17,160
התחייבויות פיננסיות אחרות				
404,503	352,157	16,392	35,954	**400,629
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 858 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 85,562 מיליוני ש"ח ובסך של 17,762 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 8 מיליוני ש"ח ו-26 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
80,366	77,622	-	2,744	80,378	מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,450	1,459	17,177	52,814	71,449	ניירות-ערך*
375	375	-	-	375	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
271,727	268,036	-	3,691	271,957	אשראי לציבור, נטו***
2,571	2,571	-	-	2,561	אשראי לממשלות
11,916	2,593	8,932	391	11,916	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,562	853	-	709	1,561	נכסים פיננסיים אחרים
439,967	353,509	26,109	60,349	**440,197	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
339,692	335,808	-	3,884	338,502	פיקדונות הציבור***
4,394	4,394	-	-	4,377	פיקדונות מבנקים
362	362	-	-	345	פיקדונות הממשלה
484	484	-	-	484	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
35,101	2,714	2,107	30,280	33,560	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,587	371	11,825	391	12,587	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,498	16,789	-	709	17,504	התחייבויות פיננסיות אחרות
410,118	360,922	13,932	35,264	**407,359	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 889 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 89,214 מיליוני ש"ח ובסך של 17,201 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 7 מיליוני ש"ח ו-21 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2017			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
40,882	-	3,790	37,092
9,500	-	8,731	769
53	-	53	-
6,482	172	5,361	949
525	-	498	27
2,450	-	1,462	988
1,379	-	-	1,379
ניירות-ערך למסחר			
7,812	-	-	7,812
75	-	-	75
2	-	-	2
9	-	-	9
53	-	-	53
69,222	172	19,895	49,155
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
436	105	331	-
6,496	425	6,071	-
5,003	2,515	2,439	49
819	45	112	662
12	6	6	-
4,677	-	-	4,677
556	-	-	556
87,221	3,268	28,854	55,099
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
497	50	447	-
6,795	132	6,663	-
5,299	46	5,204	49
776	11	103	662
9	1	8	-
28	26	2	-
4,677	-	-	4,677
556	-	-	556
346	-	-	346
18,983	266	12,427	6,290

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2016				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה				
40,761	-	4,315	36,446	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
6,379	-	5,119	1,260	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
175	-	95	80	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
4,691	147	3,378	1,166	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
1,301	-	793	508	אגרות-חוב של אחרים בישראל
3,142	-	1,582	1,560	אגרות-חוב של אחרים זרים
1,500	-	-	1,500	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר				
8,323	-	-	8,323	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
118	-	-	118	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
3	-	-	3	אגרות-חוב של אחרים בישראל
4	-	-	4	אגרות-חוב של אחרים זרים
44	-	-	44	מניות סחירות
66,441	147	15,282	51,012	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
505	92	413	-	חוזי שקל-מדד
9,185	1,285	7,900	-	חוזי ריבית אחרים
3,546	1,850	1,646	50	חוזי מטבע-חוץ
743	37	192	514	חוזי מניות
68	42	26	-	חוזי סחורות ואחרים
8	8	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
1,937	-	-	1,937	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
708	-	-	708	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
83,141	3,461	25,459	54,221	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
616	-	616	-	חוזי שקל-מדד
9,882	197	9,685	-	חוזי ריבית אחרים
3,803	16	3,737	50	חוזי מטבע-חוץ
710	12	186	512	חוזי מניות
65	2	63	-	חוזי סחורות ואחרים
26	24	2	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
1,937	-	-	1,937	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
708	-	-	708	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
15	-	-	15	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
17,762	251	14,289	3,222	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה				
42,424	-	3,521	38,903	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
8,172	-	7,142	1,030	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
164	-	-	164	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
5,739	156	4,380	1,203	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
913	-	615	298	אגרות-חוב של אחרים בישראל
2,854	-	1,519	1,335	אגרות-חוב של אחרים זרים
1,313	-	-	1,313	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר				
8,420	-	-	8,420	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
84	-	-	84	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
3	-	-	3	אגרות-חוב של אחרים בישראל
7	-	-	7	אגרות-חוב של אחרים זרים
54	-	-	54	מניות סחירות
70,147	156	17,177	52,814	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
470	78	392	-	חוזי שקל-מדד
7,072	876	6,196	-	חוזי ריבית אחרים
3,708	1,594	2,091	23	חוזי מטבע-חוץ
638	37	233	368	חוזי מניות
28	8	20	-	חוזי סחורות ואחרים
7	7	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
3,691	-	-	3,691	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
709	-	-	709	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
86,470	2,756	26,109	57,605	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
522	-	522	-	חוזי שקל-מדד
7,495	287	7,208	-	חוזי ריבית אחרים
3,942	71	3,848	23	חוזי מטבע-חוץ
605	12	225	368	חוזי מניות
23	1	22	-	חוזי סחורות ואחרים
21	23	(2)	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
3,691	-	-	3,691	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
709	-	-	709	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
193	-	-	193	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
17,201	394	11,823	4,984	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2017					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(8)	1,148	1,148	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(14)	30	30	-	-	השקעות במניות
(22)	1,178	1,178	-	-	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2016					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(99)	1,418	1,418	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	-	-	-	-	השקעות במניות
(99)	1,418	1,418	-	-	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2016					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	
מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(331)	1,334	1,334	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(9)	19	19	-	-	השקעות במניות
(340)	1,353	1,353	-	-	סך-הכל

(1) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 ליום 30 ביוני 2017	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה:								
142	-	(5)	37	(2)	-	-	172	(2)(1)-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:								
59	59	-	-	11	(74)	-	55	(13)(3)
240	95	-	(3)	(126)	(88)	175	293	(1)80(3)
1,925	360	-	30	(111)	57	208	2,469	(3)827
36	(1)	-	-	(1)	-	-	34	(3)-
5	2	-	-	(2)	-	-	5	(3)-
(30)	4	-	-	-	-	-	(26)	(3)(17)
2,377	519	(5)	64	(231)	(105)	383	3,002	877

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 ליום 30 ביוני 2016	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2016
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה:								
145	-	2	-	-	-	-	147	(1)(2)2
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:								
113	(3)	-	-	(13)	-	(5)	92	(3)(4)
1,200	261	-	21	(153)	12	(253)	1,088	(3)(1)(100)
1,970	66	-	62	(79)	(88)	(97)	1,834	(3)413
3	76	-	(2)	(9)	-	(43)	25	(3)12
49	(9)	-	2	(4)	-	2	40	(3)(8)
(1)	(22)	-	10	(3)	-	-	(16)	(3)(10)
3,479	369	2	93	(261)	(76)	(396)	3,210	305

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017
156	-	(19)	37	(2)	-	-	172	(19) ⁽¹⁾⁽²⁾
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים								
78	(30)	-	-	3	4	-	55	(79) ⁽³⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
חוזי שקל-מדד								
חוזי ריבית אחרים								
חוזי מטבע-חוץ								
חוזי מניות								
חוזי סחורות ואחרים								
נגזרים משובצים								
סך-הכל	630	(19)	208	(310)	223	(92)	3,002	1,527

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2016
151	-	(4)	-	-	-	-	147	(4) ⁽¹⁾⁽²⁾
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים								
115	4	-	-	(22)	-	(5)	92	3 ⁽³⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
חוזי שקל-מדד								
חוזי ריבית אחרים								
חוזי מטבע-חוץ								
חוזי מניות								
חוזי סחורות ואחרים								
נגזרים משובצים								
סך-הכל	1,108	(4)	475	(1,396)	100	(4)	3,210	1,115

- רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2016
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
151	-	5	-	-	-	-	156	5 ⁽¹⁾⁽²⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
115	(1)	-	-	(31)	-	(5)	78	5 ⁽³⁾
1,004	76	-	85	(500)	63	(139)	589	61 ⁽¹⁾⁽³⁾
1,523	644	-	299	(916)	2	(29)	1,523	598 ⁽³⁾
88	1	-	17	(81)	-	-	25	1 ⁽³⁾
52	(11)	-	6	(40)	-	-	7	2 ⁽³⁾
(2)	(17)	-	(3)	6	-	-	(16)	(18) ⁽³⁾
2,931	692	5	404	(1,562)	65	(173)	2,362	654

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן בין רמה 1 לרמה 2.

א. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 ביוני 2017			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	172	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	55	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (1.94%) 0.30%-2.70%
חוזי ריבית אחרים	293	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (2.93%) 0.30%-5.43%
חוזי מטבע-חוץ	2,469	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (2.18%) 0.30%-5.43%
חוזי מניות	-	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה -
חוזי מניות ⁽¹⁾	6	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן (26.38%) 24.25%-42.72%
		תשואת דיבידנד	6.00%-6.00% (6.00%)
		ריבית שקלית לא-צמודה	0.77%-0.77% (0.77%)
חוזי סחורות ואחרים	6	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה (5.42%) 5.42%-5.43%
נגזרים משובצים ⁽²⁾		מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות		הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	1,148	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 ביוני 2016			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
147	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
	מודל תמחור נגזרי		
92	מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	1.71%-2.94% (2.23%)
1,088	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.55%-5.62% (3.39%)
1,834	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.55%-5.62% (2.78%)
-	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	-
1	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	23.45%-68.50% (32.5%)
	תשואת דיבידנד		6.00%-6.00% (6.00%)
	ריבית שקלית לא-צמודה		0.85%-0.85% (0.85%)
40	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.55%-5.62% (2.92%)
8	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	1.05%-4.75% (2.28%)
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
	הערכת שווי		
1,418	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2017

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסוגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	156	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	78	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (2.36%) 1.78%-3.01%
חוזי ריבית אחרים	774	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (4.65%) 0.46%-5.86%
חוזי מטבע-חוץ	1,522	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (2.44%) 0.46%-5.86%
חוזי מניות	-	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה -
חוזי מניות ⁽¹⁾	2	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן (29.81%) 23.00%-44.17%
		תשואת דיבידנד	(6.00%) 6.00%-6.00%
		ריבית שקלית לא-צמודה	(0.85%) 0.85%-0.85%
חוזי סחורות ואחרים	7	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה (5.85%) 3.06%-5.86%
נגזרים משובצים ⁽²⁾	7	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה (3.51%) 0.94%-8.04%
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	19	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	1,334	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

הוראות ויוזמות מהותיות בשנת 2017

- בנק ישראל בוחן את שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי על מנת לקבוע מתווה עתידי לשיעור העמלה לשנים הקרובות.
- ביולי 2017 אישרה הכנסת את תיקון 3 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (חוק אשראי הוגן) במסגרתו בין היתר נקבעה לראשונה תקרת ריבית אחידה לכל הגופים המלווים (ריבית בנק ישראל +15%). בנוסף הושגו כללי הגילוי הנאות בעת מתן אשראי בין בנקים לגופים חוץ בנקאיים.
- צוות של בנק ישראל ומשרד האוצר דן במתווה להחלת ביטוח פיקדונות במערכת הבנקאית.
- בנק ישראל ומשרד האוצר פועלים לחקיקת חוק אסדרת שירותי תשלום על-פי עקרונות PSD 2. תזכיר חוק להערות הציבור פורסם ביולי 2017.
- משרד האוצר יצא בקול קורא למתן סיוע ועידוד לגופים מוסדיים על מנת שיכנסו לאשראי הקמעונאי.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להקצאת האשראי במשק

בחודש יולי 2017 החליטה הכנסת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבחינת הקצאת האשראי במשק והסדרי חוב. הוועדה תבחן את התנהלות בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, הבנקים, גופים מוסדיים, חברות ביטוח ונותני אשראי למיניהם, תקבע מסקנות ותגיש המלצות בנושא זה. הבנק נערך לדיוני הוועדה וישתף עימה פעולה כנדרש ועל פי החוק.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ). עיקר הוראות החוק:

- חברות כרטיסי האשראי יופרדו משני הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי).
- בנקים גדולים יוכלו להנפיק כרטיסי אשראי תחת מגבלות. המגבלה העיקרית מחייבת את הבנקים הגדולים לצמצם ללקוחותיהם ב-50% את מסגרות האשראי בכרטיסי אשראי זאת תוך 4 שנים.
- בנקים נדרשים לתפעל כרטיסי אשראי דרך שתי חברות מתפעלות לפחות, כאשר נתח השוק המרבי של חברה מתפעלת יהיה 52%.
- למשך תקופת המעבר, הוגבלה הפנייה של שני הבנקים הגדולים ללקוח, שברשותו כרטיס אשראי, לחלון של 45 ימי עבודה לפני סיום תוקף הכרטיס כדי להציע ללקוח לחדש את הכרטיס או לקבל כרטיס חדש.
- החל מחודש יולי 2018 הבנקים ידרשו להעביר לגופים פיננסיים שיאשרו ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות.
- לאחר שיפורסמו ויאשרו תקנות Read Only, יחוייב הבנק לאפשר לנותן שירותי השוואת עלויות בכפוף לאישור לקוח, צפייה בחשבון הלקוח.
- מחודש אפריל 2017 מחויבים הבנקים לאפשר ללקוחות להעמיד שעבוד שני לטובת מלווה אחר.
- הבנק יאלץ למכור את אחזקותיו בשב"א שמעל 10% תוך 4 שנים כאשר זכויות ההצבעה בגין ההחזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017.
- ניתנה סמכות לשר האוצר לחייב בנק לארח על תשתיות המחשב שלו בנקים אחרים ואגודות אשראי זאת תוך 18 חודשים מיום כניסת החוק לתוקף. שר האוצר יוכל להפעיל את סמכותו רק במידה ולא קמו חלופות טכנולוגיות אחרות לאספקת שירותי מחשב והתנאים שהציע הבנק לגוף המבקש להתארח אינם סבירים וזאת בתנאי שלא יהווה סיכון ליציבות הטכנולוגית של הבנק.

הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע.

הקלות לבנקים חדשים

ביוני 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים "מתווה להקמת בנק חדש בישראל". ובו מדיניות חדשה של הסרת חסמי כניסה לגופים חדשים במערכת הבנקאית. המתווה עוסק במתן רישיון בנקאי לחברות כרטיסי האשראי ובתנאים הנדרשים להקמה מהיסוד של בנק חדש. נקבע כי ההקלות המוצעות לבנקים חדשים לא יכנסו לתוקף עד להקמת מאגר נתוני אשראי, יצירת ביטוח פיקדונות וחקיקת חוק לטיפול בבנק כושל.

רפורמות נוספות

- נחקק תיקון לחוק שירות נתוני אשראי 2002-התשס"ב במסגרתו נקבע כי בנק ישראל יקים וינהל מאגר אשראי ארצי וזאת על-פי המלצות הוועדה לשיפור המערכת לשיתוף נתוני אשראי (ועדת דורפמן). מטרתו של החוק לקדם שיתוף נתוני אשראי ממגוון מקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי ומסירת מידע זה ללשכות אשראי לצורך עיבודם והעברתם, בין השאר, לנותני אשראי. כתוצאה מהחוק לכלל אזרח יהיה דירוג אשראי כאשר דירוג זה יימסר לנותן אשראי בעת בקשת אשראי ולאחר הסכמת האזרח. המאגר יוקם עד חודש אוקטובר 2018 כאשר הבנק נדרש להתחיל להעביר מידע לצורך אגירתו במאגר החל מחודש אוקטובר 2017.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

- נחקק חוק "חובת אזהרה בפרסום ושיוק טלפוני של הלוואה" המחייב תאגיד בנקאי לתת אזהרה ללקוח לפני מתן האשראי בדבר התוצאות של אי פירעון החוב. החוק נכנס לתוקף ביום 1 יוני 2017.
- נחקק חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים שמסדיר את הפיקוח על גופים חוץ בנקאיים שאינם גופים מוסדיים, כולל נש"מים ואגודות אשראי. החוק יאפשר הקמת אגודות אשראי ("בנקים חברתיים") עם דרישות הון עצמי מופחתות של 3 מיליון ש"ח במקום 75 מיליון ש"ח. נקבע כי גוף שהיקף פעילותו הוא עד 1.5 מיליארד ש"ח יהיה בפיקוח רשות שוק ההון.
- בנק ישראל פרסם את נוהל בנקאי תקין 450 העוסק בהליכי גביית חובות ומסדיר את הפעולות שעל הבנק לנקוט כדי להגביר את השקיפות והוגנות בעת גביית חובות מלקוחות. בין היתר ההוראה קובעת את דרכי קביעת ריבית הפיגורים המירבית, אופן הגילוי הנאות ללקוח ודרכי התנהלות הבנק בהליכי הוצאה לפועל. ההוראה תיכנס לתוקף בחודש פברואר 2018.
- הצעת החוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי נמצאת בוועדת חוקה חוק ומשפט בהכנה לקריאה שנייה ושלישית. ההוראות בהצעת החוק מגבילות את התמורה שהבנק יוכל לקבל ממימוש ביטחונות. לפי המוצע נושה מובטח בשעבוד צף רשאי להפרע רק עד 75% מהתמורה שהתקבלה ממימוש השעבוד הצף והיתרה תפרע חובות של נושים בלתי מובטחים. צמצום השעבוד הצף עלול להשפיע באופן משמעותי על נכונות נושים מובטחים להעמיד אשראי בהסתמך על שעבוד צף בלבד. בנוסף הצעת החוק פוגעת ביכולת הבנק לגבות ריבית פיגורים מחייב הנמצא בהליך חדלות פירעון. מאחר ומוצע כי ריבית הפיגורים שנוספה לחוב החל ממועד מתן הצו תדחה לאחר תשלום כל החובות הבלתי מובטחים.
- ביולי 2017 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק לביטול עמלת פירעון מוקדם.
- בחודש אפריל 2017 פורסם החוק לשינוי מבנה הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ במסגרת תיקון לחוק ניירות-ערך. החוק נועד להפוך את הבורסה מחברה מוגבלת בערבות לחברה מוגבלת במניות למטרות רווח. החוק קובע, בין היתר, דרישה לקבלת היתר להחזקה מעל 5% מאמצעי שליטה בבורסה וכי חברי הבורסה הנוכחיים, ובכללם הבנקים, לא יקבלו היתר החזקה. חברי הבורסה הנוכחיים נדרשים למכור את אמצעי השליטה העודפים מעבר ל-5% בתוך 5 שנים ממועד אישור שינוי מבנה הבורסה על ידי בית המשפט או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור, לפי המוקדם ובתקופת הביניים ההחזקות העודפות לא יהיו זכאיות לזכויות הצבעה. לבנק לא תהיה עוד זכות למינוי נציג לדיירקטוריון הבורסה. על-פי החוק, חברי הבורסה הנוכחיים מוגבלים בתמורה שיקבלו בגין מכירת החזקותיהם לחלקם היחסי בהון העצמי של הבורסה בדוחות 2015 (שעמד על 520 מיליון ש"ח, חלקה היחסי של קבוצת הבנק - הבנק ופועלים סהר - כ-13.2%, כמפורט להלן) וכל תמורה עודפת תועבר לבורסה.
- במסגרת החוק נדרשה הבורסה לגבש תוכנית הסדר לחלוקת הון המניות בין חבריה לפי סעיף 350 לחוק החברות ולהגישה לאישור בית המשפט. תוכנית הסדר כאמור אושרה על-ידי האסיפה הכללית של חברי הבורסה ביום 10 באוגוסט 2017 והיא טעונה גם את אישור בית המשפט. במסגרת ההסדר ומיד לאחריו אמורות החזקות קבוצת הבנק בבורסה לעמוד על כ-13.2% (ראה לעיל ביחס לדרישה למכירת החזקות עודפות שתחול על קבוצת הבנק). תוכנית ההסדר כוללת תיקון לתקנוני מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף כך שהבורסה לבדה תמנה דירקטורים למסלקות ולבנק לא תהיה עוד זכות למנות נציג לדיירקטוריונים של המסלקות. לפרטים אודות התחייבויות הבנק בקשר עם המסלקות, ראה [באורים 8.27-ו \(ד\) לדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016](#).

יוזמות רגולטוריות אלו משפיעות לרעה על הכנסות הבנק ועלולות להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. בשלב זה, הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.

ביאור 17 מכירת תיק נכסי לקוחות בנקאות פרטית בסניף מיאמי

ביום 15 במאי 2017 הושלמה העסקה למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של סניף מיאמי בארצות-הברית ל-Safra National Bank of New York ("בנק ספרא"). התמורה המעודכנת בגין המכירה, הידועה למועד הדוח, הינה כ-48 מיליון ש"ח והיא עשויה להשתנות בהתאם למספר הלקוחות המועברים, אשר ימשיכו להיות לקוחות של בנק ספרא לאחר ה-15 במאי 2017. כתוצאה מהמכירה, כלל הבנק בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2017 רווח נקי לאחר מס של כ-25 מיליון ש"ח.

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
ליום 30 ביוני 2017

Q2

תוכן העניינים

209	5. חמשל תאגידי
209	5.1. הביקורת הפנימית
209	5.2. עניינים אחרים
210	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
210	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
226	6.2. דירוג הבנק
226	6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית
227	7. נספחים
227	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
230	7.2. שיעורי הכנסות

רשימת הטבלאות

210	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
214	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
215	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
217	טבלה 6-4: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיר
218	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
219	טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
221	טבלה 6-7: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
223	טבלה 6-8: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של קבוצת ישראלכרט
225	טבלה 6-9: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
226	טבלה 6-10: דירוג
227	טבלה 7-1: הרכב הרווח המימוני, נטו, בחלוקה לרבעונים
227	טבלה 7-2: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
228	טבלה 7-3: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
229	טבלה 7-4: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
229	טבלה 7-5: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
230	טבלה 7-6: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי **5.1 הביקורת הפנימית**

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2016, בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

5.2 עניינים אחרים

בהמשך למתואר בפרק "עניינים אחרים" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016 (בעמ' 288-289 לדוח):
ביום 1 ביוני 2017 החלה הגבי יעל אלמוג לכהן כחברת הנהלת הבנק, משנה למנכ"ל, הממונה על חטיבת מחזיקי עניין.
ביום 1 באפריל 2017 החל מר אסף אזולאי לכהן כמנהל מטה שיווק ופרסום בבנק.
ביום 4 באפריל 2017 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק. האסיפה קיימה דיון בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2015 ובדוח הדירקטוריון על מצב ענייני הבנק ליום 31 בדצמבר 2015; אישרה את מינוים מחדש של זיו האפט (BDO), רואי חשבון וסומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון, לרואי החשבון המבוקרים של הבנק; אישרה את הארכת כהונתו של מר עודד ערן כדירקטור בבנק ל-3 שנים עד 31 בדצמבר 2019; ואישרה את תנאי כהונתו והעסקתו של מר עודד ערן כיושב ראש דירקטוריון הבנק.
בהמשך לאמור בתקנה 22 (סעיף קטן ג', עמ' 347) לדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016 בדבר פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה, באישור ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1 וב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000) ודירקטוריון הבנק, חודשה החל מיום 1 ביוני 2017 לתקופה של שנה פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק וחברות בנות ("קבוצת הבנק") בפרמיה שנתית של כ-1.53 מיליון דולר. הפוליסה מבטחת את אחריות הדירקטורים ונושאי המשרה בקבוצת הבנק וחברות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכוללת גם כיסוי בגין תביעות ניירות-ערך. גבולות האחריות בפוליסה הם בסך 350 מיליון דולר לתביעה ובמצטבר לתקופת הביטוח.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

6.1 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

שיך הלקוח למגזרי הפעילות מבוסס על שיך הלקוח בפועל ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח										
2,369	33	391	65	137	350	230	137	348	678	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,317	(27)	25	489	94	125	97	15	130	369	עמלות והכנסות אחרות
3,686	6	416	554	231	475	327	152	478	1,047	סך ההכנסות
167	-	-	29	5	(145)	21	-	115	142	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,185	(3)	108	385	177	182	142	53	252	889	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,334	9	308	140	49	438	164	99	111	16	רווח (הפסד) לפני מסים
524	5	125	35	24	177	66	40	45	7	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
810	4	183	105	25	261	98	59	66	9	רווח (הפסד) לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
(2)	(1)	1	(2)	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
812	3	188	103	25	261	98	59	66	9	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
272,949	-	1,649	19,417	13,111	65,628	33,299	71,070	27,649	41,126	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
340,768	-	50,487	-	22,124	37,152	23,137	-	35,645	172,223	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח										
2,586	15	576	56	179	493	207	101	322	637	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,319	(22)	32	461	93	129	95	15	132	384	עמלות והכנסות אחרות
3,905	(7)	608	517	272	622	302	116	454	1,021	סך ההכנסות
(128)	-	(1)	18	12	(307)	5	1	56	88	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,242	28	87	396	211	161	128	51	249	931	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,791	(35)	522	103	49	768	169	64	149	2	רווח לפני מסים
671	(5)	201	31	17	287	61	23	56	-	הפרשה למסים על הרווח
1,120	(30)	321	72	32	481	108	41	93	2	רווח לאחר מסים
2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
(5)	-	(1)	(1)	(3)	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,117	(28)	320	71	29	481	108	41	93	2	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
278,271	-	957	18,026	17,976	74,546	32,076	68,149	26,744	39,797	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
327,500	-	32,012	-	36,402	34,756	21,402	-	34,020	168,908	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח										
4,624	44	706	128	283	721	453	255	688	1,346	סך-הכל רווח מימוני, נטו
2,664	(33)	66	955	159	269	205	31	264	748	עמלות והכנסות אחרות
7,288	11	772	1,083	442	990	658	286	952	2,094	סך ההכנסות
274	-	-	53	3	(271)	25	(5)	215	254	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,402	(70)	233	786	378	360	279	111	514	1,811	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,612	81	539	244	61	901	354	180	223	29	רווח (הפסד) לפני מסים
1,046	34	238	63	28	365	143	73	90	12	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,566	47	301	181	33	536	211	107	133	17	רווח (הפסד) לאחר מסים
8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
5	(1)	9	(3)	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,579	46	318	178	33	536	211	107	133	17	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
272,949	-	1,649	19,417	13,111	65,628	33,299	71,070	27,649	41,126	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
340,768	-	50,487	-	22,124	37,152	23,137	-	35,645	172,223	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח										
4,795	16	896	108	370	894	414	193	636	1,268	סך-הכל רווח מימוני, נטו
2,655	(45)	74	901	173	302	191	32	263	764	עמלות והכנסות אחרות
7,450	(29)	970	1,009	543	1,196	605	225	899	2,032	סך ההכנסות
(82)	-	(2)	33	14	(459)	18	-	141	173	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,444	16	214	765	433	315	250	104	502	1,845	הוצאות תפעוליות ואחרות
3,088	(45)	758	211	96	1,340	337	121	256	14	רווח לפני מסים
1,302	15	325	68	40	553	139	50	106	6	הפרשה למסים על הרווח
1,786	(60)	433	143	56	787	198	71	150	8	רווח לאחר מסים
7	4	3	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
(2)	-	2	(2)	(2)	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,791	(56)	438	141	54	787	198	71	150	8	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
278,271	-	957	18,026	17,976	74,546	32,076	68,149	26,744	39,797	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
327,500	-	32,012	-	36,402	34,756	21,402	-	34,020	168,908	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

6.1.1 מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות וטלפונים יזומים ומערך יעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. השירותים ללקוחות המגזר מוענקים באמצעות 231 סניפים ביניהם סניפים מסורתיים וסניפים דיגיטליים מתקדמים ובאמצעות ערוצים ישירים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון" ובאפליקציות בסמארטפונים.

התפתחויות עיקריות במגזר

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ביום 3 באפריל 2017 התקבלה טיוטה סופית לשינויים בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) עמלות אשר הועברה לאישור משרד המשפטים, השינויים צפויים להיכנס לתוקף ביום 1 לנובמבר 2017. במסגרת הטיוטה הבנק נדרש לקבוע מחיר נמוך יותר בעד שירות הניתן באמצעות ערוץ ישיר מסכום העמלה שנגבית בעד אותו שירות באמצעות פקיד (בדומה למנגנון הקיים בפעולות עו"ש על-ידי פקיד וערוץ ישיר). כמו-כן, הבנק נדרש להוסיף בתעריפון הבנק נספח המכיל את מחירי השירותים בערוצים ישירים.

יזומות רגולטוריות

למידע בדבר יזומות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים. במרץ 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חדלות פירעון ומאז מתקיימים לגבי החוק ונוסח סעיפיו דיונים בוועדת חוקה, חוק של הכנסת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
1,253	1,340	631	675	סך הכנסות ריבית, נטו
15	6	6	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,268	1,346	637	678	סך-הכל רווח מימוני, נטו
764	748	384	369	עמלות והכנסות אחרות
2,032	2,094	1,021	1,047	סך ההכנסות
173	254	88	142	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,845	1,811	931	889	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
14	29	2	16	רווח (הפסד) לפני מסים
6	12	-	7	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
8	17	2	9	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
39,797	41,126	39,797	41,126	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
168,908	172,223	168,908	172,223	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-17 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו ומירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הגידול קוזז בחלקו עקב עלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-1,346 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,268 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול אשר נבע מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות וכן מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-748 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-764 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-254 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-173 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין מחיקות חוב אוטומטיות, וכן מעלייה בהפרשה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1,811 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,845 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-41.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-40.5 ליום 31 בדצמבר 2016.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-172.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-171.4 ליום 31 בדצמבר 2016.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק "מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל). המגזר מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי. השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה והצמחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

במהלך חודש מאי 2017 הושקה אפליקציית פועלים לעסקים 2 שהינה אפליקציה חדשה ללקוחות העסקיים, המאפשרת לנהל את חשבונם העסקי מהנייד ולבצע פעולות בלחיצת כפתור.

התפתחויות עיקריות במגזר

שיווק והפצה

כחלק מתמיכת הבנק במגזר העסקים הקטנים, התקיים בחודש מאי 2017 "יום העסקים הקטנים 5" במסגרתו נקראו כל תושבי מדינת ישראל לרכוש בעסקים הקטנים ולסייע לצמיחת המשק. המהלך נעשה בשיתוף עם גופים ציבוריים שונים כגון השלטון המקומי, ראשי ערים ועוד. לכבוד יום העסקים הושקה הלוואה ייחודית ובתנאים מצוינים לעסקים קטנים. בנוסף, הגדיל הבנק את ההקצאה ב"קרן פועלים לעסקים", לצד הרחבת האוכלוסייה הזכאית.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה [מגזר "לקוחות פרטיים"](#) לעיל.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
636	688	322	348	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
636	688	322	348	סך-הכל רווח מימוני, נטו
263	264	132	130	עמלות והכנסות אחרות
899	952	454	478	סך ההכנסות
141	215	56	115	הוצאות בגין הפסדי אשראי
502	514	249	252	הוצאות תפעוליות ואחרות
256	223	149	111	רווח לפני מסים
106	90	56	45	הפרשה למסים על הרווח
150	133	93	66	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
26,744	27,649	26,744	27,649	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
34,020	35,645	34,020	35,645	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2017, הסתכם ב-133 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-150 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי שקוזזה בחלקה מגידול ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-688 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-636 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות כתוצאה מעלייה בהיקף הפעילות וכן מעלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי. העמלות וההכנסות האחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-264 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-263 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-215 מיליון ש"ח בהשוואה ל-141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין מחיקות אוטומטיות וכן מעלייה בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-514 מיליון ש"ח בהשוואה ל-502 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-27.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-27.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-35.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחרות

בהתאם לדוחות בנק ישראל, חלקו של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 בביצועים השוטפים (כולל קבוצות רכישה) מתוך כלל המערכת הבנקאית עמד על שיעור של 22.4%.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום הלוואות לדיור קיימת רגולציה יעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- ביום 1 באוגוסט 2017, נכנסה לתוקף הוראת נוהל בנקאי תקין המחייבת את הבנק לקבל בקשות למתן אשראי מיועצי משכנתאות חיצוניים, לפי ההוראה (שעיקרה נכנסו לתוקף ביום 12 ביוני 2017), הבנק יעבוד מול כל יועץ חיצוני שהלקוח בחר בכפוף לקבלת הרשאה מהלקוח, הבנק לא יסרב לעבוד מול יועץ חיצוני אלא רק במקרים בהם מצוי בידי הבנק מידע המעלה חשש סביר לפגיעה בלקוח או בבנק לרבות ביצוע הונאה או פעילות לא תקינה על-ידי היועץ, הבנק מחויב לנהוג על-פי כל הוראות ניהול בנקאי תקין לרבות שמירה על פרטיות הלקוח וכגילוי נאות ללקוח.
- אפשרה בקריאה טרומית הצעת חוק פרטית, חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – דחיית פירעון הלוואה לדיור) התשע"ז-2016 לפיה לווה יוכל לדחות פירעון חודשי של הלוואה לדיור באופן מלא או חלקי, למשך תקופה של שלושה חודשים ולא יותר משנה במצטבר. בתקופת הדחייה לא תחול ריבית פיגורים. הצעת חוק זו מצטרפת להצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – דחיית מועד פירעון של הלוואה לדיור ללקוח מובטל) לגבי דחיית מועד פירעון ללקוח מובטל, שעקרונותיה דומים.
- הוגשה הצעת חוק פרטית "הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון – סיוע במשכנתא לאזרחים ותיקים) התשע"ז-2017, לפיה משרד הבינוי והשיכון יעניק לאזרח ותיק שמתקיימים לגביו התנאים המתאימים, זכאות לסיוע חודשי בתשלום משכנתה, למשך תקופת תשלום המשכנתה.
- הוגשה הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – העברת מידע ומסירת מסמכים הקשורים להסכם הלוואה לדיור), התשע"ז-2017, לפיה הבנק יאפשר ללקוחות לקבל את דוחות המשכנתא גם באמצעות הדואר האלקטרוני או באמצעות החשבון האישי הדיגיטלי שלו באתר האינטרנט של הבנק, וזאת תוך יום עסקים בנקאי אחד ממועד פנייתו לבנק.
- הוגשה הצעת חוק פרטית חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – הפחתת יוקר תשלומי הלוואה לדיור) התשע"ז-2017, שמציעה לבטל את מגבלות בנק ישראל לגבי תמהיל הריביות המשתנות בהלוואה (שליש בריבית משתנה עד 5 שנים, שני שליש בריבית משתנה כלשהי) כך שהמגבלות לגבי תמהיל הריביות המשתנות ייקבעו על-ידי המפקחת רק עד שליש מסכום הלוואה ולא על כל סכום הלוואה.
- פורסמה טיוטה להוראת נוהל בנקאי תקין 329 לפיה במקרה של מתן אשראי לחברי קיבוץ, אחוז המימון יוגבל לפי סיווג הבנק את הנכס ככזה שקיימת מניעה לממשו.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 4-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
193	255	101	137	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
193	255	101	137	סך-הכל רווח מימוני, נטו
32	31	15	15	עמלות והכנסות אחרות
225	286	116	152	סך ההכנסות
-	(5)	1	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
104	111	51	53	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
121	180	64	99	רווח לפני מסים
50	73	23	40	הפרשה למסים על הרווח
71	107	41	59	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
68,149	71,070	68,149	71,070	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור הסתכם ב-107 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017, בהשוואה ל-71 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-255 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-193 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי ומעלייה במרווחים הפיננסיים. העמלות וההכנסות האחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-111 מיליון ש"ח בהשוואה ל-104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-71.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-68.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים, הפרוסים ברחבי המדינה, וסניפים עסקיים המעניקים שירותים תפעוליים לחשבונותיהם של לקוחות המגזר. כחלק מהמהלך האסטרטגי של הבנק להעמיק את פעילותו בקרב לקוחות מסחריים אשר נמצאים בשלבי צמיחה ולהרחיב את מעטפת השירותים המוצעת ללקוחות אלה, האגף לבנקאות מסחרית צפוי לעבור החל מהמחצית השנייה של שנת 2017 שינוי מבני ושינוי תפיסת הפעלה. במסגרת השינוי יוקמו מספר מרכזי עסקים חדשים והפעילות התפעולית מהסניפים העסקיים תרוכז במספר מרכזי שירות ארציים. מהלך זה יתמוך בצמיחה של המגזר המסחרי ובשיפור השירות ללקוחות.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

התפתחויות עיקריות במגזר

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כשבנוסף מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. ברבעון השני של שנת 2017 נמשכה המגמה החיובית במשק. לקוחות המגזר צפויים להיות מושפעים מהמשך הצמיחה, ובעיקר מהמשך התרחבות הצריכה הפרטית והגידול ביצוא ובהשקעות. עיקר הגידול במגזר זה, מקורו בענף הבניה והנדל"ן ובענף המסחר. העמקת הפעילות עם לקוחות אלה מהווה חלק מהאסטרטגיה של הבנק לגידול במגזר זה.

יזמות רגולטוריות

במרץ 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חדלות פירעון ומאז מתקיימים לגבי החוק ונוסח סעיפיו דיונים בוועדת חוקה, חוק של הכנסת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית דוחות הכספיים.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישה ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
409	450	205	229	סך הכנסות ריבית, נטו
5	3	2	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
414	453	207	230	סך-הכל רווח מימוני, נטו
191	205	95	97	עמלות והכנסות אחרות
605	658	302	327	סך ההכנסות
18	25	5	21	הוצאות בגין הפסדי אשראי
250	279	128	142	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
337	354	169	164	רווח לפני מסים
139	143	61	66	הפרשה למסים על הרווח
198	211	108	98	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
32,076	33,299	32,076	33,299	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
21,402	23,137	21,402	23,137	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-211 מיליון ש"ח בהשוואה ל-198 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השיפור ברווחיות נבע מגידול ברווח המימוני, נטו, וכן מעלייה בעמלות והכנסות אחרות. עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות קיזזו שינויים אלה.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-453 מיליון ש"ח בהשוואה ל-414 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי וכן מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-205 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-191 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מעמלות טיפול באשראי כתוצאה מעלייה בהיקפי הפעילות וכן מגידול בעמלות מעסקי מימון.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-25 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-279 מיליון ש"ח בהשוואה ל-250 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מכר, החל מהרבעון השלישי של שנת 2016.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-33.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-32.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-23.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
- תקשורת, מסחר ומלונאות.
- תשתיות ואנרגיה.

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי. כמו-כן קיימת יחידה העוסקת בממשק הדיגיטלי של הלקוחות העסקיים עם הבנק.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחרות

התחרות בתחום זה גבוהה ומתבטאת בשירות, במחירים, בתנאים להעמדת המימון ובמהירות התגובה. קבוצת הבנק מתמודדת בתחום זה בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים שיש להם נציגויות בישראל. עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאים. שנת 2016 התאפיינה בממוצע הנפקות גבוה וגידול בהלוואות הניתנות על-ידי הגופים המוסדיים. מגמה זו נמשכה גם במחצית הראשונה של 2017.

יזמות רגולטוריות

במרץ 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חדלות פירעון ומאז מתקיימים לגבי החוק ונוסח סעיפיו דיונים בוועדת חוקה, חוק של הכנסת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
740	683	373	335	סך הכנסות ריבית, נטו
154	38	120	15	הכנסות מימון שאינן מריבית
894	721	493	350	סך-הכל רווח מימוני, נטו
302	269	129	125	עמלות והכנסות אחרות
1,196	990	622	475	סך ההכנסות
(459)	(271)	(307)	(145)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
315	360	161	182	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,340	901	768	438	רווח לפני מסים
553	365	287	177	הפרשה למסים על הרווח
787	536	481	261	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
74,546	65,628	74,546	65,628	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
34,756	37,152	34,756	37,152	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברוח הנקי וביתרות המאזניות

הרוח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-536 מיליון ש"ח בהשוואה ל-787 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה ברווח המימוני, נטו, ירידה בהכנסות בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות. הרווח המימוני, נטו, של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-721 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-894 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מרישום רווח ממכירת הלוואות בסך 112 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2016 ונובע ברובו ממכירת חוב שסווג כפגום, וכן מירידה בהכנסות הריבית כתוצאה מירידת יתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-269 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-302 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מעמלות טיפול באשראי כתוצאה מירידה ביתרות האשראי וכן מקיטון בעמלות מעסקי מימון. ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-271 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 459 מיליון ש"ח שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות נבעה מרישום הכנסות בגין הפרשה קבוצתית במחצית הראשונה של שנת 2016 כתוצאה מירידה משמעותית ביתרות האשראי. מנגד, ירידה בהפרשה שנרשמה על בסיס פרטני קיזזה שינוי זה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-360 מיליון ש"ח בהשוואה ל-315 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מחר, החל מהרבעון השלישי של שנת 2016. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-65.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-68.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. להערכת הבנק, הקיטון ביתרות האשראי הינו כתוצאה מהתגברות התחרות באשראי למגזר העסקי מצד הבנקים ומצד גופים חוץ-בנקאיים. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-37.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-39.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת בתחום העסקי ובתחום הבנקאות הפרטית. בנוסף, לבנק פעילות עסקית ופעילות קמעונאית בתורכיה. במסגרת פעילות הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון.

התפתחויות עיקריות במגזר

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

הבנק עורך מזה תקופה בחינה בנוגע לעדכון היערכות פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, על מנת להתאימה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.

כתוצאה מהבחינה הבנק החליט על מכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי ל-Safra National Bank of New York, על סגירת חברת הבת Hapoalim Latin America S.A., באורוגוואי ונציגויות בנק הפועלים באמריקה הלטינית ועל מיקוד פעילות בנק הפועלים-שוויץ בשוויץ יעד בישראל ובאיחוד האירופי.

הבנק חתם ביום 1 בדצמבר 2016 על הסכם עם Safra National Bank of New York, למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי. ביום 15 במאי 2017 הושלמה עסקת המכירה והושלם מעבר הלקוחות ל-Safra National Bank (לפרטים נוספים ראה [ביאור 17](#) בתמצית הדוחות הכספיים). התמורה המעודכנת בגין המכירה, הידועה למועד הדוח, הינה כ-14 מיליון דולר ארצות-הברית והיא עשויה להשתנות בהתאם למספר הלקוחות המועברים, אשר ימשיכו להיות לקוחות של בנק ספרא בתום שישה חודשים מיום השלמת העסקה. כתוצאה מהמכירה, כלל הבנק בדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2017 הכנסה של כ-48 מיליון ש"ח.

סניף מיאמי יפסיק את פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, והמשך פעילותו ייבחן בעתיד. כמו-כן הנציגות בצרפת תיסגר ביום 30 בספטמבר 2017. לצד אלו, נפתחה נציגות בניו ג'רסי שתתמקד בפעילות עסקית, וכן הנציגות בטורונטו תשנה את מיקודה העסקי לקידום פעילות אשראי מסחרי.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים ולפרטים בדבר חקירת הבנק בקשר עם בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 7-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2016	2017	*2016	2017	
במיליוני ש"ח				
287	246	146	116	סך הכנסות ריבית, נטו
83	37	33	21	הכנסות מימון שאינן מריבית
370	283	179	137	סך-הכל רווח מימוני, נטו
173	159	93	94	עמלות והכנסות אחרות
543	442	272	231	סך ההכנסות
14	3	12	5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
433	378	211	177	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
96	61	49	49	רווח לפני מסים
40	28	17	24	הפרשה למסים על הרווח
				רווח (הפסד) נקי:
56	33	32	25	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(3)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
54	33	29	25	המיוחס לבעלי מניות הבנק
17,976	13,111	17,976	13,111	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
36,402	22,124	36,402	22,124	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סוג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-33 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווחיות בנק הפועלים שוויץ, ומירידה בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק, שקוזז בחלקו על-ידי הכנסה חד פעמית בסך כ-48 מיליון ש"ח (כ-14 מיליון דולר) ממכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- ההפסד של בנק הפועלים שוויץ הסתכם בכ-10 מיליוני ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-10 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווחיות נבעה מקיטון בהיקפי הפעילות, וזאת עקב צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחי"ל כחלק מאסטרטגיית הבנק, והתאמתה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.
- הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-39 מיליוני ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של 36 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. פעילות זו רשמה במחצית הראשונה של שנת 2017 גידול בהכנסות, עקב גידול בהיקף הפעילות שהתבטא בעלייה ביתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.
- הרווח הנקי של סניף מיאמי הסתכם בכ-7 מיליוני ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה להפסד בסך של כ-7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח במחצית הראשונה של שנת 2017 נבע מהכנסה חד פעמית בסך כ-48 מיליון ש"ח (כ-14 מיליון דולר) ממכירת תיק נכסי לקוחות של סניף זה וקוזז על-ידי עלויות המיוחסות לסגירת הפעילות הבנקאית בסניף.
- הרווח הנקי של קבוצת בנק פוזיטיף הסתכם בכ-1 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-13.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-15.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 בבנק הפועלים שוויץ הסתכם בכ-2.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. ירידה הנובעת מצמצום פעילות הבנקאות הפרטית של בנק הפועלים שוויץ.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-9.2 מיליארד ש"ח (כ-2.6 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-9.1 מיליארד ש"ח (כ-2.4 מיליארד דולר) בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2017 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-0.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

- האשראי לציבור בבנק פוזיטיף בתורכיה הסתכם בכ-1.1 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2017 בהשוואה לכ-1.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון נובע מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לצמצם בהדרגה את תיק האשראי של בנק פוזיטיף.
- סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-22.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.0 מיליארד ש"ח ליום בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 בבנק הפועלים שוויון הסתכמה בכ-6.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון מקורו בהחלטה על צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל, כאמור לעיל.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-6.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 מסוג Brokered CD's בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-6.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

6.1.7. קבוצת ישראל

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראל". פעילות הליבה של קבוצת ישראל היא הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

התפתחויות עיקריות במגזר

הנפקת כרטיסי אשראי

מספר הכרטיסים ליום 30 ביוני 2017 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראל היו 5.0 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-4.9 מיליון כרטיסים ביום 31 בדצמבר 2016. במחצית הראשונה של שנת 2017 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראל ל-70.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-65.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שינויים רגולטוריים

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת ההוראות, בין היתר, קבע הפיקוח על הבנקים הוראות להפצת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מיידית בעסקות חיוב מידי ולאופן הצגת פירוט העסקות המבוצעות בכרטיסי ולוחות הזמנים ליישום (בכללם: זיכוי בית העסק בעסקות המבוצעות בכרטיסי חיוב מידי תוך 3 ימים ממועד שידור העסקה, החל מיום 1 באפריל 2016). בחודש אוגוסט 2015 פורסם ברשומות צו בו הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקות חיוב מידי כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה לתקופה של שנה החל מיום 1 באפריל 2016. ביום 3 באפריל 2017 התקבל מכתב "NO ACTION" מהרשות להגבלים עסקיים בגין פעילות בהתאם לצו וזאת עד ליום 15 ביוני 2017 או עד למועד פרסום הארכת הצו, המוקדם מביניהם. ביום 8 ביוני 2017 פורסם ברשומות צו, בו הכריזה הנגידה על הארכת המועד האמור עד ליום 31 בדצמבר 2018. בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא סולקים וסליקת עסקות בכרטיסי חיוב, בהמשך להוראות חוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, הקובעות כי על גוף המבקש לעסוק בסליקת עסקות בכרטיסי חיוב לקבל רישיון סליקה מנגיד בנק ישראל. ההוראה מתייחסת לגופים פיננסיים שעיסוקם המרכזי הוא סליקת עסקות בכרטיסי חיוב, ומתווה את הכללים העיקריים לפעילות הסליקה. ההוראה מקלה חלק מהדרישות הרגולטוריות שהוטלו על חברות כרטיסי אשראי וסולקים, ובכלל זה מקלה בדרישות ההון. בנוסף, ההוראה מאפשרת לסולק להשכיר מסופים מותאמי טכנולוגיית EMV (Europay, MasterCard, and Visa) - תקן שהוגדר על-ידי 6 הגופים הבינלאומיים לכרטיסי אשראי במטרה לספק מתכונת אחידה ומאובטחת לתשלום בכרטיסי חיוב בעלי שבב בעסקות בהן נוכח הכרטיס להלן ("EMV") לבתי עסק עימם הוא קשור בהסכמי סליקה, בכפוף לתנאים שבהוראה. כן מתייחסת ההוראה להיבטים שונים שחלים על סולקים ושנכללו קודם בהוראת ניהול בנקאי תקין 470.

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה, ובהנחיית הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ישנה התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים תומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק. בחודש יולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר עדכון להוראה מספר 472 לפיו חיבור מסוף שטרם השלים הסמכת תוכנה יבוצע בכפוף לקבלת התחייבות היצרן או המפיץ של המסוף להשלמת שדרוג התוכנה בבית העסק לעבודה בתקן EMV תוך 12 חודשים ממועד החיבור, וניתנו הקלות לחיבור מסופים חדשים למערכת הישנה במספר מקרים. בנוסף תחולת מנגנון הסטת האחריות נדחה ליום 1 בינואר 2019. בחודש יולי 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים - שירותים פיננסיים מוסדרים (תיקון מספר 4), שמטרתו לפי דברי ההסבר לו, היא לפתח את הענף כענף פיננסי יעיל, לגיטימי ומפותח, ליצור חלופה הולמת לשירותים הפיננסיים המוסדיים ולמנוע את השימוש בענף למטרות שאינן כשרות. במסגרת החוק, נאסר על בנקים ותאגידי עזר לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך אשראי, לשלוט במפעיל מערכת כאמור ולהחזיק בו אמצעי שליטה, ואם היה מפעיל המערכת יחיד - להיות בעל השפעה בו, וזאת לתקופה של שלוש שנים מיום תחילת החוק. על אף האמור, בנק שקיבל רישיון בנק החל מיום תחילת החוק, וכן תאגיד עזר שעבר יום תחילתו של "חוק שטרם" נשלט בידי בנק בעל היקף פעילות רחב (כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי)), יוכלו להחזיק במהלך התקופה האמורה עד 20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה במפעיל מערכת לתיווך באשראי, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להקנות להם שליטה במפעיל המערכת.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

בחודש יולי 2017 פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות, לפיה בהמשך לרפורמה להגברת התחרות בסקטור הבנקאי, המותגים הפרטיים "אמריקן אקספרס" ו"דיינרס" יפחיתו את העמלות הנגבות מבתי העסק הקטנים והבינוניים בעסקות המקומיות, וזאת במתווה הפחתה מדורג, כך שעד לסוף יוני 2020 העמלה המקסימלית תעמוד על 1.99%. שר האוצר הודיע, כי ככל שהחברות יפחיתו את עמלות בתי העסק במיתווה הנ"ל, הוא אינו רואה צורך, בעת הזו, להפעיל את סמכותו לחיוב החברות בסליקה צולבת, או לתמוך בהליכי חקיקה המתעברים באופן ישיר וספציפי בעמלת הסליקה של החברות מעבר למיתווה ההפחתה המתואר לעיל.

בהמשך לאמור בסעיף 5.5.1 לדוח הדירקטוריון וההנהלה של הבנק לשנת 2016 ובביאור 36 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016, בנוגע לחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ממשיכה הנהלת הבנק, בהנחיית הדירקטוריון להיערך לקראת ההפרדה של קבוצת ישראלכרט מהבנק כנדרש. למידע נוסף ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

בחודש מרץ 2017 פרסם בנק ישראל הודעה, לפיה במסגרת יישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, פועל בנק ישראל לגיבוש עמדתו המקצועית באשר לגובה העמלה הצולבת המתאימה, לעסקות בכרטיסי חיוב בישראל, לשנים הבאות (משנת 2019 ואילך). בנק ישראל הוציא "קול קורא" לציבור לקבלת עמדתו בקשר לכך. הציבור יכול היה להעביר עמדותיו עד ליום 18 באפריל 2017.

יוזמות רגולטוריות

למידע בדבר החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ולמידע בדבר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 8-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של קבוצת ישראלכרט

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2017	*2016	2017	*2016	
במיליוני ש"ח				
111	134	58	68	סך הכנסות ריבית, נטו
(3)	(6)	(2)	(3)	הכנסות מימון שאינן מריבית
108	128	56	65	סך-הכל רווח מימוני, נטו
901	955	461	489	עמלות והכנסות אחרות
1,009	1,083	517	554	סך ההכנסות
33	53	18	29	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
765	786	396	385	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
211	244	103	140	רווח לפני מסים
68	63	31	35	הפרשה למסים על הרווח
143	181	72	105	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
143	181	72	105	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	(3)	(1)	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
141	178	71	103	המיוחס לבעלי מניות הבנק
18,026	19,417	18,026	19,417	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברוח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של קבוצת ישראלכרט במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-178 מיליון ש"ח בהשוואה ל-141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע כתוצאה מעלייה בעמלות והכנסות אחרות ועלייה ברווח המימוני, נטו. הגידול קוזז עקב עלייה בהוצאות התפעוליות ובהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-128 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-108 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-955 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-901 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה במחזור העסקות בכרטיסי האשראי של קבוצת ישראלכרט בארץ שנשלטו על-ידי סולקים אחרים, וכן מגידול במחזורי הסליקה של עסקות שנעשו בבתי עסק הקשורים עם קבוצת ישראלכרט בהסכמי סליקה. עלייה זו קוזזה על-ידי הירידה בשיעור העמלה הממוצעת לבתי עסק.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-53 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול במחיקות לתקופה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-786 מיליון ש"ח בהשוואה ל-765 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שיווק ופרסום כתוצאה מגידול בהוצאות בגין הטבות למחזיקי כרטיסי אשראי והתקשרויות עם מועדוני לקוחות. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-19.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע מעלייה במחזורי העסקות בכרטיסי אשראי בגין קניות.

6.1.8. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה [פרק "סקירת הסיכונים"](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן), ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נני"ה") בארץ ובחול ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתחום המסחר - כוללת בעיקר מתן שירות ללקוחות הבנק לביצוע עסקות בניירות-ערך (ישראלים וזרים), במכשירים פיננסיים בשי"ח, במטבע-חוץ ובריביות באמצעות חדרי העסקות, כמו גם תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים.

הבנק החליט להפסיק את פעילות מתן שירותי תפעול קופות-גמל וקרנות השתלמות לחברות המנהלות להן הוא מעמיד שירותי תפעול. הפסקת הפעילות לא תתבצע באופן מיידי אלא בתהליך שנערך מול כל הגורמים הרלוונטיים. במקביל, הבנק התקשר בחודש יוני 2017 עם מלם פנסיה וגמל בע"מ בהסכם למכירת רישיון שימוש בלתי מוגבל בזמן בתוכנות בהן הבנק משתמש לצורך שירותי התפעול. יישום ההסכם כפוף להתקיימות מספר תנאים.

שינויים רגולטוריים

מגזר הניהול הפיננסי הינו מגזר עתיר רגולציה המושפע תדיר על-ידי שינויים רגולטוריים מקומיים ושינויים רגולטוריים גלובליים. ניתן לציין את ההסכמות לרפורמה בשוק הנגזרים העולמי של מנהיגי ה-G20 אשר היישומים הבולטים שלהן הם רגולציית Dodd Frank בארצות-הברית ורגולציית EMIR באירופה. רגולציות אלה משפיעות על תהליכי העבודה בתחום נגזרי ה-OTC. במסגרת זו, במהלך שנת 2016, הבנק החל להעביר לסליקה מרכזית, במסלוקה באירופה נגזרי ריבית OTC במטבע-חוץ.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 9-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
419	502	283	319	סך הכנסות ריבית, נטו
477	204	293	72	הכנסות מימון שאינן מריבית
896	706	576	391	סך-הכל רווח מימוני, נטו
74	66	32	25	עמלות והכנסות אחרות
970	772	608	416	סך ההכנסות
(2)	-	(1)	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
214	233	87	108	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
758	539	522	308	רווח לפני מסים
325	238	201	125	הפרשה למסים על הרווח
433	301	321	183	רווח (הפסד) לאחר מסים
				חלקו של הבנק ברווחים
3	8	-	4	של חברות כלולות לאחר מסים
				רווח נקי:
436	309	321	187	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	9	(1)	1	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
438	318	320	188	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
957	1,649	957	1,649	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
32,012	50,487	32,012	50,487	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-318 מיליון ש"ח בהשוואה ל-438 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-706 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-896 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווחים מניירות-ערך ומירידה בהכנסות מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד חלה עלייה עקב השפעת השינויים במדד בשל עלייה של 0.7% במדד המחירים לצרכן במחצית הראשונה של שנת 2017, בהשוואה לירידה של 0.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-66 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-233 מיליון ש"ח בהשוואה ל-214 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2017 הסתכם בכ-1.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו בכ-50.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפקדות של משקיעים מוסדיים גדולים.

6.1.9. אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת: (1) תוצאות חברות הבת פועלים סהר בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ, ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) הכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכם ב-46 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בין התקופות נבע מירידה בהפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בשל ירידת שער הדולר, לצד קיטון בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. כמו-כן, במחצית הראשונה של שנת 2017 רשם הבנק רווח ממכירת בניינים וציוד בסך 24 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה ירידה בסך 21 מיליון ש"ח מהכנסות משירותי מחשב לחברת בת שאוחדה בעבר.

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-10: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
מאי 2017	יציב	P-1	A1	Moody's
אוגוסט 2017	חיובי	A-1	A+	S&P
מאי 2017	יציב	F1	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
מאי 2017	יציב	P-1	A2	Moody's
דצמבר 2016	יציב	A-2	A-	S&P
מאי 2017	יציב	F1	A	Fitch Ratings
דירוג מקומי (בישראל)				
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
דצמבר 2016	יציב		AAA	S&P מעלות
דצמבר 2016	יציב	P-1	Aaa	מידרוג

6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית

חלק מהחזון, המאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגות העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד - הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית ענפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד.

ברבעון השני לשנת 2017 התמקדה פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה.

בחודש יולי 2017 פרסם הבנק באתר האינטרנט שלו את דוח האחריות החברתית לשנת 2016 בו כלול פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית.

לפרטים נוספים אודות פועלים בקהילה ופעילות קבוצת הבנק בתחום המעורבות החברתית והתרומה לקהילה, ראה [סעיף 10.8 לחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016](#).

7. נספחים

7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 1-7: הרכב הרווח המימוני, נטו, בחלוקה לרבעונים

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,168	2,802	2,767	2,463	2,518	3,013	הכנסות ריבית
(237)	(680)	(656)	(434)	(445)	(780)	הוצאות ריבית
1,931	2,122	2,111	2,029	2,073	2,233	הכנסות ריבית, נטו
278	464	85	325	182	136	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	2,369	סך הרווח המימוני, נטו

טבלה 2-7: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,020	2,274	2,144	2,136	2,121	2,313	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
164	37	(3)	6	49	49	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(12)	151	43	147	65	32	רווח (הפסד) מהשקעות במניות ⁽²⁾
4	108	(10)	(9)	4	-	רווחים (הפסדים) בגין הלוואות שנמכרו ⁽³⁾
15	20	-	62	(13)	(37)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
18	(4)	22	12	29	12	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל ⁽⁵⁾
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	2,369	רווח מדווח

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי. מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 114 מיליון ש"ח ברבעון שני של שנת 2017, הוצאה של 24 מיליון ש"ח ברבעון ראשון של שנת 2017, הוצאה של 35 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2016, הכנסה של 49 מיליון ש"ח ברבעון שלישי של שנת 2016, הכנסה של 69 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2016.
- (2) ברבעון השני של שנת 2016 נכלל רווח בסך 109 מיליון ש"ח, הנובע מעסקת מיזוג ויזה אירופה עם ויזה העולמית.
- (3) הלוואות שנמכרו - ברבעון השני של שנת 2016 נרשם רווח הנובע ברובו ממכירת חוב שסווג כפגום. ברבעון השלישי של שנת 2016 נרשם הפסד הנובע בעיקר מעמלות בקשר עם מכירת הלוואות בסינדיקציה בסניף ניו-יורק.
- (4) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- (5) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על השקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין השקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 3-7: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
240	155	188	451	170	202	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(258)	(261)	(381)	(248)	(251)	(258)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(18)	(106)	(193)	203	(81)	(56)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
64	(22)	75	266	188	223	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
46	(128)	(118)	469	107	167	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:						
(58)	(260)	(219)	325	(24)	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(5)	(4)	4	-	(5)	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
105	136	97	144	136	167	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
4	-	-	-	-	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
46	(128)	(118)	469	107	167	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:						
0.34%	0.22%	0.27%	0.65%	0.25%	0.29%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.43%	0.19%	0.37%	1.03%	0.52%	0.62%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
0.06%	(0.18%)	(0.17%)	0.67%	0.16%	0.24%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14%	0.14%	0.19%	0.31%	0.39%	0.36%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
8.88%	9.58%	13.51%	20.74%	26.93%	25.83%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** רבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 4-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
עמלות						
237	244	251	238	243	235	דמי ניהול חשבונות
221	205	203	208	203	183	פעילות בניירות-ערך
432	456	486	460	461	481	כרטיסי אשראי, נטו
95	54	70	57	80	49	טיפול באשראי
145	139	144	141	144	143	עמלות מעסקי מימון
177	179	195	179	171	163	עמלות אחרות
1,307	1,277	1,349	1,283	1,302	1,254	סך-הכל עמלות
29	42	37	52	45	63	הכנסות אחרות
1,336	1,319	1,386	1,335	1,347	1,317	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 5-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
הוצאות שכר						
1,114	1,083	1,007	1,166	1,138	1,104	שכר
109	126	135	43	112	97	מענקים ותגמול מבוסס מניית
1,223	1,209	1,142	1,209	1,250	1,201	סך-הכל שכר
369	394	377	390	361	374	אחזקה ופחת בניינים וציוד
610	639	926	1,002	606	610	אחרות
2,202	2,242	2,445	2,601	2,217	2,185	סך-הכל

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2017

7.2 שיעורי הכנסות

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.99%	2,396	243,941	4.40%	2,608	240,712
					בישראל
3.78%	208	22,325	4.19%	168	16,280
					מחוץ לישראל
3.97%	⁽⁵⁾ 2,604	266,266	4.39%	⁽⁵⁾ 2,776	256,992
					סך-הכל
אשראי לממשלות:					
2.35%	14	2,401	2.50%	14	2,264
					בישראל
(1.62%)	(1)	246	-	-	9
					מחוץ לישראל
1.98%	13	2,647	2.49%	14	2,273
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים:					
1.71%	19	4,469	1.73%	29	6,749
					בישראל
(0.91%)	(6)	2,626	(2.04%)	(4)	777
					מחוץ לישראל
0.73%	13	7,095	1.34%	25	7,526
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	8	32,197	0.09%	10	42,386
					בישראל
0.45%	16	14,249	0.97%	33	13,606
					מחוץ לישראל
0.21%	24	46,446	0.31%	43	55,992
					סך-הכל
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	427	-	-	312
					בישראל
-	-	427	-	-	312
					סך-הכל
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.95%	115	48,494	0.84%	118	56,191
					בישראל
1.49%	29	7,848	1.76%	26	5,963
					מחוץ לישראל
1.03%	144	56,342	0.93%	144	62,154
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בסך של 286 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2016: 336 מיליוני ש"ח).

(5) עמלות בסך 132 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (30 ביוני 2016: 150 מיליוני ש"ח).

מחשול תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.18%	4	8,721	0.53%	11	8,298
-	-	126	-	-	81
0.18%	4	8,847	0.53%	11	8,379
נכסים אחרים:					
-	-	181	-	-	648
-	-	181	-	-	648
2.92%	2,802	388,251	3.09%	3,013	394,276
-	-	14,611	-	-	14,957
-	-	37,851	-	-	39,681
-	-	440,713	-	-	448,914
2.09%	246	47,420	2.45%	223	36,716

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בסך של 286 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2016: 336 מיליוני ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.49%	234	190,364	0.60%	293	195,617
בישראל					
0.12%	22	72,243	0.06%	13	83,743
לפי דרישה					
0.72%	212	118,121	1.00%	280	111,874
זמן קצוב					
0.70%	37	21,183	1.14%	42	14,822
מחוץ לישראל					
0.35%	8	9,035	0.37%	6	6,552
לפי דרישה					
0.96%	29	12,148	1.75%	36	8,270
זמן קצוב					
0.51%	271	211,547	0.64%	335	210,439
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
2.47%	2	327	2.33%	2	346
בישראל					
-	-	77	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.99%	2	404	2.33%	2	346
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	63	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	63	-	-	-
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
-	-	3,443	0.26%	2	3,046
בישראל					
3.90%	7	728	2.76%	3	440
מחוץ לישראל					
0.67%	7	4,171	0.57%	5	3,486
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
1.74%	1	232	-	-	510
מחוץ לישראל					
1.74%	1	232	-	-	510
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
4.41%	381	35,104	5.64%	421	30,457
בישראל					
3.75%	15	1,621	4.79%	14	1,190
מחוץ לישראל					
4.38%	396	36,725	5.61%	435	31,647
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
19.78%	3	65	1.23%	2	651
בישראל					
-	-	19	107.36%	1	5
מחוץ לישראל					
15.07%	3	84	1.84%	3	656
סך-הכל					
1.08%	680	253,226	1.27%	780	247,084
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	114,121	-	-	127,915
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	14,189	-	-	14,358
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	25,573	-	-	24,306
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	407,109	-	-	413,663
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	33,604	-	-	35,251
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	440,713	-	-	448,914
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.84%	-	-	1.82%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.29%	1,936	340,831	2.34%	2,070	357,560
בישראל					
1.58%	186	47,420	1.79%	163	36,716
מחוץ לישראל					
2.20%	2,122	388,251	2.28%	2,233	394,276
סך-הכל					
1.01%	60	23,923	1.42%	60	16,967
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.47%	4,190	243,891	3.98%	4,734	240,209
בישראל					
3.65%	411	22,741	4.06%	342	17,022
מחוץ לישראל					
3.48%	⁽⁵⁾ 4,601	266,632	3.99%	⁽⁵⁾5,076	257,231
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.17%	26	2,408	2.33%	27	2,329
בישראל					
(0.85%)	(1)	236	-	-	19
מחוץ לישראל					
1.90%	25	2,644	2.31%	27	2,348
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.90%	37	3,923	1.84%	57	6,231
בישראל					
(0.76%)	(10)	2,620	(2.13%)	(11)	1,025
מחוץ לישראל					
0.83%	27	6,543	1.27%	46	7,256
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	15	29,128	0.10%	20	40,111
בישראל					
0.48%	34	14,105	0.90%	63	13,962
מחוץ לישראל					
0.23%	49	43,233	0.31%	83	54,073
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	304	-	-	287
בישראל					
-	-	304	-	-	287
סך-הכל					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.86%	204	47,803	0.81%	228	56,552
בישראל					
1.50%	58	7,749	1.72%	55	6,418
מחוץ לישראל					
0.95%	262	55,552	0.90%	283	62,970
סך-הכל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בסך של 252 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2016: 292 מיליוני ש"ח).
- (5) עמלות בסך של 285 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בשנה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (30 ביוני 2016: 320 מיליוני ש"ח).

מחשול תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.15%	6	7,994	0.39%	16	8,194
					בישראל
	-	131	-	-	83
					מחוץ לישראל
0.15%	6	8,125	0.39%	16	8,277
					סך-הכל
נכסים אחרים:					
	-	146	-	-	517
					בישראל
	-	146	-	-	517
					סך-הכל
2.61%	4,970	383,179	2.83%	5,531	392,959
					סך-כל הנכסים נושאי ריבית
	-	14,390	-	-	14,746
					חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
	-	38,968	-	-	40,118
					נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
	-	436,537	-	-	447,823
					סך-כל הנכסים
2.08%	492	47,582	2.34%	449	38,529
					סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגזרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בסך של 252 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2016: 292 מיליוני ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.37%	344	188,627	0.50%	487	195,002
בישראל					
0.12%	41	70,299	0.09%	36	82,634
לפי דרישה					
0.51%	303	118,328	0.80%	451	112,368
לזמן קצוב					
0.65%	70	21,611	0.99%	84	16,994
מחוץ לישראל					
0.32%	15	9,285	0.49%	18	7,287
לפי דרישה					
0.89%	55	12,326	1.36%	66	9,707
לזמן קצוב					
0.39%	414	210,238	0.54%	571	211,996
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
3.13%	5	322	2.56%	4	314
בישראל					
-	-	78	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.52%	5	400	2.56%	4	314
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	225	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	225	-	-	-
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.06%	1	3,377	0.13%	2	3,084
בישראל					
2.73%	12	885	3.02%	7	467
מחוץ לישראל					
0.61%	13	4,262	0.51%	9	3,551
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
0.76%	1	265	-	-	401
מחוץ לישראל					
0.76%	1	265	-	-	401
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
2.65%	445	33,760	3.98%	610	30,970
בישראל					
4.23%	36	1,720	4.44%	27	1,229
מחוץ לישראל					
2.73%	481	35,480	4.00%	637	32,199
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
5.02%	3	121	1.51%	3	398
בישראל					
-	-	27	44.00%	1	5
מחוץ לישראל					
4.10%	3	148	1.99%	4	403
סך-הכל					
0.73%	917	251,018	0.99%	1,225	248,864
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	111,802	-	-	126,096
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	14,082	-	-	14,200
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	26,300	-	-	23,857
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	403,202	-	-	413,017
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	33,335	-	-	34,806
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	436,537	-	-	447,823
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.88%	-	-	1.84%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.21%	3,680	335,597	2.26%	3,976	354,430
בישראל					
1.57%	373	47,582	1.72%	330	38,529
מחוץ לישראל					
2.13%	4,053	383,179	2.20%	4,306	392,959
סך-הכל					
0.96%	119	24,811	1.25%	119	19,096
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.78%	1,773	257,312	2.73%	1,839	272,601
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.35%)	(134)	151,408	(0.35%)	(135)	153,342
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.43%	-	-	2.38%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
4.93%	605	49,948	6.48%	733	46,333
					סך נכסים נושאי ריבית
(4.17%)	(435)	42,348	(5.54%)	(500)	36,865
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.76%	-	-	0.94%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.14%	178	33,571	2.28%	218	38,626
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.58%)	(51)	35,547	(0.85%)	(85)	39,910
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.56%	-	-	1.43%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
3.03%	2,556	340,831	3.16%	2,790	357,560
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.09%)	(620)	229,303	(1.26%)	(720)	230,117
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.94%	-	-	1.90%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.84%	3,540	251,471	2.73%	3,665	270,039
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.35%)	(262)	150,194	(0.35%)	(268)	151,941
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.49%	-	-	2.38%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
2.20%	553	50,482	4.31%	992	46,560
					סך נכסים נושאי ריבית
(2.16%)	(443)	41,222	(3.61%)	(677)	37,890
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.04%	-	-	0.70%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.30%	385	33,644	2.26%	425	37,831
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.54%)	(93)	34,791	(0.81%)	(161)	39,937
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.76%	-	-	1.45%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.69%	4,478	335,597	2.89%	5,082	354,430
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.71%)	(798)	226,207	(0.97%)	(1,106)	229,768
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.98%	-	-	1.92%	-	-
					פער הריבית

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – חידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		
שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
544	617	(73)	212	247	(35)
בישראל					
(69)	46	(115)	(40)	22	(62)
מחוץ לישראל					
475	663	(188)	172	269	(97)
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
60	(9)	69	22	(9)	31
בישראל					
26	43	(17)	17	30	(13)
מחוץ לישראל					
86	34	52	39	21	18
סך-הכל					
561	697	(136)	211	290	(79)
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
143	127	16	59	51	8
בישראל					
14	37	(23)	5	23	(18)
מחוץ לישראל					
157	164	(7)	64	74	(10)
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
165	215	(50)	41	96	(55)
בישראל					
(14)	4	(18)	(5)	-	(5)
מחוץ לישראל					
151	219	(68)	36	96	(60)
סך-הכל					
308	383	(75)	100	170	(70)
סך-כל הוצאות הריבית					
253	314	(61)	111	120	(9)
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרי"כ במועד קבוע מראש.

איגום

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות, המתבצע על-ידי רכישת מצרף של תזרימים צפויים, שקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות-ערך, הניתנים להנפקה.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל

באזל 2 / באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רוברד 1 והון רוברד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רוברד 1

הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רוברד 1 והון רוברד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רוברד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter - מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגילי ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

ניהול המשכיות עסקית

גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לשמור על קיומו של הבנק כישות פיננסית פעילה ואיתנה, ויכולתו להמשיך ולספק שירות מיטבי ללקוחותיו גם בעיתות חירום ושיבושים תפעוליים משמעותיים.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים ממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שעת חירום

תקופת הפעלת מערך משק לשעת חירום בהתאם להחלטת הממשלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזת המפקח על שעת חירום.

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

B2B

Business To Business – פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

B2C

Business To Consumer – פעילות עסקית אשר בה מוכרים מוצרים או מספקים שירותים לצרכן הסופי.

B.O.T

Build Operate Transfer – הסדר מימון פרויקטיים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.

CVA

Credit Valuation Adjustment – חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Dodd-Frank

Dodd-Frank Act – תקנות פדרליות בארצות-הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.

EMIR

European Market Infrastructure Regulation – רגולציה של האיחוד האירופי אשר אומצה בשנת 2012 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשווקי הנגזרים באיחוד האירופי, ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act – חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation – התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

GRI

Global Reporting Initiative – תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process – תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country – ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio – היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market

פעילות מסחרית המבוצעת עם עסקים בינוניים, לרוב בארצות-הברית.

MTM

Mark to Market – שערך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan – אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk – מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

VOLCKER

Volcker Rule – חוק וולקר הוא דבר חקיקה אמריקאי החל על תאגידים בנקאיים מסוימים וכולל איסורים והגבלות הנוגעים לפעילות מסחר נוסטרו (proprietary trading) ולפעילות השקעה ו/או מתן חסות בקרנות מכוסות (covered funds) כהגדרתן בחוק וולקר.

א

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 162,161,160,83,36,35,24
 213,212,211,210,207,164,163
מגזרי פעילות פיקוחיים 148,146,144,142,140,83,32,31,30,8,7
 158,156,154,152,150
מדינות זרות 23
מדיניות חשבונאית 94
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 123
מימון ממונף 60,59,8
מינוף 127,126,125,124,123,122,121,120,83,29,11,8
מסגרות אשראי 185,22

איגוח 244,139,135,131,97,29
אשראי לציבור 83,54,46,45,44,43,42,41,40,39,38,21,18,12,8
 ,161,160,158,154,150,146,142,113,112,111,110,109,96,92,88
 ,175,174,173,172,171,170,169,168,167,166,165,164,163,162
 ,189,188,187,186,185,184,183,182,181,180,179,178,177,176
 ,224,221,219,218,217,215,214,213,212,211,210,192,191,190
 244,243,237,233,231,226

ג

גידור 137,136,135,134,133,132,102,101,100,99,97,87,57,20

ב

נגזרים 64,62,60,55,54,46,45,44,43,42,41,34,25,22,17,16,8
 ,138,137,136,135,134,133,132,125,98,97,96,92,88,83,68,66
 ,198,197,196,195,194,193,192,191,190,189,188,187,186,139
 ,239,238,237,236,235,234,233,230,226,225,202,201,200,199
 244,243,242,241,240
נדילות 131,127,72,71,53,52,37,26,11,8,7
ניירות-ערך 43,42,41,37,36,33,28,24,23,21,20,16,12,11,10,8
 ,105,104,103,102,101,100,99,96,93,92,88,87,83,54,49,46,45,44
 ,170,169,168,167,166,165,128,125,111,110,109,108,107,106
 ,186,184,183,182,181,180,179,178,177,176,175,174,173,171
 ,225,209,199,198,197,195,194,193,192,191,190,189,188,187
 244,239,237,235,233
נכסים אחרים 165,111,110,109,92,88,46,45,44,43,42,41,29
 ,180,179,178,177,176,175,174,173,171,170,169,168,167,166
 238,234,188,187,186,184,183,182,181
נכסי סיכון 158,154,150,146,142,121,29,27

ו

סייבר 13
סיכון אשראי 44,43,42,41,40,39,38,37,29,27,23,22,18,12,8,7
 ,121,113,112,111,110,96,95,83,56,55,54,51,50,49,48,47,46,45
 ,176,175,174,173,172,171,170,169,168,167,166,165,139,138
 231,215,185,184,183,182,181,180,179,178,177
סיכונים אחרים 37,13
סיכון מוניטין 74,72,37,13,7
סיכון מימון 71
סיכון נדילות 71,37,11,7
סיכון סביבתי 73,7
סיכון ריבית 60,37,26
סיכון שוק 60,37,29,8,7
סיכון תפעולי 121,72,37,29,27,7

ד

דיבידנד 202,201,200,120,97,93,91,90,89,35,26,25,12,8

ה

הון אנושי 228
הון מניות 91,90,89,28
הלבנת הון 72
הלוואות לדיוור 57,46,45,44,43,42,41,37,32,31,30,29,22,21,8
 ,160,158,156,154,152,150,148,146,144,142,140,111,110,109,58
 ,207,189,185,184,172,171,170,169,168,167,164,163,162,161
 217,216,213,212,211,210
הליכים משפטיים 129,74,72,7
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 175,174,173
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 231,18

ו

ועדת שטרומ 203,75

ז

זכויות עובדים 119,118,117,116,115,92,83

ח

חובות פגומים 111,110,109,95,54,51,50,49,40,39,38,12,11
 ,178,177,176,175,174,173,171,170,169,158,154,150,146,142
 237,233,189,184,183,182,181,180,179

ע

עמלות 8, 11, 12, 16, 18, 19, 30, 31, 32, 86, 129, 130, 140, 144, 148,
152, 156, 160, 161, 162, 163, 164, 207, 210, 211, 212, 213, 214, 215,
217, 218, 219, 221, 223, 224, 225, 226, 232, 233, 237, 238
ענפי משק 8, 22, 24, 43, 45, 46, 47, 48, 54

פ

פיקדונות הציבור 12, 21, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 83, 88, 96,
114, 142, 146, 150, 154, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 186, 187, 188,
190, 191, 192, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 218, 219, 220, 221,
222, 226, 227, 235, 236, 239, 240, 243

ר

רווח למניה 86, 95

ש

שווי הוגן 17, 20, 25, 28, 60, 61, 62, 64, 66, 68, 70, 83, 87, 98, 99, 100,
101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 116, 133, 135, 137, 138, 139,
186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199,
200, 201, 202, 203, 230

ת

תגמול 115, 118, 244
תיק למסחר 23
תשלום מבוסס מניות 89, 90, 91, 92